

آزمون آزمایشی شماره ۱

آزمون عمومی

گروه آزمایشی علوم انسانی

مواد امتحانی	تعداد پرسش	از شماره	تا شماره	وقت پیشنهادی
زبان و ادبیات فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
زبان عربی	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
فرهنگ و معارف اسلامی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه
تعداد کل پرسش‌ها: ۱۰۰		مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه		

مهر ۹۹

دفترچه شماره ۱

همچنین، شما می‌توانید با اسکن تصویر روبه‌رو به وسیله گوشی هوشمند و یا تبلت خود، پاسخ تشریحی درس‌های عمومی و اختصاصی را مشاهده نمایید.

داوطلب گرامی، جهت استفاده از خدمات طلایی خود مانند کارنامه‌های هوشمند بعد از آزمون، پیش‌آزمون‌های آنلاین، بانک سؤال گزیده‌دو، رفع اشکال هوشمند، جزوه‌های کمک آموزشی، آرشیو آزمون‌های گزیده‌دو و...، با استفاده از شماره داوطلبی (به‌عنوان نام کاربری) و کد ملی خود (به‌عنوان رمز عبور) وارد وبسایت گزیده‌دو به آدرس gozine2.ir شوید. در صورتی که اینترنتی ثبت نام کرده‌اید، رمز عبور شما همان رمزی است که خودتان انتخاب نموده‌اید.

۱- معنی واژگان در تمام گزینه‌ها درست است، به جز .....

- (۱) ورطه: هلاکت- (فضل: دانش)- (تیمار: توجه)
 (۲) عمله: کارگران- (مولع: آزمند)- (قفا: پشت)
 (۳) خیره: لجوج- (نمط: روش)- (قربان: خویشی)
 (۴) زهی: آفرین- (فروغ: درخشان)- (هنگامه: شلوغی)

۲- با توجه به شماره، معنی واژه‌های کدام گزینه همگی درست است؟

- ۱- شوخ: آلودگی
 ۲- مُحال: ناممکن
 ۳- بیشه: نیزار
 ۴- آخَره: میان دو کتف
 ۵- وقب: هر فرورفتگی اندام چون گودی چشم
 ۶- کرای: کسی که اسب و شتر و الاغ کرایه می‌دهد یا کرایه می‌کند.
 ۷- بنشن: گلزار
 ۸- بهیمه: ستوران
 (۱) ۵-۶-۸ (۲) ۴-۲-۱ (۳) ۵-۳-۲ (۴) ۷-۲-۱

۳- معنی واژه‌های «قسیم- سنا- مُد- بنان- پویدن» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) خوش اندام- پاداش- ادامه دهنده- انگشت- حرکت به سوی مقصد
 (۲) صاحب جمال- روشنایی- مددکننده- سرانگشت- رفتن
 (۳) زیبارو- ستایش- ادامه‌دهنده- انگشت- تلاش
 (۴) صاحب جمال- نور- یاری‌رساننده- دختران- جست‌وجوی چیزی

۴- یکی از واژه‌های کدام گزینه از نظر املايي نادرست است؟

- (۱) دلآک و قیم- مجسمه دوره فراعنه- طمانینه و آرامش- قالب شعر و نثر
 (۲) غلغله‌زن و تیزپا- مال حلال- مسلخ گرمابه- پاره‌های خشت و خورده‌های گچ
 (۳) صدای خشک و نارسا- خواستن و تمنا- علم و پرچم- بیغوله و ویرانه
 (۴) پلاس و گلیم‌پاره- نقوش اسلیمی- خلف صدق نیاکان- یال و غارب

۵- در کدام گزینه «غلط املايي» وجود دارد؟

- (۱) هرچند به جان تحفه غم پیش فرستی
 (۲) رشته گوهر شود موجی که واصل شد به بحر
 (۳) به عاشقان نظری کن به شکر این نعمت
 (۴) چرا به سر نهد هدهد صبا افسر

۶- در کدام عبارت «غلط املايي» وجود دارد؟

- (۱) کدام اعجاز از این فراتر که اگر مخلوق خواستی که این معانی در عبارت آرد بسی کاغذ مستغرق گشتی و حق سخن بر این جمله گزارده نشدی.
 (۲) همت بر فراغ شیر مقصور گردانیدم و در نصیب خویش غافل بودم و این گاو را به خدمت آوردم تا غربت و مکانت یافت و من از محل خویش بیفتادم.
 (۳) گفت: کیست به غم خوردن از من سزاوارتر که مادّت حیات من از شکار گوک بود و امروز ابتلائی افتاده است که آن بر من حرام گشته است.
 (۴) و عظیم داری آنچه خدای آن را عظیم داشته است و چون از تو ذره‌ای در وجود آید به سبب ایثار، خود را در این اعراض کردن در میان نبینی.

۷- نام پدیدآورنده چند اثر «تعلیمی منتور» در کمانک مقابل آن درست آمده است؟

- «الهی‌نامه (عطار) - قابوس‌نامه (عنصرالمعالی کیکاووس) - سفرنامه (ناصر خسرو) - اتناق آبی (سهراب سپهری) - گلستان (سعدی) - دیوار (محمدی اشتهاردی) - ارزیابی شتاب‌زده (جلال آل احمد)»

- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۸- هر دو آرایه مقابل تمام گزینه‌ها درست است، به جز .....

- (۱) به یاد لعل تو و چشم مست می‌گونت
 (۲) دارد به جگر داغ ز محرومی فرهاد
 (۳) عجز و قدرت نشود مانع بی‌باکی عشق
 (۴) بسویی شنیده است ز گلزار اتحاد

۹- در چند بیت از ابیات زیر، آرایه «حس آمیزی» دیده می‌شود؟

- (الف) این چه بوی است که از باد صبا می‌شنوم؟
 (ب) نافه مُشک تناری که ز چین می‌خیزد
 (ج) باد صبح از من خاکی اگرش گردی نیست
 (د) از کجا می‌رسد این قاصد فرخنده کز او
 (ه) گرنه هدهد ز سبا باز پیام آورده است

- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۱۰- آرایه‌های مقابل همه گزینیه‌ها تماماً درست است، به جز .....

- ۱) گر نداری سر آن کز سر جان درگذری
- ۲) نام نیک عاشقان چون در جهان بدنامی است
- ۳) یکی پادشاه زاده در گنججه بود
- ۴) بسته‌ای با می و پیمان ز مستی پیمان

۱۱- آرایه‌های «حسن تعلیل، ایهام تناسب، مجاز، تشبیه و استعاره» به ترتیب در کدام ابیات وجود دارد؟

- الف) چون شمع می‌گدازم و روشن نمی‌شود
- ب) روی دریا در هم آمد زین حدیث هولناک
- ج) بدین شکفتگی امروز چند غره شویم
- د) مردم همه گویند که خورشید برآمد
- ه) مرا حکایت آن مرغ زیرک آمد یاد

- ۱) ب- ه- ج- الف- د   ۲) د- الف- ه- ج- ب   ۳) ب- الف- ج- ه- د   ۴) د- ب- الف- ج- ه

۱۲- زمان فعل در جملات «اول، دوم، چهارم و ششم» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

«با نگاهی تند و تیز به بتا و دیوار سفید خیره شد. به سر طاس و قرمز بتای خپله‌ای که در چند قدمی او خم شده بود و داشت آجر نیمه‌ای را از روی زمین برمی‌داشت، نگاه کرد. دست‌هایش می‌لرزید و رنگش به‌سختی پریده بود. قلبش مثل یک گنجشک اسیر در سینه او پرپر می‌زد.»

- ۱) ماضی بعید- ماضی بعید- ماضی ساده- ماضی بعید
- ۲) ماضی ساده- ماضی بعید- ماضی ساده- ماضی بعید
- ۳) ماضی ساده- ماضی بعید- ماضی استمراری- ماضی استمراری
- ۴) ماضی بعید- ماضی بعید- ماضی استمراری- ماضی استمراری

۱۳- در کدام بیت «واو ربط» دیده می‌شود؟

- ۱) چنان کرشمه ساقی دلم ز دست ببرد
- ۲) نیست مانع بحر را گرداب از جوش و خروش
- ۳) در بود و نبود من، اندیشه گمان‌ها داشت
- ۴) نطقم چو نیشکر شکرانگیز هست و نیست

۱۴- نقش دستوری واژه‌های مشخص شده به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

سر مرا همه‌ساله ز عشق توست خُمار   دل مرا همه‌روزه به روی توست هوا

- ۱) قید- نهاد- متمم- متمم   ۲) قید- مسند- مفعول- متمم   ۳) صفت- نهاد- متمم- مسند   ۴) صفت- مسند- متمم- مسند

۱۵- در کدام گزینه در همه جملات، ترتیب اجزای جمله درست است؟

- ۱) گنج زر گر نبود کنج قناعت باقی است
- ۲) من همان روز ز فرهاد طمع ببریدم
- ۳) خوش عروسی است جهان از ره صورت لیکن
- ۴) در کف غصه دوران دل حافظ خون شد

۱۶- در کدام گزینه نقش دستوری ضمیر پیوسته در هر دو مصراع یکسان است؟

- ۱) گرم زمانه سرفراز داشتی و عزیز
- ۲) چون کرد در دلم اثر آواز عنبدلیب
- ۳) منعم مکن ز عشق وی ای مفتی زمان
- ۴) دلم که گوهر اسرار حسن و عشق در اوست

۱۷- از همه گزینیه‌ها مفهوم «خودستایی و کبر» برداشت می‌شود، به جز .....

- ۱) با عقل من نباشد مریخ را توان
- ۲) آنم که برده‌ام علمم علم در جهان
- ۳) آمد نصیب من ز همه مردمان دو چیز
- ۴) عالی است همتم به همه وقت چون فلک

۱۸- همه ابیات کدام گزینه با بیت زیر تناسب مفهومی دارند؟

- گفتم این شرط آدمیت نیست
- (الف) ایّاک نعبد است زمستان دعای باغ
(ب) جگر دانه تسبیح از آن سوراخ است
(ج) عالم پر از حمد و ثنا از طوطیان آشنا
(د) هزاران مرغ شیرین پر نشسته بر سر منبر
(ه) چو رعد و برق می خندد ثنا و حمد می خوانم
- (۱) الف-ج-د (۲) ج-د-ه

۱۹- مفهوم کدام گزینه با سایر ابیات تفاوت دارد؟

- (۱) گشته از افتادگی آن سرفرازی حاصلم
(۲) ز فیض خاکساری دانه نخل پایداری شد
(۳) سعدی چو سروری نتوان کرد لازم است
(۴) افتادگی گزین که ازین خاکدان پست

۲۰- همه گزینه‌ها با عبارت زیر تناسب مفهومی دارند، به جز.....

«اندر همه کاری داد از خویشتن بده، که هر که داد از خویشتن بدهد، از داور مستغنی باشد.»

- (۱) پیش‌دستی کن و دیوان خود امروز بپرس
(۲) چو دی رفت و فردا نیامد به دست
(۳) نیم ز پرسش محشر به هیچ باب خجل
(۴) نفس را کردی از اندیشه فردا فارغ

۲۱- مفهوم کدام گزینه با مفهوم سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) هزار کوه گرت سد ره شوند برو
(۲) سختی ایام نتواند مرا خاموش کرد
(۳) چه سازد سختی دوران به جان سخت ما صائب؟
(۴) کمر نبسته به قصد هلاک خود چون شمع

۲۲- مفهوم کدام گزینه با مفهوم بیت زیر متناسب است؟

همه غیبی تو بدانی، همه عیبی تو بپوشی

- (۱) ز حق جو آن چه می جویی که تا فرمان حق نبود
(۲) نیست در قسمت حق ره کمی و بیشی را
(۳) چو خاک در شدم در زیر پای خود عزیزم کن
(۴) بی‌نیاز است ز خلق آنکه رسیده است به حق

۲۳- کدام گزینه با یکی از مفاهیم مندرج در عبارت زیر در تقابل است؟

«مَنْتَ خدای را عَزَّوَجَلَّ که طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت. هر نفسی که فرو می‌رود، مُمد حیات است و چون برمی‌آید، مَفْرَح ذات. پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه روزی به خطای منکر نبرد.»

- (۱) گر غبار بندگی سازی طراز آستین
(۲) شکر به جای آر که مهمان تو
(۳) هر که رو در فسق و عصیان می‌کند
(۴) پرده‌پوشی پرده بر افعال خود پوشیدن است

۲۴- کدام گزینه مفهومی متفاوت با سایر گزینه‌ها دارد؟

- (۱) به‌دلیل علیل و فکر سقیم
(۲) خورد در ذات او آشفته‌رایبی
(۳) وصف حق، حق به خود تواند گفت
(۴) خواهی آن‌ها ز ایزد متعال

مرغ، تسبیح‌گوی و من خاموش

- در نوبهار گوید ایّاک نستین
که به سررشته زَنار رساند خود را
مرغ دلم برمی‌پرد چون ذکر مرغان می‌رود
ثنا و حمد می‌خواند که وقت انتشار آمد
چو چرخ صاف پرنورم به گرد ماه، گردانم
- (۳) ب-د-ه (۴) الف-ب-ج

کآسمان در سایه دیوار کوتاه من است
تو گر از پا درآیی شهسواری می‌شود پیدا
با سخت‌بازوان به ضرورت فروتنی
شبم به آفتاب ازین بال و پر رسد

چه ضرور است به فردا فکنی دیوان را؟
حساب از همین یک نفس کن که هست
که خودحساب نمی‌گردد از حساب خجل
خودحسابانه گر امروز حسابش کردی

هزار ره گرت از پا درافکنند، بایست
خنده‌ها چون کبک در کوه و کمر باشد مرا
ز تیغ کوه پروا نیست کبک کوهساری را
کجا ز بزم جهان تاج زر توانی برد؟

همه بیشی تو بگاهی، همه کمی تو فزایی

نیاید از سلیمان حاجت موری رواکردن
گر کم آید به نظر رزق تو یا بیش مرنج
بدان عزت که پیش آستانت خواری دارم
فارغ از لفظ بود هر که به مضمون زده است

کمی شناسد صفات و ذات قدیم؟ (سقیم: ناسالم)

طلب در راه او بی‌دست‌و‌پایی
این گهر را خورد نداند سفت
که بود در قیاس عقل، محال

۲۵- مفهوم بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

- ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز
 ۱) سرمه خاموشی من از سواد شهرهاست
 ۲) مهر سکوت با دل بی آرزو خوش است
 ۳) با آنکه اهل مدرسه لالند از این حدیث
 ۴) عشق در هر دل که شمع بی قراری برفروخت
- کان سوخته را جان شد و آواز نیامد
 چون جرس گلبانگ عشرت در سفر باشد مرا
 از خامشی چه سود چو گویاست آرزو
 آنجا چو نیک در نگری قیل و قال توست
 اولین پروانه اش مهر لب اظهار بود

۲۰'

زبان عربی

زمان پیشنهادی

عربی، زبان قرآن: ۳ درس ۱ تا انتهای صفحه ۸ ■ عربی، زبان قرآن: ۱ درس های ۲ و ۱

■ عَيْنِ الْأَصْحِ وَالْأَدَقُّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ (۳۵-۲۶):

۲۶- ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ﴾:

- ۱) سپاس از آن خدایی است که خالق آسمانها و زمین است و قرار دهنده تاریکیها و روشنایی در آن است.
- ۲) حمد و سپاس خدایی را که آسمان و زمین را آفرید و تاریکی و روشنایی برای آن قرار داد.
- ۳) خدایی را سپاس می گویم که آسمانها و زمین را آفرید و تاریکیها و روشناییها را قرار داد.
- ۴) ستایش از آن خدایی است که آسمانها و زمین را آفرید و تاریکیها و روشنایی را قرار داد.

۲۷- «إِذَا قَدَرْتَ عَلَىٰ عَدُوِّكَ فَاجْعَلِ الْعَفْوَ عَنْهُ شُكْرًا لِلْقُدْرَةِ عَلَيْهِ!»:

- ۱) هرگاه بر دشمنت چیره شدی، بخشیدن او را شکرانه قدرت یافتن بر او قرار بده!
- ۲) اگر توانستی بر دشمن غلبه کنی، پس به شکرانه این پیروگی بر او، او را ببخش!
- ۳) چنانچه دشمنت را شکست دادی، با عفو نمودن او به نشانه قدرتت، سپاسگزار خدا باش!
- ۴) هر وقت که بر دشمنانت قدرت یافتی، به شکرانه این قدرتمندی آنها را ببخش!

۲۸- «إِيَّاكَ وَمَصَادِقَةَ الْأَحْمَقِ فَإِنَّهُ يَرِيدُ أَنْ يَنْفَعَكَ فَيَضُرُّكَ!»:

- ۱) بر تو باد دوری از دوست احمق، چراکه او می خواهد که تو سود ببری، ولی به تو ضرر می رساند!
- ۲) بپرهیز از همراهی احمق، بی شک او اراده می کند که به تو سود برسد، ولی به تو زیان می رساند!
- ۳) از دوستی با نادان برحذر باش، چراکه او می خواهد که تو سود برسانی، پس به تو زیان می رساند!
- ۴) بپرهیز از اینکه با نادان دوستی کنی، زیرا اراده او بر سود رساندن به توست، ولی زیان می بینی!

۲۹- «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ اهْتَدَوْا لِمَاذَا تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَحِبُّ هَؤُلَاءِ الْقَوْمَ!»:

- ۱) ای هدایت یافتگان چرا چیزی را می گوید که انجام نداده اید، همانا خداوند این قوم را دوست ندارد!
- ۲) ای کسانی که هدایت یافته اید، چرا آنچه را که انجام نمی دهید می گوید، بی گمان خدا این گروه را دوست نمی دارد!
- ۳) ای کسانی که هدایت شده اید، چرا انجام نمی دهید آنچه را که می گوید، بی گمان خداوند آن گروه را دوست نمی دارد!
- ۴) ای آنان که هدایت شدید، چگونه چیزی را می گوید که انجام نمی دهید، چه خداوند دوست دار این گروه نیست!

۳۰- «لَيْتَ أَخَاكَ يَعْتَذِرُ مِنْ أُمَّكَ؛ لَعَلَّهَا تَعْفُو عَنْ أَخِيكَ وَتَدَعُو لَهُ!»:

- ۱) کاش برادرت از مادرت عذرخواهی می کرد؛ شاید مادرت او را می بخشید و برایش دعا می کرد!
- ۲) ای کاش برادرت از مادرت عذرخواهی کرده بود تا شاید مادرت از او بگذرد و او را پیش خود بخواند!
- ۳) کاش برادرت از مادرت عذرخواهی کند؛ شاید که او از برادرت درگذرد و برای او دعا کند!
- ۴) امید است که برادرت از مادرت عذر بخواند؛ شاید که او برادرت را ببخشد و برایش دعا کند!

۳۱- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- ۱) لَا تَغْضَبْ فَإِنَّ الْغَضَبَ مَفْسُودَةٌ! خشمگین نشو، پس همانا خشم تباهی است!
- ۲) إِنَّمَا الْفَخْرُ لِعَقْلِ ثَابِتٍ وَادَّبٍ! تنها افتخار، داشتن خرد استوار و ادب است!
- ۳) فِي الْإِنْسَانِ انطوى العالم الأكبر! جهانی بزرگتر به دور انسان پیچیده است!
- ۴) فَفُزَّ بِالْعِلْمِ وَ لَا تَطْلُبْ بِهِ بَدَلًا! علم را مایه رستگاری بدان و جایگزین آن را نخواه!

۳۲- عین الخطأ:

- (۱) هل تَعَلَّمُ كيف نمت شجرة من حبة! آیا می دانی درخت، چگونه از یک دانه می روید!
- (۲) هذه شمس التي جذوتها مستعرة! این خورشیدی است که پاره آتش آن فروزان است!
- (۳) صير الأرض به بعد اغبرار خضرة! زمین را به واسطه آن پس از تیرگی، سرسبز نموده است!
- (۴) من ذا الذي جهزه بقوة مفكرة؟ چه کسی است آنکه او را به نیروی اندیشمندی مجهز نموده است؟

۳۳- «روز ششم از این ماه جشنی برپا شد که یازده دانش آموز از کلاس دوم در آن شرکت نموده بودند!»

- (۱) كانت قد انعقدت في اليوم السادس في هذا الشهر حفلة اشترك فيها أحد عشر تلميذاً عن الصفّ الإثني!
- (۲) انعقدت في اليوم السادس من هذا الشهر حفلة اشتركت فيها إحدى عشرة تلميذة من الصفّ الثاني!
- (۳) انعقدت حفلة في ستة أيام من هذا الشهر كانت اشتركت فيها أحد عشر تلميذاً من الصفّ الثاني!
- (۴) الحفلة انعقدت في يوم سادس من هذا الشهر و اشتركت فيها إحدى عشرة تلميذات من الصفّ الثاني!

۳۴- عین الصحيح في المفهوم:

- (۱) كأنّ إرضاء الناس غاية لا تدرك: لَنْ تستطيع أن ترضى شخصاً في عمرک!
- (۲) العالم بلا عمل كالشجر بلا ثمرة! أفضل العلم ما ظهر على الأعضاء!
- (۳) إنّ الله على كلّ شيء عليم: يعلم كلّ شيء كلّ الناس!
- (۴) أطلب العلم ولو بالعين: لم يطلب العاقل علماً من بعيد!

۳۵- عین ما فيه جمعان من نوعين مختلفين:

- (۱) و زائنه بأنجم كالدرر المنتشرة!
  - (۲) نحن قادرون على قراءة النصوص!
  - (۳) الفستان هو ما يلبسه الرجال و له ألوان مختلفة!
  - (۴) عقارب الساعة تدور من اليسار إلى اليمين!
- ■ ■ اقرأ النصّ التالي ثمّ أجب عن الأسئلة بما يناسب النصّ (۴۲-۳۶):

«قوس قزح (رنگین کمان) ظاهرة تتشكّل بسبب الضوء المنتشرة عن أشعة الشمس و إنّهُ يُنتج عن ضوء أبيض. عند مرور ضوء الشمس من خلال قطرات الماء في الغلاف الجوّي، يحدث لها انكسار ثمّ ينعكس الضوء في قطرة الماء ليسير في عكس جهة التي صدرت منه. عندما ينكسر الضوء داخل قطرة الماء، فإنّه يسير في جهات منحنية و ليست مستقيمة و حين حدوث ظاهرة قوس قزح، ضوء الشمس الأبيض ينكسر و يتقسّم إلى مجموعة من الأشعة ذات الألوان المختلفة! يحدث هذه الظاهرة في فصل الربيع عادةً و تتشكّل من سبعة ألوان.»

۳۶- «لم يتحدّث النصّ عن ..... قوس قزح!»:

- (۱) جمال
- (۲) ظهور
- (۳) حدوث
- (۴) ألوان

۳۷- عین الصحيح:

- (۱) ليست ألوان قوس قزح مختلفة!
- (۲) يحدث قوس قزح بعد نزول الثلج!
- (۳) لا يأخذ قوس قزح ضياءه من الشمس!
- (۴) من أسباب حدوث قوس قزح انكسار أضواء!

۳۸- «حينما يتشكّل قوس قزح .....!»:

- (۱) تنزل الأمطار بعده بسرعة!
- (۲) نحن في الشتاء عادةً!
- (۳) ينكسر ضوء الشمس!
- (۴) تتساقط حبات بشكل الثلوج!

۳۹- عین الخطأ:

- (۱) لِيُضِء المنتج عن أشعة الشمس لون واحد!
- (۲) نرى سبعة لون بعد إنكسار الضوء!
- (۳) إنتاج قوس قزح عن الضوء الأبيض!
- (۴) انعكاس النور في قطرات الماء يُكوّن تسعة لون!

■ عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (۴۲-۴۰):

۴۰- «تتشكّل»:

- (۱) فعلٌ مضارعٌ- للمخاطب- مادّته «شكل»/ فعل و فاعله «ظاهرة» و الجملة فعلية
- (۲) للغائب- مزيد ثلاثيٌ بزيادة حرفين- متعدّد/ فعلٌ و الجملة فعلية
- (۳) مزيد ثلاثيٌ- مصدره «تشكيل»- لازم/ فعلٌ و فاعلٌ و الجملة فعلية
- (۴) مزيد ثلاثيٌ من باب «تفعلل»- اسم فاعله «متشكّل»- للمعلوم/ فعل مع فاعله

۴۱- «يُنتج»:

- (۱) فعل مضارعٌ من باب «انفعال»- لازم- مجهول/ فاعله محذوفٌ و الجملة فعلية
- (۲) فعلٌ مضارعٌ- مزيد ثلاثيٌ من باب «افعال»/ فعل و نائب فاعله و الجملة فعلية خبر لـ «إن»
- (۳) مزيد ثلاثيٌ بزيادة حرفين- اسم مفعوله «مُنتج»- مجهول/ فعل مع فاعله «ضوء» و الجملة فعلية
- (۴) للغائب- مادّته «ي، ت، ج»- متعدّد- مزيد ثلاثيٌ/ فعلٌ و ليس له فاعلٌ

۴۲- «ظاهرة»:

- ۱) مفرد- مؤنث- الإسم الفاعل- مبنی/ صفة للموصوف «حدوث» و مجرور
- ۲) اسم- معرب- نكرة- الإسم الفاعل/ مضافٌ إليه و مجرور
- ۳) اسم- جمعه «مظاهر»- مصدر من المجزء الثلاثی/ صفة
- ۴) نكرة- اسم فاعل من مزید ثلاثی- معرب- مؤنث/ مضافٌ إليه و مجرور

■ ■ ■ أجب عن الأسئلة التالية (۴۳-۵۰):

۴۳- عین الصّحیح حسب صیغ الأفعال:

- ۱) رجاءً تکلمی حول مشاكلکم یا أخي!
- ۲) أنا و صديقتي تجتهدان أكثر في درسين إثنين!
- ۳) هؤلاء يخدمن جميعاً لإنتصار وطنهن!
- ۴) أحد جيرانی يُساعدونني في نقل وسائلی الثقيلة!
- ۴۴- عین المناسب للفرغین حسب الأعداد: «كأن ..... بالمتة من الناس لا يرضون عن رئيس الدولة ال ..... !!

- عشر (۱)   عشر (۲)   عشرين (۳)   عشرين (۴)

۴۵- عین فعلاً يترجم بصورة واحدة فقط:

- ۱) لعلّ المسلمين يتحدون أمام المستكبرين!
- ۲) يا ليتني طالعتُ دروسي قبل أسبوعين!
- ۳) لا يتخذ المؤمنون الكافرين أولياء!
- ۴) أخي جاهد في سبيل الله مخلصاً!

۴۶- عین العدد يختلف نوعه:

- ۱) نحن ننتظر ظهور الإمام الثاني عشر!
- ۲) هل تزور ثامن الأئمة في هذا الصيف؟
- ۳) ذنب واحد كثير و ألف طاعة قليل!
- ۴) الساعة الآن هي الساعة الثانية و العشرون!

۴۷- عین المناسب للفرغات: «..... جدي اذا نظر إلى حياته قال ..... تعود أيام الشباب ..... ها لن تعود أبداً!»

- لكن- لعل- لكن (۱)   ليت- لكن (۲)   كأن- لكن- إن (۳)   إن- إن- أن (۴)

۴۸- عین ما يدل على ما لانرجو وقوعه:

- ۱) لعلني أستطيع أن أحصل على درجات رفيعة!
- ۲) إننا نرى الجبال نحسبها جامدة و لكنها تمرّ كالسحاب!
- ۳) إن ربك يستعفو عنك ليتك تستغفر منه!
- ۴) إنه لم يسمعها كأن في أذنيه و قرأ!

۴۹- عین الصّحیح:

- ۱) ستون على خمسة يساوي إثني عشر!
- ۲) أربعة في أربعة عشر يساوي خمسين و ستة!
- ۳) أحد عشر زائد اثنين يساوي اثنين و عشرين!
- ۴) تسعون ناقص ثلاثين يساوي أربعين!

۵۰- عین الخطأ في تعيين المحلّ الإعرابي: «إن أهمّ حجة لإثبات ظاهرة التّعقل الشعور بالمسؤولية!»

- حجة: اسم إن و منصوب (۲)   ظاهرة: مضافٌ إليه و مجرور (۳)   الشعور: خبر إن و مرفوع (۴)   المسؤولية: مجرور بحرف جرّ

فرهنگ و معارف اسلامی

زمان پیشنهادی

دین و زندگی ۳: بخش ۱ تا انتهای درس ۱ ■ دین و زندگی ۱: از درس ۱ تا انتهای درس ۴

۵۱- کدام توصیف زینبده اولین گام در مسیر رسیدن به هدف می باشد؟

- ۱) عامل مدرسان انسان که یاریگر او در پیمودن راه حق می باشد.
- ۲) عامل دورکننده انسان از خوشی های زودگذر و راحت طلبی در مسیر کمال.
- ۳) سودمندترین دانش که موجب شناخت سرمایه ها و موانع حرکت انسان ها می شود.
- ۴) سودمندترین دانش که موجب برتری انسان بر سایر مخلوقات و قرارگیری او در جایگاه ویژه می شود.

۵۲- دشمن ترین دشمن انسان به وضوح تقابل خود با کدام مورد را نشان می دهد؟

- ۱) عقل و فطرت خداگرا
- ۲) عقل و وجدان اخلاقی
- ۳) گرایش به نیکی و فطرت خداگرا
- ۴) گرایش به نیکی و وجدان اخلاقی

۵۳- کدام گزینه مبین دیدگاه معتقدین به معاد در رابطه با مرگ است؟

- ۱) پایانی بر دنیا و جسم و روح انسان است.
- ۲) طلوعی برای بعد غیرمادی و غروبی برای بعد مادی است.
- ۳) پلی از یک طلوع به سوی یک غروب است.
- ۴) پایانی بر حقیقت اصلی وجود انسان و آغازی برای ابعاد جدید.

۵۴- با توجه به آیات قران کریم بگوئید، بی توجهی انسان به کدام یک از سرمایه های الهی موجب قرارگیری او در زمره دوزخیان می شود؟

- ۱) پیامبران و پیشوایان و تعقل (۲) وجدان اخلاقی و تعقل (۳) وجدان اخلاقی و اختیار (۴) پیامبران و پیشوایان و اختیار

- ۵۵- آن مرتبه از نفس که خداوند متعال آن را لایق قسم خوردن در قرآن کریم دانسته است، چیست و عملکرد آن برخاسته از مفهوم بیان شده در کدام آیه شریفه می باشد؟
- (۱) نفس لوآمه- ﴿قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ﴾
 (۲) نفس مطمئنه- ﴿قَالَ هَمَّهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا﴾
 (۳) نفس لوآمه- ﴿قَالَ هَمَّهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا﴾
 (۴) نفس مطمئنه- ﴿قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ﴾
- ۵۶- کسانی که با آرزوهای طولانی در معرض فریب شیطان قرار می گیرند، کدام مورد را به مرز تحقق رسانده اند؟
- (۱) اشتغال به قمار و شراب و داشتن کینه از دیگران
 (۲) درگیر شدن با خوشی های زودگذر و راحت طلبی
 (۳) پشت نمودن به حق پس از روشن شدن هدایت برای آن ها
 (۴) غفلت از خداوند متعال و دوری از او و فراموشی تدریجی او
- ۵۷- «در عالم یک چیز است که آن فراموش کردنی نیست، اگر جمله چیزها را فراموش کنی و آن را فراموش نکنی تو را باک نیست». مولوی با این کلام قصد جلب توجه آدمی به سمت مفهوم کدام آیه شریفه را داشته است؟
- (۱) ﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِاعْبِينَ﴾
 (۲) ﴿إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا﴾
 (۳) ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ﴾
 (۴) ﴿وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا﴾
- ۵۸- در میان ابیات زیر، کدام شعر در تقارن معنایی بیشتری با عبارت شریف ﴿لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ﴾ است؟
- (۱) ما که باشیم ای تو ما را جان جان
 (۲) بیه بینندگان آفریننده را
 (۳) خرد گر سخن برگزیند همی
 (۴) به هرجا بنگرم کوه و در و دشت
- ۵۹- موجودات نمی توانند وجود خدا را بگیرند و نابودش کنند. علت این مطلب در کدام یک از آیات شریفه زیر تجلی یافته است؟
- (۱) ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ﴾
 (۲) ﴿فَعِنْدَ اللَّهِ تَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾
 (۳) ﴿يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾
 (۴) ﴿هُوَ اللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ﴾
- ۶۰- کدام گزینه حاکی از چیزی است که می تواند پاسخ گوی بی نهایت طلبی و تنوع استعدادهای آدمی باشد؟
- (۱) توجه به سرگردانی و تحیر آدمی در دنیای تنوع اندیشه ها و بینش ها.
 (۲) هدفی بزرگ که ضامن خوشبختی ماست و البته همت و اراده محکم می طلبد.
 (۳) آنچه به تعبیر قرآن کریم کالای دنیا و آرایش آن است و موجب بهره بردن از سرای جاوید می شود.
 (۴) ممانعت تمام و کمال از اهداف فرعی و دنیوی و مصروف ساختن تمام توجه در جهت نیل به اهداف اخروی.
- ۶۱- کسی که می خواهد خداوند لذت معرفت عمیق و والا را به او بچشاند، کدام مسیر را در پیش می گیرد؟
- (۱) تلاش می کند تا خودشناسی خود را بالا برده و به بهترین نحو، خدا را بندگی کند.
 (۲) با عزم و تصمیم در مسیر دیدن خدا در هرچیز قدم می گذارد و حرکت می کند.
 (۳) بر فطرت خویش تکیه می کند و حکمت و پشتیبانی خداوند را درک می نماید.
 (۴) با افزایش درک نسبت به فقر، به غنای وجودی خداوند پی می برد.
- ۶۲- توجه به پیام کدام عبارت شریفه موجب شکوفایی استعداد می شود و اگر بخواهیم محصول دیگری از آن را بیان کنیم به کدام مورد اشاره می کنیم؟
- (۱) «أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ إِذْمَانَ التَّفَكُّرِ فِي اللَّهِ وَ فِي قُدْرَتِهِ»- طراوت بخشیدن به جوانی
 (۲) «اللَّهُمَّ لَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ أَبَدًا»- طراوت بخشیدن به جوانی
 (۳) «أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ إِذْمَانَ التَّفَكُّرِ فِي اللَّهِ وَ فِي قُدْرَتِهِ»- پاکی و صفای قلب
 (۴) «اللَّهُمَّ لَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ أَبَدًا»- پاکی و صفای قلب
- ۶۳- ابیات زیر به ترتیب ناظر بر مطالب بیان شده در کدام گزینه می باشد؟
- ای باغ تویی خوش تر یا گلشن و گل در تو
 ■ دلی کز معرفت نور و صفا دید
 ■ ما همه شیران ولی شیر علم
 ■ یا آنکه برآرد گل صد نرگس تر سازد
 ■ به هرچیزی که دید اول خدا دید
 ■ حمله مان از باد باشد دم به دم
- (۱) ضرورت انتخاب اهداف جامع- گرایش به نیکی و بیزاری از بدی- نیاز در پیدایش
 (۲) توجه به حکیمانه بودن خلقت- گرایش به نیکی و بیزاری از بدی- نیاز در بقا
 (۳) توجه به حکیمانه بودن خلقت- لازمه رؤیت خدا در هرچیز- نیاز در پیدایش
 (۴) ضرورت انتخاب اهداف جامع- لازمه رؤیت خدا در هرچیز- نیاز در بقا
- ۶۴- آن کس که نوای «اللَّهُمَّ لَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ أَبَدًا» را سر می دهد. از فهم پیام کدام آیه شریفه سربلند بیرون آمده است؟
- (۱) ﴿هُوَ اللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ﴾
 (۲) ﴿يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ﴾
 (۳) ﴿وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوٌ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِیَ الْحَيَّوَانِ﴾
 (۴) ﴿مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا حُوفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾

- ۶۵- آنجا که عطار نیشابوری، به «بلند» و «پست» ابعاد وجودی انسان اشاره می‌کند، به ترتیب بر کدام مفاهیم صحه گذاشته است؟
- ۱) آنچه بعد از مرگ باقی می‌ماند و از بین نمی‌رود- آنچه که تجزیه و تحلیل و فرسودگی دارد.
  - ۲) آنچه پذیرای هیچ‌گونه تغییری نیست- آنچه که تجزیه و تحلیل و فرسودگی دارد.
  - ۳) آنچه بعد از مرگ باقی می‌ماند و از بین نمی‌رود- آنچه تغییرات معنوی می‌پذیرد.
  - ۴) آنچه پذیرای هیچ‌گونه تغییری نیست- آنچه تغییرات معنوی می‌پذیرد.
- ۶۶- مفهوم مستنبت از بیت زیر، کدام است؟

خشک ابری که بود ز آب تهی نایب از وی صفت آب‌دهی

- ۱) اولین اثر خودشناسی این است که خود را پدیده‌ای می‌یابیم که وجودمان از خودمان نیست.
- ۲) پدیده‌های عالم برای هستی‌یابی نیاز به هستی‌بخشی دارند که وابسته به دیگری نباشد.
- ۳) نتیجه تأمل در جهان هستی، افزایش معرفت و بندگی خدا و درک علم و قدرت اوست.
- ۴) همه موجودات مانند لحظه نخست ایجاد شدن، در هر آن به خداوند وابسته‌اند.

۶۷- کدام گزینه تصویرگر علت عدم توانایی انسان در شناخت ذات اقدس باری تعالی است؟

- ۱) انسان قدرت درک اموری را دارد که محاط آن‌ها باشد.
- ۲) خداوند حقیقتی دارد که ذهن ما نمی‌تواند محیط بر آن باشد.
- ۳) لازمه شناخت هستی امور نامحدود، توانایی تصور ذهنی از آن‌هاست.
- ۴) درک حضور خداوند، مستلزم احاطه و دسترسی ذهن انسان به آن است.

۶۸- در کدام آیه شریفه، راه رسیدن به پاداش اخروی برای انسان ترسیم شده است؟

- ۱) «آن کس که سرای آخرت را بطلبد و برای آن سعی و کوشش کند و مؤمن باشد.»
- ۲) «هرکس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد، نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.»
- ۳) «بعضی می‌گویند: پروردگارا به ما در دنیا نیکی عطا کن و در آخرت نیز نیکی مرحمت فرما و ما را از عذاب آتش نگاه دار.»
- ۴) «آنچه به شما داده شده، کالای زندگی دنیا و آرایش آن است و آنچه نزد خداست بهتر و پابدارتر است؛ آیا اندیشه نمی‌کنید؟»

۶۹- کدام یک از موارد زیر در رابطه با انسان و ابعاد او، مفاهیم درستی را به ذهن متبادر می‌کند؟

- الف) اگر «من ثابت» وابسته به جسم بود، بارها در طول دوران زندگی عوض می‌شد.
- ب) پذیرش قوانین و روابط بین فردی، مبنای «من ثابت» انسان است.
- ج) رؤیاهای صادقانه صرفاً ریشه در حوادث گذشته دارد.
- د) آراستگی روح به فضایل اخلاقی موجب تقرب به درگاه الهی و مسجود فرشتگان شدن می‌شود.

- ۱) الف- ب- د   ۲) ب- ج   ۳) الف- د   ۴) ب- ج- د

۷۰- آنجا که ظن و گمان ریشه بیانات و افکار انسان را تشکیل دهد، منجر به بروز و ظهور کدامین اعتقاد می‌شود؟

- ۱) «و ما لهم بذلك من علم ان هم الا یظنون»
- ۲) «تَفَكَّرُوا فِي كُلِّ شَيْءٍ وَ لَا تَفَكَّرُوا فِي ذَاتِ اللَّهِ»
- ۳) «و لا خوف علیهم و لا هم یحزنون»
- ۴) «و قالوا ما هی الا حیاتنا الدنیا»

۷۱- از دست دادن نشاط و شادابی زندگی، بازتاب مستقیم نگرش کدام دسته از انسان‌ها است؟

- ۱) انسان بی‌نهایت‌طلبی که راه فراموشی از مرگ را در پیش می‌گیرد.
- ۲) آن دسته از معتقدین به معاد که علی‌رغم ایمان قلبی، به دلیل داشتن کوله‌بار گناه از مرگ هراس دارند.
- ۳) آن‌ها که با نگاه مادی به انسان، مرگ را نابودی می‌دانند و نمی‌توانند فکر مرگ را از ذهن خود بیرون برانند.
- ۴) افرادی که زندگی دنیایی را همچون خوابی کوتاه و زودگذر می‌بینند و زندگی حقیقی را در آخرت جست‌وجو می‌کنند.

۷۲- رقم خوردن «فرجامی تلخ برای حیات دنیوی انسان» و «حیاتی مأمون از بیم و اضطراب برای او» به ترتیب تحت کدام شرایط عینیت می‌یابد؟

- ۱) به یک‌باره راهی دیار فنا و نیستی شود- «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا»
- ۲) با کوله‌باری از گناه با مرگ مواجه شود- «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا»
- ۳) به یک‌باره راهی دیار فنا و نیستی شود- «النَّاسُ نِيَامٌ فَإِذَا مَاتُوا انْتَبَهُوا»
- ۴) با کوله‌باری از گناه با مرگ مواجه شود- «النَّاسُ نِيَامٌ فَإِذَا مَاتُوا انْتَبَهُوا»

۷۳- فیض‌رسانی مستمر خداوند متعال، مفهوم مورد برداشت از کدام عبارت شریفه می‌باشد و علت آن را در کدام گزینه می‌توان جست‌وجو کرد؟

- ۱) «كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ»- «أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ»
- ۲) «وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ»- «أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ»
- ۳) «كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ»- «يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ»
- ۴) «وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ»- «يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ»

- ۷۴- آنجا که می‌خواهیم رابطه یک مسجد با بنای آن را مورد توجه قرار دهیم، به درستی مطلب بیان شده در کدام گزینه پی می‌بریم؟
- ۱) این رابطه نشان‌دهنده نمونه کوچکی از رابطه مخلوقات با خداوند متعال است.
  - ۲) بنا نظم‌دهنده و چینش‌گر مسجد است و در همین راستا بقای مسجد هیچ وابستگی به بنا ندارد.
  - ۳) علی‌رغم آنکه بنا با تمام دقت توانسته به مسجد هستی بخشی کند، اما بقای مسجد وابسته به او نیست.
  - ۴) در پیدایش مسجد هیچ وابستگی به بنا وجود ندارد، اما بقای مسجد در گرو حفاظت و نگهداری بنا از آن است.
- ۷۵- با استناد به آیات قرآن کریم، داشتن علم و آگاهی مستمر و مداوم، موجب درک کدام حقیقت برای انسان روشن‌ضمیر می‌شود؟

- ۱) «إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا»
- ۲) «مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ»
- ۳) «وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ»
- ۴) «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ»

۲۰'

زبان انگلیسی

زمان پیشنهادی

زبان انگلیسی: ۳ درس ۱ تا انتهای صفحه ۲۶ ■ زبان انگلیسی: ۲ درس ۱ + درس ۱ کتاب کار

- 76- Where ..... beautiful pictures you took when they arrive back from the printers?
- 1) are you going to put these
  - 2) are you going to put those
  - 3) will you put these
  - 4) will you put those
- 77- A: I've decided to celebrate my birthday.
B: Oh, have you? How many ..... ?
- 1) people will you invite
  - 2) people are you going to invite
  - 3) will you invite people
  - 4) people you are going to invite
- 78- One of the most famous sites is VC Notifier, ... service that sends you ..... SMS or e-mail message whenever the system is updated in any way.
- 1) the/ an
  - 2) the/ the
  - 3) a/ a
  - 4) a/ an
- 79- A: What is the problem? There are strange noises coming from the engine.
B: I guess ..... . Let's get off!
- 1) a car will break down
  - 2) a car is going to break down
  - 3) the car will break down
  - 4) the car is going to break down
- 80- Of all colors, gray lenses in sunglasses best ..... the eyes against the sun's harmful rays.
- 1) regard
  - 2) hurt
  - 3) decorate
  - 4) protect
- 81- With five of us working, I'm ..... we can finish the job today and deliver it on time, as we promised.
- 1) helpful
  - 2) hopeful
  - 3) interested
  - 4) dedicated
- 82- In her paper she goes on to argue that scientists do not yet know enough about the ..... of the world.
- 1) pressure
  - 2) nature
  - 3) diary
  - 4) donation
- 83- The cost of food and clothing has increased in recent years. Similarly, fuel prices have risen quite .....
- 1) simply
  - 2) nationally
  - 3) safely
  - 4) considerably
- 84- If you want to become a ..... individual, you will need to do something amazing in life so everyone will remember you.
- 1) distinguished
  - 2) dedicated
  - 3) experienced
  - 4) responsible
- 85- The rich nations of the world will have to ..... at least a portion of the debt owed by the developing countries in order for the poor nations to make any real improvement.
- 1) provide
  - 2) regard
  - 3) forgive
  - 4) improve
- 86- People can also ..... terrible COVID-19 if they breathe in droplets from a person with COVID-19 who coughs out. This is why it is important to stay more than 1 meter (3 feet) away from a person who is sick.
- 1) take
  - 2) keep
  - 3) obtain
  - 4) catch

87- Teachers, for example, often ..... after making an important point to check that students understand and to give them time to ask questions.

- 1) record   2) reply   3) pause   4) sense

■ ■ Cloze Test

Dr. Mohammad Gharib was born in Tehran, Iran, on July 5, 1909. After ...(88)... high school in 1927, he went to Reims, France. He received an M.D. degree in 1937 and, after one year of training in pediatrics in Paris, he returned home. In Iran, Dr. Gharib became chairman of the pediatrics department, a post he held until his death in 1975. In 1941, he was the author of the first Persian textbook ...(89)... diseases of children. During a/an ...(90)... of 37 years, Gharib taught the medicine of childhood to ...(91)... students. Many of his students held important positions in Iranian medical education. Because of his endeavors and influence, the field was recognized as a specialty in 1950 and the Pediatrics Specialty Board was created in 1955. In 1960, he and his colleagues ...(92)...the Iranian Pediatrics Society.

- 88- 1) lowering   2) regarding   3) scheduling   4) completing
 89- 1) from   2) in   3) on   4) with
 90- 1) average   2) span   3) function   4) intonation
 91- 1) thousands   2) thousand   3) thousands of   4) thousand of
 92- 1) founded   2) spared   3) destroyed   4) identified

■ ■ Reading Comprehension I

In spring 2008, the polar bear was placed on the endangered species list. According to the USA's Endangered Species Act, an endangered species is an animal, plant or any other kind of wildlife that is likely to face extinction in its natural habitat.

The polar bear is the first animal that has been classified as endangered primarily because of global warming. Global warming is a form of climate change caused by increased levels of carbon dioxide and other greenhouse gases that become trapped in the atmosphere.

The polar bear's natural habitat is more at risk of global warming than many other species. Polar bears live mainly on the sea ice in the Arctic. This is where they hunt for fish and store fat. When the ice melts many polar bears move to land and live off their stored fat. The World Wildlife Fund estimates that over 25% of Arctic sea ice has disappeared in the past 30 years.

It is important that animals such as the polar bear make it onto the endangered species list. Once they are on the list there are rules and laws that protect these animals from being hunted for food or sport. Agencies also receive money and tools to protect the habitat and save the species. Since the Endangered Species Act was introduced in the US in 1973, many species have been taken off the list due to increased populations. In fact, it is rare for a species to die out after they make the list. Sadly, many species go extinct while waiting for consideration.

93- In which paragraph(s) has the author used definition to make himself better understood?

- 1) Only paragraph 1   2) Only paragraph 2   3) Paragraphs 1 and 2   4) Paragraphs 2 and 3

94- According to the passage, polar bears are more affected by global warming than other animals, because .....

- 1) most of the fish they eat are either already dead or dying.
 2) they have the lowest population and birthrate.
 3) there is an ongoing loss of sea ice on which they depend.
 4) they cannot adapt to the increased carbon dioxide levels.

95- What does the last paragraph mainly discuss?

- 1) How agencies collect money to save the endangered species.
 2) Laws that protect endangered animals from being over hunted.
 3) Species that have been taken off the endangered list in the past years.
 4) The importance of putting animals at risk of dying out on the endangered species list.

96- The passage provides enough information to answer which of the following questions?

- 1) Which species is the most hunted in the world?
- 2) How can we save endangered species from global warming?
- 3) What was the latest animal to be placed on the endangered species list?
- 4) What effect is Endangered Species Act likely to have on polar bear populations?

■ ■ Reading Comprehension II

Not so long ago almost any student who successfully completed a university degree or diploma course could find a good career quite easily. Companies toured the academic institutions, competing with each other to recruit graduates. However, those days are gone, even in Hong Kong, and nowadays graduates often face strong competition in the search for jobs. Most career organizations highlight three stages for graduates to follow in the process of securing a suitable career: recognizing abilities, matching these to available vacancies and presenting them well to prospective employers. Job seekers have to make a careful estimate of their own abilities. One area of estimate should be of their academic qualifications, which would include special skills within their subject area. Graduates should also consider their own personal values and attitudes, or the relative importance to themselves of such matters as money, security, leadership and caring for others. An honest estimate of personal interests and abilities such as creative or scientific skills, or skills obtained from work experience, should also be given careful thought.

97- According to the passage, job seekers should .....

- 1) attempt to show the employer they have balanced abilities.
- 2) discuss their own abilities in relation to what the employer is looking for.
- 3) aim to give a balanced account of what the employer needs.
- 4) gain experience in word processing.

98- The underlined word "which" in the text refers to .....

- 1) special skills
- 2) personal values
- 3) scientific skills
- 4) academic qualifications

99- The author, by saying those days are gone, even in Hong Kong, suggests that .....

- 1) in the past, finding a good career was easier in Hong Kong than elsewhere.
- 2) it used to be harder to find a good job in Hong Kong than in other countries.
- 3) in the past, people were healthier both physically and mentally.
- 4) nowadays, everyone in Hong Kong has an equal chance of finding a good career.

100- The passage implies graduates should .....

- 1) include information about personal attitudes and values in their job applications.
- 2) qualify for any job in their field.
- 3) consider careers which are suited to them as people.
- 4) consider how lucky they are to be able to find careers that provide such things.

آزمون آزمایشی شماره ۱

آزمون اختصاصی

گروه آزمایشی علوم انسانی

مواد امتحانی	تعداد پرسش	از شماره	تا شماره	وقت پیشنهادی
ریاضی	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۵ دقیقه
اقتصاد	۱۵	۱۲۱	۱۳۵	۱۰ دقیقه
ادبیات اختصاصی	۲۵	۱۳۶	۱۶۰	۲۵ دقیقه
عربی اختصاصی	۲۰	۱۶۱	۱۸۰	۲۰ دقیقه
تاریخ	۱۵	۱۸۱	۱۹۵	۱۱ دقیقه
جغرافیا	۱۵	۱۹۶	۲۱۰	۱۲ دقیقه
علوم اجتماعی	۱۵	۲۱۱	۲۲۵	۱۱ دقیقه
منطق و فلسفه	۲۰	۲۲۶	۲۴۵	۲۰ دقیقه
روان شناسی	۱۵	۲۴۶	۲۶۰	۱۱ دقیقه
تعداد کل پرسشها: ۱۶۰		مدت پاسخ گویی: ۱۴۵ دقیقه		

همچنین، شما می توانید با اسکن تصویر روبه رو به وسیله گوشی هوشمند و یا تبلت خود، پاسخ تشریحی درس های عمومی و اختصاصی را مشاهده نمایید.

داوطلب گرامی، جهت استفاده از خدمات طلایی خود مانند کارنامه های هوشمند بعد از آزمون، پیش آزمون های آنلاین، بانک سؤال گزینه دو، رفع اشکال هوشمند، جزوه های کمک آموزشی، آرشیو آزمون های گزینه دو و ...، با استفاده از شماره داوطلبی (به عنوان نام کاربری) و کد ملی خود (به عنوان رمز عبور) وارد وبسایت گزینه دو به آدرس gozineh2.ir شوید. در صورتی که اینترنتی ثبت نام کرده اید، رمز عبور شما همان رمزی است که خودتان انتخاب کرده اید.

۱۰۱- کدام گزینه یک عبارت گویا است؟

$$\frac{(\sqrt{x}-1)^2}{x+4} \quad (۴)$$

$$\frac{x+\sqrt{x}}{2-x} \quad (۳)$$

$$\frac{\sqrt{x}+1}{x-1} \quad (۲)$$

$$\frac{|x|+2}{x^2-3} \quad (۱)$$

۱۰۲- اعداد زیر، اعداد یک سطر مثلث خیام را نشان می‌دهد. حاصل $x+y+z$ کدام است؟

۱ x y z y x ۱

$$۴۴ \quad (۴)$$

$$۴۳ \quad (۳)$$

$$۴۲ \quad (۲)$$

$$۴۱ \quad (۱)$$

۱۰۳- عبارت گویای $\frac{(x+4)(x-1)}{x^2(x^2-1)}$ ، به ازای چه مقادیری از x ، تعریف نمی‌شود؟

$$\{-1, 0, 1\} \quad (۴)$$

$$\{-1, 0\} \quad (۳)$$

$$\{-4, -1, 0, 1\} \quad (۲)$$

$$\{-4, -1, 0\} \quad (۱)$$

۱۰۴- در عبارت $(2x^2 - 3x)^3$ ، ضریب x^6 کدام است؟

$$-۵۴ \quad (۴)$$

$$۵۴ \quad (۳)$$

$$-۳۶ \quad (۲)$$

$$۳۶ \quad (۱)$$

۱۰۵- ساده شده عبارت $\frac{2x+22}{x^2-2x-3} - \frac{1}{x+1} - \frac{7}{x-3}$ ، با کدام گزینه برابر است؟

$$\frac{4}{x-3} \quad (۴)$$

$$\frac{2}{x-3} \quad (۳)$$

$$\frac{4}{x+1} \quad (۲)$$

$$\frac{2}{x+1} \quad (۱)$$

۱۰۶- کوچک‌ترین مضرب مشترک دو چندجمله‌ای $x^2 + 4x + 4$ و $x^2 + 8$ کدام است؟

$$(x+2)(x^2 - 2x + 4) \quad (۲)$$

$$x+2 \quad (۱)$$

$$(x+2)^2(x^2 + 2x + 4) \quad (۴)$$

$$(x+2)^2(x^2 - 2x + 4) \quad (۳)$$

۱۰۷- در تجزیه عبارت $x^4(x^2 + 6x - 7) - x^2(7x^2 - 8)(x-1)$ ، کدام عامل وجود دارد؟

$$x+7 \quad (۴)$$

$$x-2 \quad (۳)$$

$$x+2 \quad (۲)$$

$$x+1 \quad (۱)$$

۱۰۸- اگر $A = x^2 + 3x$ و $B = 3x^2 + 1$ باشد، حاصل عبارت $(A+B)(A-B)$ با کدام گزینه برابر است؟

$$(x-1)^6 \quad (۴)$$

$$(x^2-1)^2 \quad (۳)$$

$$x^6-1 \quad (۲)$$

$$(x^2-1)^3 \quad (۱)$$

۱۰۹- علی می‌خواهد برای تدریس در کلاس‌های آنلاین از بین ۳ مدل لب‌تاپ، ۲ مدل گوشی و ۴ مدل تبلت، یک وسیله را بخرد. علی به چند طریق می‌تواند این کار را انجام دهد؟

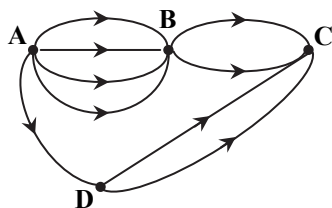
$$۹ \quad (۴)$$

$$۳ \quad (۳)$$

$$۲۴ \quad (۲)$$

$$۱۲ \quad (۱)$$

۱۱۰- مطابق شکل روبه‌رو به چند طریق می‌توانیم از شهر A به شهر C برویم؟

$$۹ \quad (۱)$$

$$۱۰ \quad (۲)$$

$$۱۶ \quad (۳)$$

$$۱۸ \quad (۴)$$

۱۱۱- با ارقام ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶ و ۷، چند عدد زوج سه رقمی بدون تکرار ارقام می‌توان نوشت؟

$$۱۲۰ \quad (۴)$$

$$۹۰ \quad (۳)$$

$$۷۵ \quad (۲)$$

$$۶۰ \quad (۱)$$

۱۱۲- تعداد جایگشت‌های ۴ شیء از ۷ شیء متمایز کدام است؟

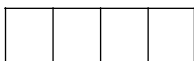
$$۸۴۰ \quad (۴)$$

$$۶۳۰ \quad (۳)$$

$$۴۲۰ \quad (۲)$$

$$۲۱۰ \quad (۱)$$

۱۱۳- می‌خواهیم کاشی ۴ قسمتی روبه‌رو را با رنگ‌های قرمز، آبی و سبز رنگ کنیم به طوری که کاشی‌های مجاور، هم‌رنگ نباشند. این کار را به چند طریق می‌توانیم انجام دهیم؟

۴) این کار امکان‌پذیر نیست.

$$۳۶ \quad (۳)$$

$$۲۴ \quad (۲)$$

$$۱۲ \quad (۱)$$

۱۱۴- حاصل عبارت $A = \frac{9! - 8! + 7!}{6! - 5! + 4!}$ ، کدام است؟

- (۱) ۵۰۰ (۲) ۵۲۵ (۳) ۵۵۰ (۴) ۵۷۵

۱۱۵- یک آزمون از ۸ سؤال چهارگزینه‌ای و ۴ سؤال دو گزینه‌ای تشکیل شده است. اگر پاسخ دادن به همه سؤال‌ها اجباری باشد، به چند طریق مختلف می‌توان به این ۱۲ سؤال پاسخ داد؟

- (۱) ۲۱۸ (۲) ۲۲۰ (۳) ۲۲۲ (۴) ۲۲۴

۱۱۶- با حروف کلمه SHAKIL چند کلمه ۳ حرفی بدون تکرار حروف می‌توان نوشت به طوری که شامل حرف A باشند، ولی شامل حرف S نباشند؟

- (۱) ۲۷ (۲) ۳۰ (۳) ۳۳ (۴) ۳۶

۱۱۷- چند عدد سه رقمی بزرگ‌تر از ۳۰۰ وجود دارد که مجموع ارقام یکان و دهگان آن ۶ باشد؟

- (۱) ۳۰ (۲) ۳۶ (۳) ۴۲ (۴) ۴۹

۱۱۸- دو خانواده ۳ نفری می‌خواهند با هم یک عکس یادگاری بگیرند به طوری که افراد هر خانواده در عکس کنار هم باشند. این ۶ نفر به چند طریق می‌توانند کنار هم قرار گیرند؟

- (۱) ۳۶ (۲) ۷۲ (۳) ۳۶۰ (۴) ۷۲۰

۱۱۹- اگر $P(n+2, 3) = 8P(n+1, 2)$ ، مقدار n کدام است؟

- (۱) ۶ (۲) ۷ (۳) ۸ (۴) ۹

۱۲۰- با ارقام ۲، ۴، ۵، ۶، ۸ و ۹، چند عدد ۴ رقمی زوج بزرگ‌تر از ۶۰۰۰، بدون تکرار ارقام می‌توان نوشت؟

- (۱) ۱۰۸ (۲) ۱۱۴ (۳) ۱۲۰ (۴) ۱۲۶

۱۰ اقتصاد

زمان پیشنهادی

اقتصاد: بخش ۱ فصل‌های ۱ و ۲

۱۲۱- کدام گزینه دربردارنده پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

(الف) مهم‌ترین مواردی که انسان در علم اقتصاد بر اساس آن‌ها دست به انتخاب می‌زند، کدام است؟

(ب) «باغداری پس از مطالعه و بررسی عوامل گوناگون، برای کسب منفعت و سود بیشتر، تصمیم به کاشت «توت فرنگی»، به جای نهال «سیب» می‌گیرد.» این عمل به کدام مورد از علم اقتصاد مربوط می‌شود؟

(۱) الف) سرمایه - درآمد - هزینه

(ب) نیازهای انسان که محرک فعالیت و تلاش اوست.

(۲) الف) سرمایه - درآمد - هزینه

(ب) هدف علم اقتصاد که راهنمای انسان برای انجام بهترین انتخاب است.

(۳) الف) نیازهای انسان - منابع و امکانات

(ب) نیازهای انسان که محرک فعالیت و تلاش اوست.

(۴) الف) نیازهای انسان - منابع و امکانات

(ب) هدف علم اقتصاد که راهنمای انسان برای انجام بهترین انتخاب است.

۱۲۲- هریک از مراحل زیر به کدام یک از انواع تولید ارتباط دارد؟

«یک شرکت خصوصی که در حوزه استخراج نفت فعالیت می‌کند، پس از کشف منابع جدید نفت در خلیج فارس، به بهره‌برداری و استخراج این منابع می‌پردازد (۱). نفت خام ناخالص استخراج شده، توسط شرکت دوم که شرکت پالایش نفت است، تصفیه شده و به نفت خالص تبدیل می‌شود (۲). سپس نفت خالص تولیدشده در مرحله بعدی توسط یک شرکت پتروشیمی در فرایند تولید بنزین استفاده می‌شود (۳). تاکسی‌رانان نیز با استفاده از این بنزین به‌عنوان سوخت خودروهای خود به حمل‌ونقل و جابه‌جایی مسافران در سطح شهرها می‌پردازند (۴).»

(۱) حیات - نوع دوم تولید - نوع سوم تولید - خدمات

(۲) نوع اول تولید - احیاء - صنعت - تولید محصولات نرم

(۳) حیات - صنعت - نوع دوم تولید - تولید محصولات نرم

(۴) حیات - احیاء - احیاء - خدمات

۱۲۳- کدام گزینه در پاسخ به سؤالات زیر کاملاً درست است؟

(الف) کدام مورد نسبت به نگاه اسلام به مسائل اقتصادی نادرست است؟

(ب) برای اینکه جامعه اسلامی در عرصه اقتصادی نیز موفق باشد، باید به کدام مورد توجه نماید؟

(ج) ملاک «بهترین انتخاب» چیست؟

(۱) الف) از نظر اسلام، اقتصاد در زندگی فرد اهمیت ویژه‌ای دارد؛ اما عقل، انسان را به تنهایی برای موفقیت و رسیدن به هدف کافی نمی‌داند.

(ب) کشوری که وضعیت سیاسی و فرهنگی آن نابسامان و آسیب‌پذیر باشد، از نظر اقتصادی به بحران‌های گسترده دچار می‌شود و نمی‌تواند پایه‌پای بقیه کشورهای دنیا در مسیر پیشرفت همه‌جانبه حرکت کند.

(ج) کسب سود بیشتر با کمترین تولید

(۲) الف) اسلام، با در نظر گرفتن سعادت بشر و نیازهای واقعی آن، اهداف، برنامه‌ها، قوانین و روش‌هایی را معرفی می‌کند تا انسان با هزینه کمتر به سعادت بیشتر برسد.

(ب) کشوری که وضعیت اقتصادی آن نابسامان باشد و نتواند پایه‌پای بقیه کشورهای دنیا در مسیر پیشرفتی همه‌جانبه حرکت کند، از نظر اجتماعی و سیاسی به بحران‌های گسترده دچار می‌شود.

(ج) کسب سود بیشتر با مصرف کمتر

(۳) الف) پیامبران الهی مبارزه با ظالمان، استثمارگران و سوءاستفاده‌کنندگان از انسان که در عرصه اقتصادی بیشتر مشاهده می‌شدند را در سرلوحه برنامه خود داشتند.

(ب) کشوری که وضعیت سیاسی و فرهنگی آن نابسامان و آسیب‌پذیر باشد، از نظر اقتصادی به بحران‌های گسترده دچار می‌شود و نمی‌تواند پایه‌پای بقیه کشورهای دنیا در مسیر پیشرفت همه‌جانبه حرکت کند.

(ج) کسب بیشترین رفاه با حداقل میزان تولید

(۴) الف) از نظر اسلام، تلاش برای رفع فقر و رسیدن به رفاه و توانگری مادی در دنیا که حتماً به همراه رشد معنوی باشد، پسندیده است.

(ب) کشوری که وضعیت اقتصادی آن نابسامان باشد و نتواند پایه‌پای کشورهای دنیا در مسیر پیشرفتی همه‌جانبه حرکت کند، از نظر اجتماعی و سیاسی به بحران‌های گسترده دچار می‌شود.

(ج) کسب سطح رفاه بیشتر (بالاتر) و حداکثر میزان تولید

۱۲۴- جدول روبه‌رو نشان‌دهنده مراحل مختلف تولید کاغذ از چوب است. با توجه به اطلاعات موجود، پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

(الف) قیمت محصول در مرحله ۲ و ۵ چقدر است؟

۱	قیمت هر اصله درخت جنگلی	۵۰۰,۰۰۰ تومان
۲	ارزش افزوده درختان پوست‌کنده شده	۱۵۰,۰۰۰ تومان
۳	قیمت ۱۰۰ کیلوگرم چپس چوب	۲,۰۰۰,۰۰۰ تومان
۴	قیمت ۱۰۰ کیلوگرم خمیر چوب	۲,۶۰۰,۰۰۰ تومان
۵	ارزش افزوده ۱۰۰ کیلوگرم کاغذ	۴۰۰,۰۰۰ تومان

(ب) ارزش افزوده محصول در مرحله ۱ و ۴ چقدر است؟

(ج) مجموع ارزش‌های افزوده مرحله ۱ تا ۵ چقدر است؟

(۱) الف) ۳۵۰,۰۰۰ - ۲,۲۰۰,۰۰۰ (ب) ۰ - ۲,۰۰۰,۰۰۰ (ج) ۳,۰۰۰,۰۰۰

(۲) الف) ۳۵۰,۰۰۰ - ۲,۲۰۰,۰۰۰ (ب) ۵۰۰,۰۰۰ - ۶۰۰,۰۰۰ (ج) ۲,۲۰۰,۰۰۰

(۳) الف) ۶۵۰,۰۰۰ - ۳,۰۰۰,۰۰۰ (ب) ۵۰۰,۰۰۰ - ۶۰۰,۰۰۰ (ج) ۳,۰۰۰,۰۰۰

(۴) الف) ۶۵۰,۰۰۰ - ۳,۰۰۰,۰۰۰ (ب) ۰ - ۲,۰۰۰,۰۰۰ (ج) ۲,۲۰۰,۰۰۰

۱۲۵- عبارت نادرست در رابطه با نقش هریک از بازیگران عرصه اقتصاد کدام است؟

(۱) سینماها، سالن‌های آمفی‌تئاتر و کنسرت‌ها به‌عنوان بازیگران خرد عرصه اقتصاد در حوزه تولید و عرضه خدمات به مصرف‌کنندگان فعالیت می‌کنند.

(۲) غیرانتفاعی بودن سازمان‌های اجتماعی که به توزیع رایگان ماسک و محلول ضدعفونی کننده در شرایط کرونایی در روستاهای کشور مشغولند، تردیدی در جایگاه این نهادها به‌عنوان بازیگران خرد اقتصادی ایجاد نمی‌کند.

(۳) اگرچه دولت‌ها در جایگاه بازیگران کلان عرصه اقتصاد وظیفه ایجاد نظم اقتصادی و کنترل عملکرد بازیگران را برعهده دارند، اما تولید برخی محصولات خاص را نیز انجام می‌دهند.

(۴) سازمان تجارت جهانی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین بازیگران کلان عرصه اقتصاد سعی در تنظیم روابط اقتصادی بین کشورها و حفظ منافع طرفین دارد.

۱۲۶- با توجه به اطلاعات جدول فرضی، گزینه درست در رابطه با

عملکرد سالیانه بنگاه اقتصادی کدام است؟

(الف) میزان سود (سودحسابداری) سالیانه این بنگاه اقتصادی چه

مقدار است؟

(ب) درآمد تولیدکننده را حساب کنید.

(۱) الف) ۴۰,۷۲۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان سود

(ب) ۶۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان

(۲) الف) ۴۰,۴۲۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان سود

(ب) ۷۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان

(۳) الف) ۱۴,۲۸۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان زیان

(ب) ۶۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان

(۴) الف) ۱۴,۵۸۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان زیان

(ب) ۷۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان

تولید سالیانه محصول	۷۲,۰۰۰
فروش سالیانه	۶۵,۰۰۰
ارزش هر واحد کالا	۱,۰۰۰,۰۰۰ تومان
خرید مواد اولیه به‌صورت سالیانه	۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان
هزینه تأمین انرژی ماهانه	۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان
هزینه استهلاک سالیانه ماشین‌آلات سرمایه‌ای	۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان
اجاره ماهیانه واحد تولیدی	۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان
تعداد کارکنان بنگاه تولیدی	۳۰ نفر
متوسط حقوق سالیانه هریک از کارکنان	۹۶,۰۰۰,۰۰۰ تومان
اقساط ماهیانه خودروی شخصی مدیرعامل	۲۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان

۱۲۷- کدام گزینه پاسخ درست سؤالات زیر است؟

الف) عبارت درست در رابطه با انواع کالا کدام است؟

ب) کدام عبارت به درستی مفهوم کمیابی را عنوان می‌کند؟

ج) شباهت علم اقتصاد با سایر علوم بشری در کدام موضوع می‌باشد؟

۱) الف) آرد مصرفی در نانوبی و چرخ‌گوشت صنعتی به ترتیب کالای مصرفی و واسطه‌ای هستند.

ب) کمیابی به محدودیت منابع و امکانات موجود در جهان و قابلیت محدود مصارف منابع اشاره می‌کند.

ج) دانشمندان اقتصادی با به‌کارگیری روش‌های یکسان تجربی در کنار علوم تجربی و کمک از علم ریاضی موجب تکامل علم اقتصاد و پیدایش اندیشه اقتصادی شده‌اند.

۲) الف) اگر فرد با کوچک‌ترین تغییر در قیمت، مصرف کالایی را تغییر دهد، اصطلاحاً آن کالا «کالای ضروری» است.

ب) کمیابی به محدودیت منابع و امکانات در دسترس و قابلیت‌های متعدد مصرف و بهره‌برداری از منابع اشاره می‌کند.

ج) دانشمندان علوم اقتصادی تلاش می‌کنند موضوعات مختلف اقتصادی نظیر تولید، مصرف، تجارت، رشد و غیره را با روش‌های علمی مانند سایر علوم مورد مطالعه قرار دهند.

۳) الف) تراکتور، بولدوزر و ماشین‌آلات کارخانه‌ها جز کالاهای سرمایه‌ای هستند.

ب) کمیابی به محدودیت منابع و امکانات در دسترس و قابلیت‌های متعدد مصرف و بهره‌برداری از منابع اشاره می‌کند.

ج) دانشمندان علوم اقتصادی تلاش می‌کنند موضوعات مختلف اقتصادی را با روش‌های علمی، مانند سایر علوم مورد مطالعه قرار دهند.

۴) الف) گوجه‌فرنگی خریداری‌شده توسط کارخانه‌ها برای تولید رب و سس گوجه، کالای مصرفی محسوب می‌شود.

ب) کمیابی به محدودیت منابع و امکانات موجود در جهان و قابلیت محدود مصارف منابع اشاره می‌کند.

ج) روش‌های یکسان تجربی علوم آزمایشگاهی و کمک از علم ریاضی موجب تکامل علم اقتصاد و پیدایش اندیشه اقتصادی شده‌اند.

۱۲۸- در کدام گزینه پاسخ تمامی سؤالات به درستی بیان شده است؟

الف) بهترین و کامل‌ترین تعریف از مفهوم «تولید» در کدام عبارت آورده شده است؟

ب) کدام عبارت در رابطه با فعالیت تولیدی نادرست است؟

ج) کدام گزینه در خصوص تولید و خلق اشیا درست است؟

د) کدام یک از توضیحات در رابطه با تولیدکنندگان درست است؟

۱) الف) سلسله اقداماتی که با تغییر در کالاهای واسطه‌ای و ایجاد ارزش افزوده در آن‌ها موجب پیدایش کالاهای نهایی می‌شوند را تولید می‌نامند.

ب) فعالیت‌های خدماتی نظیر تعیین نمره عینک بیماران مشمول مفهوم ارزش مبادلاتی بوده و جزو فعالیت‌های اقتصادی قرار می‌گیرند.

ج) انسان با آگاهی، عقل و تمرکز بر مواد و محیط پیرامون خود موجب تغییر در منابع و امکانات و خلق اشیا مورد نیاز خود می‌شود.

د) صرفاً فعالان اقتصادی که در بنگاه یا محل فیزیکی اقدام به تولید کالا می‌کنند مشمول مفهوم تولیدکننده می‌شوند. مثلاً فردی که ایده‌پردازی می‌کند چون هنوز به مرحله تولید نرسیده تولیدکننده محسوب نمی‌شود.

۲) الف) سلسله اقداماتی که با ایجاد ارزش مصرفی و مبادلاتی در منابع و امکانات موجب تغییر و تبدیل آن‌ها به کالا و خدمات می‌شود را تولید می‌نامند.

ب) فعالیت معلمان به‌عنوان خدمات آموزشی مشمول مفهوم اقتصادی نشده و چون فاقد ارزش بازاری می‌باشند لذا در حیطه فعالیت‌های تولیدی قرار نمی‌گیرند.

ج) انسان خالق اشیا نیست و تنها از طریق ایجاد تغییرات آگاهانه و کار و تلاش بر روی محیط و منابع موجود در آن می‌تواند دست به تولید بزند.

د) تمام فعالان عرصه خدمات که دست به ایجاد یک محصول خدماتی دارای ارزش مبادلاتی می‌زنند و موجب رفع یکی از نیازهای غیرمادی انسان‌ها می‌شوند تولیدکننده محسوب می‌شوند.

۳) الف) سلسله اقداماتی که با ایجاد ارزش مصرفی و مبادلاتی در منابع و امکانات موجب تغییر و تبدیل آن‌ها به کالا و خدمات می‌شود را تولید می‌نامند.

ب) فعالیت‌هایی خدماتی نظیر تعیین نمره عینک بیماران، مشمول مفهوم ارزش مبادلاتی بوده و جزو فعالیت‌های اقتصادی قرار می‌گیرند.

ج) انسان تنها با آگاهی، عقل و تمرکز بر مواد و محیط پیرامون خود موجب تغییر در منابع و امکانات و خلق اشیا مورد نیاز خود می‌شود.

د) تمام فعالان عرصه خدمات که دست به ایجاد یک محصول خدماتی دارای ارزش مبادلاتی می‌زنند و موجب رفع یکی از نیازهای غیرمادی انسان‌ها می‌شوند تولیدکننده محسوب می‌شوند.

۴) الف) سلسله اقداماتی که با تغییر در کالاهای واسطه‌ای و ایجاد ارزش افزوده در آن‌ها موجب پیدایش کالاهای نهایی می‌شوند را تولید می‌نامند.

ب) فعالیت معلمان به‌عنوان خدمات آموزشی مشمول مفهوم اقتصادی نشده و چون فاقد ارزش بازاری می‌باشند لذا در حیطه فعالیت‌های تولیدی قرار نمی‌گیرند.

ج) انسان خالق اشیا نیست و تنها از طریق ایجاد تغییرات آگاهانه و کار و تلاش بر روی محیط و منابع موجود در آن می‌تواند دست به تولید بزند.

د) صرفاً فعالان اقتصادی که در بنگاه یا محل فیزیکی اقدام به تولید کالا می‌کنند مشمول مفهوم تولیدکننده می‌شوند. مثلاً فردی که ایده‌پردازی می‌کند چون هنوز به مرحله تولید نرسیده تولیدکننده محسوب نمی‌شود.

۱۲۹- در بین عبارتهای زیر، کدام موارد درست است؟

- (الف) حيازت به عنوان اولين نوع توليد به معنای برداشت مستقيم انسان از محصول آماده طبيعت است.
 (ب) ارزش افزوده به معنای انجام کار جديد بر روی محصول موجود می باشد که ارزش اقتصادی ایجاد نماید.
 (ج) احیاء به عنوان یکی از انواع توليد به معنای تکثير و پرورش محصول به دست آمده از صنعت است.
 (د) بدون حيازت، اولين توليد انسان ممکن نبوده است.
 (ه) صنعت از ترکیب و تبدیل مواد یا محصولات به دست آمده از حيازت و یا احیاء و ایجاد ارزش مصرفی یا مبادلاتی در آن ها به دست می آید.
 (و) تفاوت محصولات نرم و خدمات در محسوس و ملموس بودن آن ها از یکدیگر مشخص می شود.

(۱) الف - ب - ج   (۲) د - ه - و   (۳) ب - د - ه   (۴) الف - ج - و

۱۳۰- یک فرد روستایی قصد دارد برای سال جدید در زمین کشاورزی خود محصول پرتفرداری بکارد. او با انتخابهای مختلفی مواجه شده است که به شرح زیر می باشند:

- کاشت توت فرنگی با درآمد برابر با ۳۵۰ میلیون تومان و هزینهها برابر با ۱۰۰ میلیون تومان
- کاشت خربزه با درآمد برابر با ۳۷۰ میلیون تومان و هزینهها برابر با ۴۰ میلیون تومان
- کاشت گوجه گیلاسی با درآمد با ۴۰۰ میلیون تومان و هزینهها برابر با ۱۰۰ میلیون تومان
- کاشت فلفل دلمه ای رنگی با درآمد با ۳۹۰ میلیون تومان و هزینهها برابر با ۲۰ میلیون تومان

در این صورت، پس از مرتب کردن انتخابها بر اساس عقل منطقی:

(الف) هزینه فرصت انتخاب شخص چقدر است؟

(ب) عواید ناشی از انتخاب شخص را حساب کنید.

- (۱) الف) ۳۳۰ میلیون تومان سود حاصل از انتخاب صرف نظر شده
 (۲) الف) ۴۰ میلیون تومان تفاضل انتخاب شخص و انتخاب مردم
 (۳) الف) ۱۶۰ میلیون تومان مجموع هزینههای سایر انتخابها
 (۴) الف) ۸۸۰ میلیون تومان مجموع منافع سایر انتخابها

۱۳۱- با توجه به پرسشهای زیر، پاسخ مناسب کدام است؟

- (الف) بر اساس انگیزه تولیدکنندگان از فعالیت تولیدی، مدارس غیردولتی جزو کدام یک از مؤسسات اقتصادی دسته بندی می شوند؟
 (ب) در رابطه با انواع سرمایه به عنوان یکی از عوامل تولید، کدام عبارت نادرست است؟
 (ج) مهم ترین نهاد تولید در صنعت نجاری کدام است؟
 (د) کدام یک از عوامل مولد انسانی، در گروه «سرمایه های انسانی»، در فرایند تولید قرار می گیرد؟

(۱) الف) غیرانتفاعی

(ب) به پولی که در فرایند تولید، فقط جهت پرداخت دستمزد به عوامل انسانی صرف می شود، سرمایه مالی می گویند.

(ج) ابزار، تجهیزات و ماشین آلات تولید

(د) کارفرما

(۲) الف) انتفاعی

(ب) به پولی که در فرایند تولید، فقط جهت پرداخت دستمزد به عوامل انسانی صرف می شود، سرمایه مالی می گویند.

(ج) کارگران ساده مستقر در مراحل مختلف تولید

(د) نیروی ماهر

(۳) الف) انتفاعی

(ب) سرمایه های فیزیکی به طور مستقیم در تولید نقش ندارند، بلکه با تبدیل عوامل تولید به کالاهای مورد نیاز مردم در خدمت فرایند تولید می باشند.

(ج) کارگران ساده مستقر در مراحل مختلف تولید

(د) متخصصین تولید

(۴) الف) غیرانتفاعی

(ب) سرمایه های فیزیکی به طور مستقیم در تولید نقش ندارند، بلکه با تبدیل عوامل تولید به کالاهای مورد نیاز مردم در خدمت فرایند تولید می باشند.

(ج) ابزار، تجهیزات و ماشین آلات تولید

(د) نیروی باتجربه

۱۳۲- با توجه به اطلاعات جدول زیر:

الف) میزان سود حسابداری یک پنگاه تولیدی با ۶ کارمند و تولید سالیانه ۹۰۰ دستگاه، هریک به ارزش ۷۵۰ هزار ریال کدام است؟ (تولیدکننده، خود صاحب کارگاه تولیدی و ماشین آلات است.)
 ب) این تولیدکننده در تکمیل فرم اظهارنامه مالیاتی، سود خود را معادل ..... ریال درج می کند.

۱	حقوق متوسط ماهیانه هر فرد معادل	۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	خرید مواد اولیه موردنیاز سالیانه به ارزش	۷,۲۵۰,۰۰۰ ریال
۳	هزینه استهلاک سالیانه معادل	معادل ۱۳ درصد حقوق سالیانه کارگران
۴	اجاره بهای سالیانه کارگاه تولیدی (در صورت اجاره داده شدن) معادل	۱۲,۵۰۰,۰۰۰ ریال
۵	اجاره سالانه ماشین آلات (در صورت اجاره داده شدن) معادل	۴۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال

- (۱) الف) ۳۴۲,۳۱۰,۰۰۰ ضرر یا زیان
 ب) ۲۱۸,۱۸۰,۰۰۰
 (۲) الف) ۳۰۳,۶۱۰,۰۰۰ سود یا منفعت
 ب) ۲۱۸,۱۸۰,۰۰۰
 (۳) الف) ۳۰۳,۶۱۰,۰۰۰ ضرر یا زیان
 ب) ۲۸۱,۸۱۰,۰۰۰
 (۴) الف) ۳۴۲,۳۱۰,۰۰۰ سود یا منفعت
 ب) ۲۸۱,۸۱۰,۰۰۰

۱۳۳- آقای حسینی با ارضیه پردری اش یک کارگاه تولید لوازم التحریر راه اندازی کرده و با استخدام ۴ نفر، اجاره یک کارگاه، خرید مواد اولیه و سایر موارد فعالیت خود را شروع کرده است. او در طول یک سال سودی برابر با ۱۰۰ میلیون از تولید، کسب کرده است، اما متأسفانه در یک حادثه آتش سوزی با زبانی برابر با ۱۵۰ میلیون تومان، کارگاه و مواد اولیه و بخشی از تولیدات را از بین برده است. در این صورت عبارت درست را در رابطه با عملکرد او انتخاب کنید.

- (۱) از آنجایی که سازمان تولید خصوصی است او باید بدون پرداخت حقوق و سهم عوامل تولید از محل سود به دست آمده هزینه ها و ریسک ها را پرداخت کرده و همه عوامل تولید را در این جریان شریک کند.
 (۲) از آنجایی که سازمان تولید خصوصی است او باید تمام ریسک و هزینه ناشی از فعالیت را پذیرفته و همچنین حقوق و سهم عوامل تولیدی به کار گرفته را کاملاً پرداخت کند.
 (۳) از آنجایی که سازمان تولید مشارکتی است هم سود و هم زیان و هم ریسک به طور مساوی با یا نسبتی توافقی بین همه عوامل تولید مستقیم می شود.
 (۴) از آنجایی که سازمان تولید مشارکتی است سود به طور مساوی یا نسبتی توافقی بین همه عوامل تولید تقسیم می شود، اما مطابق قوانین این نوع سازمان تمام ریسک فعالیت به صاحب کسب و کار مربوط می شود.

۱۳۴- در کدام گزینه پاسخ های درست پرسش های زیر به طور کامل بیان شده است؟

- الف) کدام عبارت در رابطه با هزینه های تولید درست است؟
 ب) در اقتصاد اسلامی چه تکالیفی برای سرمایه مالی معین شده است؟
 ج) در رابطه با هزینه «تأمین سرمایه» عبارت درست را انتخاب کنید.
 (۱) الف) تمام مبالغ و وجوهی که صرف خریداری، اجاره و یا به کارگیری همه عوامل تولید می شود با عنوان هزینه های مستقیم در فعالیت اقتصادی معرفی می شود.
 ب) به این عامل تولید اجاره تعلق نمی گیرد زیرا در اسلام اجاره سرمایه مالی ربا محسوب شده و حرام می باشد.
 ج) تولیدکنندگان برای تأمین سرمایه های فیزیکی باید به صاحب سرمایه، بهای خدمات سرمایه را بپردازند.
 (۲) الف) تمام مبالغ و وجوهی که صرف خریداری، اجاره یا به کارگیری عوامل نیروی انسانی، عامل زمین و عامل سرمایه فیزیکی می شود با عنوان هزینه های مستقیم و غیرمستقیم در فعالیت اقتصادی معرفی می شود.
 ب) سرمایه به عنوان یکی از عوامل تولید به دلیل مشارکت مستقیم خود در تولید، سود دریافت کرده تا موجب فرایندگی منابع مالی شود، ولی مشمول هزینه ریسک ها نمی شود.
 ج) تولیدکنندگان برای تأمین سرمایه های فیزیکی باید به صاحب سرمایه، هزینه استهلاک سالیانه آن را به عنوان بهای سرمایه بپردازند.
 (۳) الف) تمام مبالغ و وجوهی که صرف خریداری، اجاره و یا به کارگیری همه عوامل تولید می شود با عنوان هزینه های مستقیم در خدمات اقتصادی معرفی می شود.
 ب) سرمایه، به عنوان یکی از عوامل تولیدی به دلیل مشارکت مستقیم خود در تولید، سود دریافت کرده تا موجب فرایندی حلال شود، ولی مشمول هزینه ها و ریسک نمی شود.
 ج) تولیدکنندگان برای تأمین سرمایه های فیزیکی باید به صاحب سرمایه اجاره خدمات سرمایه ای را بپردازند.
 (۴) الف) تمام مبالغ و وجوهی که صرف خریداری، اجاره و یا به کارگیری عوامل نیروی انسانی، عامل زمین و سرمایه فیزیکی می شود، با عنوان هزینه های مستقیم و غیرمستقیم در فعالیت اقتصادی معرفی می شود.
 ب) به این عامل تولید اجاره تعلق نمی گیرد، زیرا در اسلام اجاره سرمایه مالی ربا محسوب می شود و حرام است.
 ج) تولیدکنندگان برای تأمین سرمایه های فیزیکی می توانند به صاحب سرمایه فیزیکی بهای خدمات را بپردازند.

۱۳۵- پاسخ درست پرسش‌های زیر کدام است؟

- الف) برای دوری از وضعیت زبان، تولیدکنندگان به دنبال افزایش درآمد و کاهش هزینه‌های تولید می‌باشند. در این رابطه، عبارت درست کدام است؟
 ب) کدام تحلیل، در رابطه با فروشنده‌ای که با سوءاستفاده از عدم آگاهی خریداران، کالای خود را با قیمت گزاف عرضه می‌کند، مطابقت دارد؟
 ج) کدام گزاره در ارتباط با مفهوم «بهره‌وری» به درستی بیان شده است؟
- ۱) الف) برای کاهش هزینه‌ها باید تا حد امکان از پایین‌ترین کیفیت مواد اولیه در تولید استفاده کرد.
 ب) در بلندمدت، اعتبار فروشندگان در میان مشتریان از بین خواهد رفت و میزان درآمد وی مورد تهدید قرار خواهد گرفت.
 ج) بهره‌وری به معنای حداکثر میزان استفاده مفید از عوامل تولید در دسترس است.
 د) الف) برای افزایش درآمد باید از طریق بازاریابی میزان فروش محصولات را افزایش داد.
- ۲) ب) فروشندگان با عقلانیت محدود خود، منافع درازمدت را فدای منافع کوتاه‌مدت کرده است.
 ج) بهره‌وری به معنای به دست آوردن بیشترین خروجی با کمترین ورودی در فعالیت تولیدی است.
 د) الف) برای کاهش هزینه‌ها باید از استخدام نیروی کار غیرلازم در شرایط بحران خودداری نمود.
- ۳) ب) به دلیل قیمت‌گذاری بالا، سود حاصل فروش محصولات بسیار زیاد بوده که باعث می‌شود در عرصه رقابت بیشترین سهم بازار در اختیار این فروشنده قرار بگیرد.
 ج) بهره‌وری میان دو تولیدکننده به این صورت مشخص می‌شود که با عوامل تولید یکسان، آنکه محصول بیشتری داشته باشد، بهره‌وری بیشتری داشته است.
 د) الف) برای افزایش درآمد همیشه تعیین قیمت پایین‌ترین راهکار نیست، بلکه باید با مطالعه بازار، مناسب‌ترین قیمت برای محصول مشخص شود.
- ۴) ب) در طی زمان، در عرصه رقابت، دیگران با عملکردی بهتر و شفاف‌تر و جلب اطمینان مشتریان، باعث می‌شوند این فروشنده کمترین منافع را از بازار کسب نماید.
 ج) بهره‌وری میان تولیدکنندگان به معنای استفاده بی‌رویه از منابع و امکانات در جهت افزایش تولیدات در کوتاه‌مدت است.

۲۵
زمان پیشنهادی

ادبیات اختصاصی

علوم و فنون ادبی: ۳ درس ۱ ■ علوم و فنون ادبی: ۱ فصل ۲

۱۳۶- با توجه به دسته‌بندی زبان‌های ایرانی کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) زبان پارتی در دوره اشکانیان رایج بود و تا اوایل دوره ساسانیان نیز آثاری به این زبان تألیف شده است.
 ۲) زبان فارسی باستان در دوره هخامنشیان رایج بود و نامه شاهان هخامنشی به خط میخی نوشته می‌شد.
 ۳) از آنجا که زبان پهلوی در مرحله‌ای میان فارسی باستان و فارسی دری قرار داشت، به آن فارسی میانه می‌گویند.
 ۴) «یادگار زریران» یکی از آثاری است که به زبان پهلوی تألیف شده و رنگ دینی دارد.

۱۳۷- چند مورد از عبارات زیر درباره فارسی دری درست است؟

- الف) این زبان برای نوشتار، با کنار گذاشتن بعضی از صداهای زبان عربی، الفبای آن را پذیرفت.
 ب) ادبیات فارسی دری به مفهوم واقعی خود، تقریباً هم‌زمان با دولت طاهریان پدید آمد.
 ج) منطقه رواج فارسی دری، نخست در مشرق و شمال شرقی ایران بود.
 د) دری نخستین صورت زبان ادبی فارسی نو در برابر نفوذ عناصر زبان عربی بود.
- ۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۱۳۸- کدام عبارت درباره نثر در سده چهارم و اوایل قرن پنجم درست است؟

- ۱) در نثر این دوره آوردن اصطلاحات علمی و اشعار و امثال تا حدود زیادی رایج است.
 ۲) نثر این دوره مانند شعر فارسی در عهد غزنوی رواج یافت و رونق گرفت.
 ۳) نثر این دوره، ساده و روان است و بیشتر به موضوع‌های حماسی، ملی و تاریخی توجه دارد.
 ۴) رایج‌ترین انواع نثر این دوره حماسی، مدحی و غنایی بود.

۱۳۹- اطلاعات کدام گزینه در رابطه با قرن چهارم و اوایل قرن پنجم درست است؟

- ۱) آوردن موعظه و نصیحت در شعر فارسی از نیمه قرن چهارم معمول شد.
 ۲) کسی که قصیده تمام و کمال در موعظه و نصیحت سرود، کسایی مروزی بود.
 ۳) شعر مدحی با دو شاعر معروف، رودکی و شهید بلخی قوت و استحکام یافت.
 ۴) شاعران بیشتر به واقعیات بیرونی نظر داشتند و مفاهیم ذهنی آن‌ها از تعالیم کلی اخلاقی بسیار فراتر می‌رفت.

۱۴۰- توضیحات مقابل کدام اثر نادرست است؟

- ۱) شاهنامه ابومنصوری: موضوع آن تاریخ گذشته ایران است که امروزه فقط چند صفحه از مقدمه آن برجای مانده است.
- ۲) تاریخ بلعمی: این کتاب ترجمه فارسی «تاریخ الرسل و الملوک» است که مترجم، مطالبی به آن افزوده و مطالبی را از آن کاسته است.
- ۳) تفسیر طبری: جمعی از نویسندگان این کتاب را به فارسی برگردانده‌اند و اصل کتاب به زبان عربی است.
- ۴) درخت آسوریک: در میان اندرزننامه‌های منشور جای دارد و اصل آن به زبان دری است.

۱۴۱- صاحب اثر «خداوندنامه» به چه عنوانی شناخته شده است؟

- ۱) پرچمدار بازگشت ادبی   ۲) شاعر وطنی   ۳) خداوندگار قصیده   ۴) آزادی‌خواه

۱۴۲- توضیحات زیر به ترتیب مربوط به چه کسانی است؟

«جایگاه خانوادگی و تفکرات شخصی او مانع می‌شد که در ردیف شاعران آزادی‌خواه قرار گیرد- تحت تأثیر مسعود سعد و سعدی بود- در روزنامه‌اش به افشاکاری اعمال پلید و مقاصد شوم رجال خائن رضاخان پرداخت.»

- ۱) ایرج میرزا- میرزاده عشقی- عارف قزوینی   ۲) میرزاده عشقی- فرخی یزدی- ایرج میرزا
۳) ایرج میرزا- فرخی یزدی- میرزاده عشقی   ۴) میرزاده عشقی- ایرج میرزا- عارف قزوینی

۱۴۳- کدام گزینه درباره صاحب «منشآت» است؟

- ۱) او توانست با شعرهای ساده و عامیانه‌اش در میان مردم جایگاه مناسبی پیدا کند.
- ۲) او با تغییر سبک نگارش، تکلف را در نثر از بین برد.
- ۳) یکی از آغازگران سبک دوره بازگشت بود که به سادگی و روانی نثر معروف بود.
- ۴) سوز و شوری که در شعر او وجود دارد، نشان از دردمندی و عشق او به میهن است.

۱۴۴- نام شاعر کدام ابیات درست است؟

- الف) از خون جوانان وطن لاله دمیده
ب) آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی
ج) به نام خداوند بینش‌نگار
د) هوای خود چو نهادم رضای او چو گزیدم
- ۱) ج- د   ۲) الف- ب   ۳) ب- ج   ۴) الف- د

- از ماتم سرو قدشان سرو خمیده (عارف قزوینی)
دست خود ز جان شستم از برای آزادی (فرخی یزدی)
خردآفرین، آفرینش‌نگار (نشاط اصفهانی)
جهان و هرچه در او، جز به کام خویش ندیدم (صبای کاشانی)

۱۴۵- کدام گزینه درباره داستان‌نویسی و نمایشنامه‌نویسی نادرست است؟

- ۱) در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان‌های تاریخی بود.
- ۲) داستان شمس‌الدین و قمر نوشته میرزا حسن‌خان بدیع یکی از آثار این دوره است.
- ۳) تنها نمونه ادبیات نمایشی در دوره مشروطه به میرزا آقا تبریزی مربوط می‌شود.
- ۴) در دوره مظفرالدین شاه با رفت و آمد ایرانیان به اروپا نمایشنامه‌نویسی در ایران رواج یافت.

۱۴۶- حوزه ادبی چند اثر درست است؟

- «بهار (روزنامه‌نگاری)- داستان باستان (تحقیقات ادبی و تاریخی)- سرگذشت حاجی‌بابای اصفهانی (ترجمه)- شمس و طغرا (نمایشنامه‌نویسی)- نوبهار (روزنامه‌نگاری)»
- ۱) یک   ۲) دو   ۳) سه   ۴) چهار

۱۴۷- کدام گزینه درباره سردبیر روزنامه «مجلس» صدق می‌کند؟

- ۱) دیوان او شامل قصاید و غزل‌هایی است که اوضاع آن روزگار را بیان می‌کند.
- ۲) وی در قصیده بیشتر از قالب‌های دیگر طبع‌آزمایی کرده و مضامین وطنی، سیاسی و اجتماعی در شعرش آشکارتر است.
- ۳) در طنز، هجو و هزل چیره‌دست بود و در اشعارش اندیشه‌های نوگرایانه وجود دارد.
- ۴) از پیشگامان نثر جدید فارسی است و روزنامه خود را در استانبول نیز منتشر کرده است.

۱۴۸- نام صاحب چند اثر یا روزنامه و مجله درست است؟

- «تاریخ بیداری ایرانیان (ناظم‌الاسلام کرمانی)- روزنامه سروش (سروش اصفهانی)- تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران (محمدتقی بهار)- قرن بیستم (میرزاده عشقی)- دانشکده (میرزا یوسف‌خان اعتصامی آشتیانی)»
- ۱) یک   ۲) دو   ۳) سه   ۴) چهار

۱۴۹- کدام گزاره تاریخ ادبیاتی با توجه به دوره بازگشت درست است؟

- ۱) تأثیر جنگ‌های نافرجام ایران و روس یکی از عوامل ایجاد نهضت است.
- ۲) «گنجینه نشاط» از آثار منظوم نشاط اصفهانی است و او در غزل و قصیده مهارت داشت.
- ۳) هدف تأسیس انجمن ادبی نشاط، رهایی بخشیدن شعر فارسی از تباهی و انحطاط اواخر دوره صفوی و دوره‌های بعد از آن بود.
- ۴) سروش اصفهانی و صبای کاشانی از قصیده‌سرایانی بودند که به سبک خراسانی در دوره بازگشت شعر می‌سرودند.

۱۵۰- کدام گزینه هجای کشیده دارد؟

- ۱) خوش آنکه بزم حریفان کنون بیارایی
- ۲) برون ز پرده گر آیی جهان بیاساید
- ۳) تو را فتاده غم جان کوهکن ورنه
- ۴) امیدم این بود ای چشم خون‌فشان از تو

۱۵۱- کدام کلمات به ترتیب با کلمات «تأمل - میزبان - غیرتمند - نوروزی» هم‌وزن هستند؟

- ۱) مؤنث - کارگر - بی‌تقصیر - نمایش
- ۲) تسلط - دیندار - دانشمند - لبالب
- ۳) کنایی - دیدگان - کوتاه‌فکر - دلداران
- ۴) تدبیر - غمناک - چشمک‌زن - بیماری

۱۵۲- تعداد هجاهای کوتاه کدام گزینه درست مشخص شده است؟

- ۱) گر ساقیان معنی با زاهدان نشینند
- ۲) هزار عقده فزون است در رگ جانم
- ۳) کدامین دست خالی داشتم تا سبجه گردانم
- ۴) آن ماه فلک‌پیما بنمود شبی سیما

۱۵۳- شکل هجایی کدام بیت به صورت (---U-U-U---) است؟

- ۱) ای روح شکار دلبری گشستی
- ۲) گر سیر نشد تو را دل از ما
- ۳) بیننده انوار تو بس دوخته چشم است
- ۴) تا بر دهند نهادهام دل

۱۵۴- مصراع‌های کدام گزینه تقطیع هجایی یکسانی ندارند؟

- ۱) سزد گر نهی مرهمی از وصالش
- ۲) عطار چو در یقین خود گم شد
- ۳) نقد صد دل بایدم در هر زمانی
- ۴) پیاله‌ای دو به من ده که صبح پرده درید

۱۵۵- نوع سجع کدام گزینه درست است؟

- ۱) نه چندان درشتی کن که از تو سیر گردند و نه چندان نرمی که بر تو دلیر (مطرف)
- ۲) جان در حمایت یک دم است و دنیا وجودی میان دو عدم (متوازی)
- ۳) صاحب دنیا به عین عنایت حق ملحوظ است و به حلال از حرام محفوظ (متوازن)
- ۴) گفتا سخنی با من چرا نگویی که هم از حلقه درویشانم، بلکه حلقه به گوش ایشانم (متوازن)

۱۵۶- کدام گزینه سجع متوازی است؟

- ۱) دشمن اگرچه حقیر است از او ایمن مباش، از دشمن دوست‌روی بترس و از نوکیسه وام مکن!
- ۲) دل رفت و دوست رفت، ندانم که از پس دوست روم یا از پس دل!
- ۳) از پس دوست شو که عاشق را دل از بهر یافت وصال دوست باید، چون دوست نبود دل را چه کند!
- ۴) رعیت بلدان از مکاید ایشان مرعوب و لشکر سلطان مغلوب!

۱۵۷- نوع سجع در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) حیران اطوار خودم سرگشته کار خودم
- ۲) امروز صد چندان شدی حاجب بدی سلطان شدی
- ۳) مأمور بیچاره شده وز خرمن آواره شده
- ۴) نیم‌شبی هم‌ره روی نهادم سوی ره

۱۵۸- ارزش موسیقایی کدام سجع از بقیه بیشتر است؟

- ۱) هر که بر زبردستان نبخاشد، به جور زبردستان گرفتار آید.
- ۲) جاهل آن است که چون به دلیل از خصم فروماند سلسله خصومت بجنباند.
- ۳) یکی هفتاد سال علم آموخت، چراغی نیفروخت، یکی در همه عمر یک حرف شنید و همه را از آن بسوخت.
- ۴) اگر دست همت عارف به حور بهشت بازاید، طهارت معرفت او شکسته شود و اگر درویش از الله جز الله خواهد در اجابت او بسته شود.

۱۵۹- در کدام ابیات دو نوع سجع وجود دارد؟

- (الف) گفت که این نقش دگر چیست پر از خون جگر
(ب) می کشد آن شه رقی دل به کفش چون قلمی
(ج) تشریف ده عشاق را پر نور کن آفاق را
(د) خورشید پیشت چون شفق ای برده از شاهان سبق
- (۱) الف- ب (۲) الف- ج

- گفتم این نقش من خسته دل و پای به گل
تازه کن اسلام دمی خواجه رها کن گله را
بر زهر زن تریاق را چیزی بده درویش را
ای دیده بینا به حق وی سینه دانا بیا
- (۳) ج- د (۴) ب- د

۱۶۰- معنی چند واژه در مقابل آن درست است؟

- «مخدوم (خدمتگزار) - برید (جایگاه) - تطوّر (گونه گون شدن) - مرادوت (دوستی) - دشخوار (دشوار) - مبرور (پسندیده) - تعذیب (عذاب کردن)»
- (۱) شش (۲) پنج (۳) چهار (۴) سه

۲۰'

عربی اختصاصی

زمان پیشنهادی

عربی، زبان قرآن ۳: از درس ۱ تا انتهای درس ۸ ■ عربی، زبان قرآن ۱: درس های ۲ و ۱

■ عَيْنَ الْأَصْحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ أَوْ التَّعْرِيبِ (۱۶۹-۱۶۱):

۱۶۱- «إِنْ لَا تَعْلَمُ شَيْئًا فَقُلْ لَا أَعْلَمُ وَاعْلَمْ هَذَا نِصْفَ الْعِلْمِ!»:

- (۱) اگر چیزهایی را نمی دانی بگو نمی دانم و بدان، این نیمی از دانش است!
(۲) اگر چیزی را نمی دانی، بگو نمی دانم و بدان این، نصف علم است!
(۳) هرگاه چیزی را بلد نبودی بگو ندانم و بدان این نیمه علم است!
(۴) اگر چیزی را ندانستی، پس بگو ندانستم و بدان این نیمی از دانش است!
- ۱۶۲- «إِنَّ الَّذِينَ يَفْخَرُونَ بِأَنْفُسِهِمْ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّهَا هَذَا الْفَخْرُ يُفْسِدُهُمْ!»:

- (۱) قطعاً کسانی که به خود فخر می کنند، نمی دانند که تنها آن فخر آن ها را تباه می کند!
(۲) قطعاً آنان که به خویشان افتخار می کنند، نمی دانند که فخرشان آنان را فاسد می کند!
(۳) کسانی که به خودشان مغرور هستند، نمی دانند که این فخر آنان را قطعاً تباه می سازد!
(۴) همانا کسانی که به خویشان فخر می کنند، نمی دانند که فقط این فخر تباه شان می سازد!
- ۱۶۳- «أَتَعْتَقِدُ بَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ!»:

- (۱) آیا اعتقاد داری که خداوند پاداش نیکوکاران را تباه نمی سازد!
(۲) آیا قبول داری پاداش نیکوکاران توسط پروردگار تباه نمی شود!
(۳) او معتقد است همانا خداوند پاداش خوب نیکوکاران را ضایع نمی کند!
(۴) آیا قبول داری که پروردگار سزای احسان کنندگان را ضایع نخواهد کرد!
- ۱۶۴- «يَا مُعْجِبًا بِالنَّفْسِ أَلَا تَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَكَ مِنَ التُّرَابِ وَنَحْنُ إِلَى رَبِّنَا رَاجِعُونَ!»:

- (۱) ای خودپسند ندانی که خداوند تو را از خاک آفریده است و ما به سوی خدایمان باز خواهیم گشت!
(۲) ای مغرور آیا ندانستی که خداوند تو را از خاک آفریده است و به سوی ما می گردیم!
(۳) ای کسی که خودپسندی می کنی، آیا می دانی که پروردگار تو را از خاکی آفریده است و به سوی او باز می گردیم!
(۴) ای خودپسند آیا نمی دانی که خدا تو را از خاک آفریده است و ما به سوی خدای خود باز می گردیم!
- ۱۶۵- «إِنَّ قِيَمَةَ كُلِّ شَخْصٍ بِأَعْمَالِهِ يَعْمَلُهَا حَسَنَةً!»:

- (۱) قطعاً ارزش هر فردی به کاری است که آن را نیکو انجام می دهد!
(۲) همانا ارزش هر شخصی به کارهایی است که نیکو انجام شان می دهد!
(۳) همانا قیمت هر انسانی به اعمال خوبی است که انجام شان می دهد!
(۴) قطعاً ارزش همه انسان ها به کارهایی است که نیکو انجام شان می دهند!
- ۱۶۶- «قُمْ بِأَدَاءِ وَاجِبَاتِكَ وَ لَا تَيَأَسَ مِنْ مِصَابِ الْحَيَاةِ!»:

- (۱) بلند شو و تکالیف خود را انجام بده و از سختی های زندگی ناامید مشو!
(۲) به انجام تکالیف خود بپرداز و از دشواری های زندگی مأیوس مشو!
(۳) از سختی زندگی ناامید نباش و تکالیف خود را انجام بده!
(۴) به ادای واجبات بپرداز و از ناگواری های زندگی ناامید مشو!

۱۶۷- عَيْنِ الْخَطَا:

- ۱) فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ! بدانید که خداوند از مؤمنان دفاع می‌کند!
- ۲) هَذَا الْجُنْدِيُّ كَأَنَّهُ أَسَدٌ فِي الْحَرْبِ! این سرباز مانند یک شیر در جنگ است!
- ۳) قَالَ الْمَعْلَمُ إِنَّ هَؤُلَاءِ الْمُجْدِّينَ فَائِزُونَ! معلم گفت که این‌ها، تلاشگران پیروز هستند!
- ۴) لَيْتَ شَبَابَ وَطَنِنَا الْمُجْدِّينَ يَنْجَحُونَ! کاش جوانان تلاشگر میهن‌مان موفق شوند!

۱۶۸- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الْمَفْهُومِ:

- ۱) «قَوْلُ «لَا أَعْلَمُ» نَصْفُ الْعِلْمِ!»: دانا داند و پرسد، نادان نداند و نپرسد!
- ۲) «أَنْظُرُ إِلَى مَا قَالَ وَ لَا تَنْظُرُ إِلَى مَنْ قَالَ!»: ما برون را ننگریم و قال را ما درون را بنگریم و حال را!
- ۳) «لَمْ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ!»: مَنْ أَكْثَرَ عِلْمَهُ أَحْكَمَ عَمَلَهُ!
- ۴) «إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا!»: الَّذِي أَحْسَنَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَهُ أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ!

۱۶۹- «امید است که ما بتوانیم زبان عربی را یاد بگیریم و به این زبان صحبت کنیم!»:

- ۱) لَيْتِنَا قَدَرْنَا عَلَى تَعْلِيمِ اللِّسَانِ الْعَرَبِيِّ وَ التَّحَدُّثِ بِهَذَا اللِّسَانِ!
- ۲) لَعَلَّنَا نَسْتَطِيعُ أَنْ نَتَعَلَّمَ اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ وَ نَتَكَلَّمَ بِهَذِهِ اللُّغَةِ!
- ۳) لَيْتِنَا اسْتَطَعْنَا عَلَى تَعَلُّمِ لِسَانِ الْعَرَبِيِّ وَ تَكَلُّمِهَا!
- ۴) لَعَلَّنَا نَقْدِرُ عَلَى أَنْ نَعَلَّمَ لُغَةَ الْعَرَبِيَّةَ وَ نَتَكَلَّمَ بِهَذَا اللِّسَانِ!

■ عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (۱۷۲-۱۷۰):

۱۷۰- «من زرعَ العدوانِ حَصَدَ الخسران!»:

- ۱) زرع: للغائب- مجرّد ثلاثي- معلوم/ فعل شرط مع فاعله، جملة فعلية
  - ۲) العدوان: اسم- مثنى مذكّر- معرّف بأل/ مفعول لفعل «زرع»
  - ۳) حصد: فعل ماض- مزيد ثلاثي- متعدّد/ فعل جواب شرط مع فاعله، جملة اسمية
  - ۴) الخسران: اسم- مفرد مذكّر- معرب/ فاعل لفعل «حصد» و الجملة فعلية
- ۱۷۱- «ابْحَثْ عَنْ مَعْنَى النُّظَارَةِ فِي الْمَعْجَمِ لَعَلَّ الْكَلِمَةَ مَكْتُوبَةٌ فِيهِ!»:
- ۱) ابْحَثْ: فعلٌ مضارعٌ- للمتكلّم وحده- مجرّد ثلاثي/ فعلٌ مع فاعله، جملة فعلية
  - ۲) النُّظَارَةُ: مفرد- مؤنث- اسم الآلة (يدلّ على الوسيلة)/ مضاف إليه و مجرور
  - ۳) المعجم: مذكّر- اسم الفاعل من باب «افعال»- معرّف بأل/ مجرور بحرف الجار
  - ۴) مكتوبة: مؤنث- مادّته «ك، ت، ب»- اسم مفعول من المزيد الثلاثي/ خبر «لعلّ» و مرفوع

۱۷۲- «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مَنْ يُحَافِظُ عَلَى الصَّلَاةِ فِي وَقْتِهَا!»:

- ۱) الله: مفرد- مذكّر- معرّف- مبنيّ- لفظ جلاله/ اسم «إنّ» و منصوب بالفتحة
- ۲) يُحِبُّ: فعلٌ مضارعٌ- مجرّد ثلاثي (مصدره حبّ)- متعدّد/ فعل و فاعله «مَنْ» و الجملة فعلية
- ۳) الصَّلَاةُ: مفرد- مؤنث و جَمعه صلوات- معرب/ «على الصَّلَاةِ» مجرور بحرف الجارّ و خبر «إنّ»
- ۴) يُحَافِظُ: للغائب- مزيد ثلاثي بزيادة حرفٍ من باب «مفاعلة»- معلوم/ فعل مع فاعله جملة فعلية

■ أجب عن الأسئلة التالية (۱۸۰-۱۷۳):

۱۷۳- عَيْنِ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْكَلِمَاتِ:

- ۱) إِنَّ مِنَ السُّنَّةِ أَنْ يَخْرُجَ الرَّجُلُ مَعَ صَيفِهِ إِلَى بَابِ الدَّارِ!
- ۲) كُلُّ طَعَامٍ لَا يُذَكَّرُ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ لَيْسَ فِيهِ بَرَكَةٌ!
- ۳) كَانَ الْمُشْتَرِي مُتَرَدِّدًا فِي شِرَاءِ الْبِضْعَةِ وَ لَكِنَّ الْبَائِعَ عَازِمًا عَلَى بَيْعِهَا!
- ۴) هَلْ تَعَلَّمَ ثَمَانِينَ فِي الْمِئَةِ مِنَ الْمَوْجُودَاتِ حَشْرَاتٍ!

۱۷۴- عَيْنِ الْخَطَا:

- ۱) العَصَاةُ: وسيلةٌ لعصير الفواكه مثل البرتقال!
- ۲) إقْتِرَاحٌ: إعطاء حلّ و بيان طريقة للقيام بالعمل!
- ۳) السَّحَابُ: بخارٌ يصعدُ من البحار و ... فَيَتَرَاكُمُ فِي السَّمَاءِ!
- ۴) الفِستَانُ: مِنَ الْمَلْبَسِ الَّتِي يَلْبَسُ الرَّجَالُ فِي الدَّوَامِ!

۱۷۵- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي تَنَاسُبِ الضَّمِيرِ مَعَ الْاَفْعَالِ:

- (۱) كَانَتْ تَنْصَحَانِ: أَنْتَا (۲) مَا طَرَدْنَا: نَحْنُ (۳) لَا تَتَدَمِي: أَنْتَ (۴) لَا يَصْرُخُنَ: هُنَّ
 ۱۷۶- عَيْنِ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاغِ: «..... الطَّلَابُ طَالَعُوا إِحْدَى عَشْرَةَ ..... يُنْشَرَتُ ثَلَاثَ مَقَالَاتٍ مِنْهَا فَبَقِيَتِ .....!»
 (۱) اولئك- مقالةً- ثمانية (۲) هؤلاء- مقالةً- ثمانية (۳) ذلك- مقالةً- تسعة (۴) اولئك- مقالات- ثمانية

۱۷۷- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) أَرْبَعُونَ نَاقِصَ عَشْرَةَ يَسَاوِي عَشْرِينَ!
 (۳) سَبْعَةٌ وَ سِتُّونَ زَائِدَ عَشْرِينَ يَسَاوِي ثَمَانِيَةَ وَ سَبْعِينَ!
 ۱۷۸- عَيْنِ الْخَطَا:

- (۱) عِنْدِي صَدِيقَانِ اثْنَانِ فِي الصَّفِّ!
 (۳) سَرْتُ أَرْبَعَةَ وَ ثَمَانِينَ أَيَّامَ فِي سَبْعَةِ بِلَادٍ ثُمَّ رَجَعْتُ!
 ۱۷۹- عَيْنِ الصَّحِيحِ عَنِ الْعَدَدِ:

- (۱) قَدْ تَخَرَّجَ مِنْ هَذِهِ الْجَامِعَةِ الرَّابِعَ عَشَرَ طَالِبًا نَاجِحًا!
 (۳) اشْتَرَى وَلَدِي اثْنَيْنِ كِتَابَيْنِ مِنَ السُّوقِ أَمْسٍ!
 ۱۸۰- عَيْنِ الْخَطَا حَسَبَ عَمَلِ حُرُوفٍ مُشَبَّهَةٍ بِالْفِعْلِ:

- (۱) أَلَمْ يَرَوْا أَنَّنَا جَعَلْنَا اللَّيْلَ لَيْسَكُنَا فِيهِ وَ النَّهَارَ مَبْصَرًا! (تواصل)
 (۳) إِنَّا جَعَلْنَا قِرَاءَانَ عَرَبِيًّا لَتَعْقَلُوا وَ تَتَفَكَّرُوا! (تأكيد)
 (۲) كَأَنَّ إِرْضَاءَ النَّاسِ غَايَةٌ لَا تَدْرِكُ! (ازالة الإبهام)
 (۴) يَا لَيْتِنَا كُنَّا مَعَكُمْ فَنَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا! (تمت)

تاریخ

زمان پیشنهادی

تاریخ: ۳ درس ۱ ■ تاریخ: ۱: ۱ درس ۱ تا انتهای درس ۴

۱۸۱- کدام گزینه به ویژگی رویدادهای تاریخی اشاره ندارد؟

- (۱) مجزا و مستقل از یکدیگرند.
 (۳) تکرارناپذیرند و قابل تجربه نیستند.
 ۱۸۲- کدام مرحله از مراحل کار باستان‌شناسان، نیازمند دانش، تجربه و دقت فراوان است؟

- (۱) شناسایی (۲) حفاری (۳) استخراج اطلاعات (۴) تنظیم اطلاعات
 ۱۸۳- گاه‌شماری هجری خورشیدی که از سال ۱۳۰۴ در ایران رسمیت یافت، بر اساس کدام گاه‌شماری تنظیم شده است؟
 (۱) یزدگردی (۲) دوازده حیوانی (۳) جلالی (۴) خورشیدی- قمری بابلی

- ۱۸۴- برخی از باستان‌شناسان، اهمیت و تأثیر کدام پدیده در دوره باستان را همچون انقلاب صنعتی در قرن هجدهم می‌دانند؟
 (۱) ابداع کشاورزی (۲) کشف آتش (۳) ابداع خط و نگارش (۴) اختراع چرخ سفالگری

۱۸۵- کدام اقدام به «سارگن»، امپراتور مشهور بین‌النهرین باستان منسوب است؟

- (۱) نخستین سند قانون‌گذاری جهان را تدوین نمود.
 (۳) سلسله‌ای را تأسیس کرد که به بابل جدید معروف است.
 (۲) سرتاسر بین‌النهرین را به زیر فرمان خود درآورد.
 (۴) بابل را به مرکز بزرگ تجارت در جهان باستان تبدیل کرد.

۱۸۶- با زوال کدام دولت در بین‌النهرین، اقوام آشوری قدرت یافتند؟

- (۱) اکدی‌ها (۲) اموری‌ها (۳) بابل جدید (۴) سومری‌ها
 ۱۸۷- موضوع قدیمی‌ترین متن تاریخی که تاکنون کشف شده، چیست؟

- (۱) شرح جنگ‌های ایران و روم
 (۳) افسانه گیلگمش، مشهورترین داستان سومری
 ۱۸۸- با توجه به اینکه گاه‌شماری اوستایی، هر ۴ سال، یک شبانه‌روز از سال حقیقی عقب می‌افتاد، برای رفع این مشکل چه می‌کردند؟

- (۱) هر ۲۰ سال، پنج روز به نام «پنجه» به سال می‌افزودند.
 (۲) هر ۱۲۰ سال، یک ماه به دوازده ماه سال اضافه می‌کردند.
 (۳) یک روز اضافی را به نام «اندرگاه» به سال چهارم اضافه می‌کردند.
 (۴) هر چهار سال، یک روز به سال می‌افزودند و به قولی کبیسه می‌گفتند.
 ۱۸۹- کدام گزینه درباره «تاریخ‌نگاران سنتی» نادرست است؟

- (۱) بیش از آنکه مورخ حقیقت باشند، کاتب دربار بودند.
 (۳) تحلیل و تفسیر چندانی در آثار آن‌ها به چشم نمی‌خورد.
 (۲) آثار خود را با خصوصیات ادبی و نگارش سخت تألیف می‌کردند.
 (۴) بیشتر به جنبه‌های فرهنگی و اجتماعی حیات انسانی توجه داشتند.

۱۹۰- در دوره قاجار، کدام عامل، توجه زمامداران و نخبگان ایران را به دنیای غرب جلب نمود؟

- (۱) جنگ‌های ایران و روسیه
(۲) سفرهای فتحعلی شاه به اروپا
(۳) تأسیس دارالترجمه و ترجمه آثار اروپایی
(۴) استخدام متخصصان و کارشناسان اروپایی

۱۹۱- کدام گزینه از جمله عواملی که تأثیر عمیقی در بینش مورخان ایرانی گذاشتند، به شمار نمی‌رود؟

- (۱) انقلاب مشروطه
(۲) جنبش ملی شدن نفت
(۳) ترجمه و نشر کتب و مقالات علمی
(۴) نفوذ و دخالت کشورهای استعمارگر

۱۹۲- اولین روزنامه ایران را چه کسی منتشر کرد؟

- (۱) امیرکبیر
(۲) میرزا صالح شیرازی
(۳) میرزا ملکم خان
(۴) سید جلال‌الدین کاشانی

۱۹۳- چه کسی، شیوه تاریخ‌نویسی رضا قلی‌خان هدایت را به دلیل استفاده از شعر در بیان رویدادها و به کاربردن الفاظ مصنوع ادبی موردانتقاد قرار داده است؟

- (۱) خاوری شیرازی
(۲) میرزا آقاخان کرمانی
(۳) غلامحسین افضل‌الملک
(۴) میرزا فتحعلی آخوندزاده

۱۹۴- نویسنده کدام کتاب، به حقیقت‌نویسی و مختصرنویسی علاقه نشان داده و تملق‌گویی را نکوهش کرده است؟

- (۱) دره نادره
(۲) تاریخ گیتی‌گشا
(۳) جامع‌التواریخ
(۴) تاریخ ذوالقرنین

۱۹۵- چه کسی برای نخستین‌بار، واقعیت قتل امیرکبیر را در اثر خود بازتاب داده است؟

- (۱) میرزا فتحعلی آخوندزاده
(۲) محمد ناظم‌الاسلام کرمانی
(۳) میرزا محمدجعفر خورموجی
(۴) محمدحسن‌خان اعتمادالسلطنه

۱۳' جغرافیا

زمان پیشنهادی

جغرافیا: ۳ درس ۱ ■ جغرافیای ایران: درس‌های ۱ و ۲

۱۹۶- هریک از عبارات زیر به ترتیب به کدام یک از پرسش‌های اساسی در جغرافیا اشاره دارد؟

(الف) کدام فعالیت‌ها و برنامه‌ها بر پدیده اثر داشته است؟

(ب) چه اتفاقی افتاده است؟

(ج) زمینه‌های به وجود آورنده پدیده چیست؟

(۱) چرا؟- چه طور؟- چه کسی؟ (۲) چه چیز؟- چه کسی؟- چرا؟ (۳) چه کسی؟- چه چیز؟- چه طور؟ (۴) چه چیز؟- چه طور؟- چه کسی؟

۱۹۷- گام چهارم پژوهش جغرافیای چیست و در این مرحله چه اتفاقی می‌افتد؟

(۱) پردازش اطلاعات- حذف اطلاعات غیرضروری و نگه داشتن اطلاعات مرتبط

(۲) نتیجه‌گیری- تأیید یا رد فرضیه با دلایل علمی

(۳) پردازش اطلاعات- استخراج و طبقه‌بندی اطلاعات

(۴) نتیجه‌گیری- ارائه پیشنهادات با استفاده از منابع مختلف

۱۹۸- این پرسش که «این تحقیق چه اهمیتی دارد؟» در کدام مرحله پژوهش پرسیده می‌شود؟

- (۱) نتیجه‌گیری
(۲) بیان مسئله
(۳) پردازش اطلاعات
(۴) فرضیه سازی

۱۹۹- «مراجعه به سالنامه آماری برای مطالعه تغییرات جمعیتی سال‌های اخیر یک شهر» و «استفاده از عکس‌های هوایی برای مطالعه روند رشد

فیزیکی یک شهر» در کدام مرحله پژوهش جغرافیایی رخ می‌دهد و این دو روش به ترتیب در کدام گروه از منابع اطلاعاتی قرار می‌گیرند؟

(۱) پردازش اطلاعات- کتابخانه‌ای، میدانی

(۲) جمع‌آوری اطلاعات- کتابخانه‌ای، کتابخانه‌ای

(۳) پردازش اطلاعات- کتابخانه‌ای، کتابخانه‌ای

(۴) جمع‌آوری اطلاعات- کتابخانه‌ای، میدانی

۲۰۰- موارد مطرح‌شده در کدام گزینه از علوم مرتبط با جغرافیای انسانی نیست؟

(۱) مطالعات روستایی- مطالعات معماری- ایران‌شناسی

(۲) علوم سیاسی- تاریخ- جمعیت‌شناسی

(۳) اقتصاد- شهرشناسی- انسان‌شناسی

(۴) مطالعات شهری- جامعه‌شناسی- فناوری اطلاعات

۲۰۱- کدام گزینه درباره تاریخچه علم جغرافیا نادرست است؟

(۱) اراتوستن نخستین کسی بود که از واژه جغرافیا استفاده کرد.

(۲) در واژه جغرافیا منظور از GEO زمین و منظور از GRAPHY ترسیم است.

(۳) اراتوستن جغرافیا را علم مطالعه زمین به‌عنوان جایگاه انسان تعریف می‌کرد.

(۴) از نظر جغرافی‌دانان قدیمی، جغرافیا علم بررسی روابط متقابل انسان و محیط بود.

۲۰۲- کدام مورد پیامد رابطه متقابل انسان و محیط است؟

(۱) رفع نیازهای انسان و بهره‌برداری از محیط

(۲) تبدیل محیط طبیعی به محیط جغرافیایی

(۳) تبدیل محیط طبیعی به محیط انسانی

(۴) تلاش برای رسیدن به خواسته‌ها مبتنی بر نگاه سودجویانه

۲۰۳- چرا جغرافی دان با دید ترکیبی یا کل نگر به بررسی موضوعات مورد مطالعه می پردازد؟

- ۱) زیرا کمک گرفتن از سایر شاخه های علوم موجب می شود نتایج دقیق تری به دست بیاوریم.
- ۲) از آنجا که در طبقه بندی های جدید، دانش جغرافیا را اساساً دانشی میان رشته ای به حساب می آورند.
- ۳) زیرا توجه بیش از اندازه به جزئیات، روند پژوهش جغرافیا را با کندی مواجه می کند.
- ۴) از آنجا که محیط جغرافیایی حاصل روابط متقابل انسان و محیط است.

۲۰۴- منظور از اصطلاح «شهرنشینی» چیست؟

- ۱) افزایش نسبت جمعیت شهرها به روستاها
- ۲) افزایش نسبت جمعیت روستاها به شهرها
- ۳) افزایش مهاجرت از روستاها به شهرها
- ۴) افزایش مهاجرت از شهرها به روستاها

۲۰۵- کدام مورد از عوامل مؤثر بر شکل گیری حومه ها و حومه نشینی نیست؟

- ۱) افزایش شهرنشینی
- ۲) افزایش تعداد کلان شهرها
- ۳) گسترش حمل و نقل
- ۴) گسترش وسایل ارتباطی

۲۰۶- سرعت گسترش شهرنشینی در کدام نواحی جهان بیشتر است؟

- ۱) آسیا و آفریقا
- ۲) اروپا و اقیانوسیه
- ۳) آمریکای شمالی
- ۴) آمریکای لاتین و کارائیب

۲۰۷- در کدام گزینه ترتیب شهرها از کوچک به بزرگ به درستی بیان شده است؟

- ۱) متروپل - مگالاپلیس - مگاسیتی
- ۲) متروپل - منطقه ابرشهری - منطقه مادرشهری
- ۳) مگاسیتی - منطقه مادرشهری - منطقه ابرشهری
- ۴) مگاسیتی - کلان شهر - متروپل

۲۰۸- کدام گزینه از مهم ترین عوامل شکل گیری هسته اولیه روستاها و شهرها در ایران نیست؟

- ۱) مجاورت با دریا
- ۲) قلعه های دفاعی
- ۳) بازارهای محلی
- ۴) تقاطع راهها

۲۰۹- چه تعداد از گزاره های زیر در رابطه با موقعیت شهر یا روستا صحیح است؟

- الف) منظور از موقعیت، وضعیت سکونتگاه مورد نظر نسبت به پدیده های «طبیعی» پیرامون خود است.
- ب) اهمیت موقعیت یک سکونتگاه در مرحله شکل گیری سکونتگاه بیشتر از مرحله گسترش با زوال آن است.
- ج) برای آغاز شناخت و مطالعه یک سکونتگاه شهری توجه به مقر، نسبت به موقعیت از اولویت بیشتری برخوردار است.
- ۱) سه
  - ۲) یک
  - ۳) دو
  - ۴) صفر

۲۱۰- کدام گزینه به متداول ترین ملاک تمایز شهر و روستا اشاره دارد؟

- ۱) در شهرها بیشتر مردم در بخش صنعت و خدمات مشغول به کار هستند.
- ۲) در روستاها فضاهای باز و چشم اندازهای طبیعی بیشتر و گسترده تر هستند.
- ۳) در برخی کشورهای اروپایی سکونت گاه هایی با بیش از ۲۰۰۰ نفر جمعیت، شهر محسوب می شوند.
- ۴) در شهرها نوگرایی، بیشتر است و تغییرات اجتماعی، سریع تر اتفاق می افتد.

علوم اجتماعی

زمان پیشنهادی

جامعه شناسی ۳: درس ۱ ■ جامعه شناسی ۱: از درس ۱ تا انتهای درس ۴

۲۱۱- به ترتیب هر یک از عبارات زیر به چه مفهومی اشاره دارد؟

- متمایز کننده کنش از فعالیت های مخلوقات دیگر
  - مفهومی که با نبودنش کنش نیز اتفاق نخواهد افتاد.
  - دلیل خودداری از برخی کنش ها در انسان ها
  - آدمی در گرو عمل خویش است.
- ۱) ویژگی های کنش - آگاهانه بودن - پیامدهای ارادی و غیرارادی - ویژگی های کنش
  - ۲) ویژگی های کنش - ارادی بودن - پیامدهای نامطلوب - پیامدهای کنش
  - ۳) انجام دهنده کنش که به آن کنشگر می گویند - آگاهانه بودن - پیامدهای نامطلوب - پیامدهای کنش
  - ۴) انجام دهنده کنش که به آن کنشگر می گویند - ارادی بودن - پیامدهای ارادی و غیرارادی - ویژگی های کنش

۲۱۲- کدام عبارات زیر در ارتباط با کنش اجتماعی درست هستند؟

- الف) با در نظر گرفتن عواقب کنش، کنش فردی ما به یک کنش اجتماعی تبدیل می شود.
- ب) در کنش اجتماعی، آگاهی و اراده کنشگر، ناظر به دیگران، ویژگی ها و اعمال آن هاست.
- ج) کنش اجتماعی، تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی گیرد.
- د) رعایت قوانین، بدون حضور دیگران، کنش اجتماعی محسوب نمی شود.
- ه) برای شناخت عمیق تر کنش اجتماعی، لازم است کمی بیشتر به واژه دیگران بیندیشیم.

- ۱) ب- ج- ه
- ۲) الف- ب- ه
- ۳) ب- ج- د
- ۴) الف- د- ه

۲۱۳- ترتیب عبارات زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- (الف) ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی
 (ج) کنش‌های اجتماعی
 (ه) تداوم ارزش‌ها و هنجارها
 (ز) انتقال ارزش‌ها و هنجارها به افراد

(۱) ج-ب-الف-د-ه-و-ز (۲) ب-ه-ز-الف-د-و-ج (۳) ب-ز-ه-ج-و-الف-د (۴) ج-الف-د-و-ز-ب-ه

۲۱۴- کدام گزینه از لحاظ مفهومی به عبارت زیر اشاره می‌کند؟

«جهان اجتماعی مانند یک موجود زنده، اعضای مختلفی دارد و این اعضا در ارتباط با هم، از نوعی نظم برخوردارند.»

- (۱) مجموعه پدیده‌های اجتماعی، جهان اجتماعی را شکل می‌دهند.
 (۲) عضویت در جهان اجتماعی و نظم میان اعضای آن، با اراده و آگاهی انسان‌ها تعریف می‌شود و با قرارداد آن‌ها به وجود می‌آید.
 (۳) ارتباط اعضا با یکدیگر، اعضای مختلف داشتن و نظم، سه بعد شباهت جهان اجتماعی با موجود زنده است.
 (۴) آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی بر اساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست؛ بلکه نوعی آگاهی مشترک و عمومی است.

۲۱۵- پیامد هریک از عبارات زیر در کدام گزینه آمده است؟

- ورود پدیده‌های طبیعی به جهان اجتماعی
  - ارتباط موجودات طبیعی با زندگی اجتماعی انسان
  - در ارتباط با هم در نظر گرفتن اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی
- (۱) گسترش جهان اجتماعی - قرار گرفتن در گستره جهان اجتماعی - آشکار شدن نهادهای اجتماعی
 (۲) گسترش جهان اجتماعی - ورود پدیده‌های اجتماعی به جهان طبیعی - شکل‌گیری نهادهای اجتماعی
 (۳) تبدیل پدیده‌های تکوینی به پدیده‌های اعتباری - قرار گرفتن در گستره جهان اجتماعی - شکل‌گیری نهادهای اجتماعی
 (۴) تبدیل پدیده‌های تکوینی به پدیده‌های اعتباری - ورود پدیده‌های اجتماعی به جهان طبیعی - آشکار شدن نهادهای اجتماعی

۲۱۶- کدام گزینه در ارتباط با پدیده‌های اجتماعی درست است؟

- (۱) تمام پدیده‌های اجتماعی بعد محسوس و عینی ندارند از این رو برای فهم آن‌ها باید به معنای آن‌ها که هویتی ذهنی دارند رجوع کنیم.
 (۲) تمام پدیده‌های اجتماعی هویت محسوس و معنایی دارند؛ اما لزوماً دارای ابعاد ذهنی و عینی نیستند از این رو باید در طیفی از ویژگی‌ها آن‌ها را مورد بررسی قرار داد.
 (۳) تمامی پدیده‌های اجتماعی، هویتی معنایی و ذهنی دارند؛ از این رو هیچ‌یک از اجزای جهان اجتماعی فاقد معنا نیستند؛ اما همه پدیده‌های اجتماعی، بعد محسوس و عینی ندارند.
 (۴) عموم پدیده‌های اجتماعی بعد معنایی و ذهنی دارند که این بعد در فضای محسوس و عینی پدیده‌ها قابل فهم است، به همین دلیل برای فهم پدیده‌ها باید بیشتر به ابعاد عینی آن‌ها پرداخت.

۲۱۷- به ترتیب مشخص کنید که هریک از نتایج زیر با چه ابزاری حاصل می‌شود؟

- بهره‌مندی از دانسته‌های دیگران
- ارتباط با جهان و فهم آن
- به آگاهی گسترده‌تر و عمیق‌تری از عالم و آدم رسیدن
- بسنده نکردن به دریافت‌های حسی

- (۱) استفاده از زبان - شنیدن و دیدن - تفکر و تعقل - تفکر و تعقل
 (۲) استفاده از زبان - استفاده از زبان - تفکر و تعقل - استفاده از زبان
 (۳) دریافت‌های حسی - استفاده از زبان - پرسش و پاسخ از دیگران - استفاده از زبان
 (۴) دریافت‌های حسی - شنیدن و دیدن - پرسش و پاسخ از دیگران - تفکر و تعقل

۲۱۸- عبارات کدام گزینه همگی در ارتباط با ذخیره دانشی درست است؟

- (۱) ذخیره دانشی، راهنمای زندگی افراد است - هرآنچه افراد از تجربه‌های فردی و اجتماعی خود می‌آموزند، به غیر از مطالعات مدرسه‌ای و دانشگاهی، ذخیره آگاهی یا ذخیره دانشی آن‌ها را شکل می‌دهد - دانش عمومی قسمتی از ذخیره آگاهی است.
 (۲) هر فرد، گروه، قوم، جامعه و امتی یک ذخیره دانشی دارد - هرآنچه افراد از تجربه‌های فردی و اجتماعی خود می‌آموزند، ذخیره آگاهی یا دانش علمی آن‌ها را شکل می‌دهد - دانش علمی راهنمای زندگی افراد است.
 (۳) هرآنچه افراد از تجربه‌های فردی و اجتماعی خود می‌آموزند، ذخیره آگاهی یا ذخیره دانشی آن‌ها را شکل می‌دهد - ذخیره دانشی، راهنمای زندگی افراد است - هر فرد، گروه، قوم، جامعه و امتی یک ذخیره دانشی دارد.
 (۴) هرآنچه افراد از تجربه‌های فردی و اجتماعی خود می‌آموزند، به غیر از مطالعات مدرسه‌ای و دانشگاهی، ذخیره آگاهی یا ذخیره دانشی آن‌ها را شکل می‌دهد - دانش عمومی قسمتی از ذخیره آگاهی است - دانش علمی راهنمای زندگی افراد است.

۲۱۹- کدام عبارات زیر ویژگی‌های دانش عمومی محسوب می‌شود؟

- (الف) گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ماست.
 (ب) از تفکر در دانش علمی به‌دست می‌آید.
 (ج) درباره آن کمتر می‌اندیشیم.
 (د) بدون توجه به آن نمی‌توانیم زندگی کنیم.
 (ه) در تعامل با یکدیگر آن را به‌کار می‌بریم.

- (۱) الف-ج-د (۲) الف-ج-ه (۳) الف-ب-ه (۴) الف-ج-د

۲۲۰- کدام گزینه، از تأثیر دانش علمی بر دانش عمومی سخن می‌گوید؟

- (۱) شناسایی آسیب‌های راه پیدا کرده به دانش عمومی - حل تعارض میان دانش علمی و دانش عمومی - درک عمیق از دانش عمومی جهان اجتماعی
 (۲) دفاع همه جانبه از دانش عمومی - درک عمیق از دانش عمومی جهان اجتماعی - حل تعارض میان دانش علمی و دانش عمومی
 (۳) درک عمیق از دانش عمومی جهان اجتماعی - شناسایی آسیب‌های راه پیدا کرده به دانش عمومی - دفاع از حقایق موجود در دانش عمومی
 (۴) دفاع از حقایق موجود در دانش عمومی - حل تعارض میان دانش علمی و دانش عمومی - دفاع همه جانبه از دانش عمومی

۲۲۱- کدام گزینه در ارتباط با شکل‌گیری دانش علمی و چگونگی مسیر پیشرفت آن عبارت درستی آورده است؟

- (۱) دانش علمی با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی، شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند؛ یعنی هر وقت در یک جامعه، مسئله خاصی مطرح می‌شود، زمینه برای پیدایش و رشد دانش علمی درباره آن نیز فراهم می‌گردد.
 (۲) تلاش‌های علمی به تدریج بر ذخیره دانش علمی جهان اجتماعی می‌افزاید و دانش عمومی را غنی‌تر می‌کند و این غنی‌تر شدن دانش عمومی باعث حمایت از دانش علمی می‌شود و این حمایت می‌تواند زمینه شکل‌گیری دانش علمی در موضوعی خاص بشود.
 (۳) انسان در زندگی اجتماعی با مسائل و مشکلات زیادی مواجه می‌شود که این مواجهه می‌تواند باعث غنی‌تر شدن دانش عمومی و در نتیجه شکل‌گیری دانش علمی خاصی پیرامون موضوعی مشخص شود.
 (۴) همه کسانی که از دانش عمومی برخوردارند، مشکلاتی در جامعه می‌شناسند و برای حل برخی از آن‌ها راهکارهایی پیشنهاد می‌دهند، اما افرادی که درباره این مسائل شناخت علمی دارند، از شناختی دقیق برخوردارند و می‌توانند برای آن‌ها راه‌حل‌های صحیح پیدا کنند.

۲۲۲- کدام گزینه عبارات درستی از ویژگی‌های تفکر افرادی که در جهان غرب به‌جای موضوع بر روش علوم تأکید می‌کردند، آورده است؟

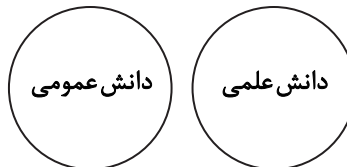
- (۱) علوم انسانی و اجتماعی را غیرعلمی تلقی می‌کردند- روش تجربی را تنها روش کسب علم می‌دانستند- علوم فلسفه، اخلاق و علوم دینی را غیرعلمی می‌دانستند.
 (۲) روش تجربی را تنها روش کسب علم می‌دانستند- علوم فلسفه، اخلاق و علوم دینی را غیرعلمی می‌دانستند- علوم انسانی و اجتماعی را فقط در صورتی که از روش تجربی استفاده کنند، علم تلقی می‌کردند.
 (۳) علوم فلسفه، اخلاق و علوم دینی را غیرعلمی می‌دانستند- علوم انسانی و اجتماعی را غیرعلمی تلقی می‌کردند- هیچ روشی غیر از روش تجربی را نمی‌شناختند.
 (۴) علوم انسانی و اجتماعی را فقط در صورتی که از روش تجربی استفاده کنند، علم تلقی می‌کردند- روش تجربی را تنها روش کسب علم می‌دانستند- هیچ روشی غیر از روش تجربی را نمی‌شناختند.

۲۲۳- به ترتیب عبارات متناظر با مفاهیم داده‌شده در کدام گزینه آمده است؟

- دانشی که در حل مسائل و مشکلات بومی ما مفید و کارآمد باشد.
 ■ دانشی که به زبان و منطق جهان‌شمول سخن بگوید و در گشودن مرزهای دانش علمی به روی جهانیان مشارکت داشته باشد.

- (۱) همسو با هویت فرهنگی خودمان و ناظر به حل مسائل جامعه ما باشد- توانایی حل تعارض‌های موجود در دانش علمی و دانش عمومی را داشته باشد.
 (۲) دغدغه کشف واقعیت و تشخیص درست و غلط داشته باشد- همسو با هویت فرهنگی خودمان و ناظر به حل مسائل جامعه ما باشد.
 (۳) دغدغه کشف واقعیت و تشخیص درست و غلط داشته باشد- توانایی حل تعارض‌های موجود در دانش علمی و دانش عمومی را داشته باشد.
 (۴) همسو با هویت فرهنگی خودمان و ناظر به حل مسائل جامعه ما باشد- دغدغه کشف واقعیت و تشخیص درست و غلط داشته باشد.

۲۲۴- عبارات کدام گزینه با شکل زیر ارتباط مفهومی دارد؟

- (۱) دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند- دانش علمی تنها از راه حس و تجربه و به‌صورت نظام‌مند به‌دست می‌آید- هر دانش علمی، با هر دانش عمومی سازگار نیست.
 (۲) دانش علمی (تجربی) راه کشف واقعیت و تنها دانش معتبر است- دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی افراد است که از راه جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری به‌دست می‌آید- هر دانش علمی، با هر دانش عمومی سازگار نیست.
 (۳) دانش علمی تنها از راه حس و تجربه و به‌صورت نظام‌مند به‌دست می‌آید- دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند- هر دانش علمی، با هر دانش عمومی سازگار نیست.
 (۴) تفاوت دانش علمی با دانش عمومی در روش آن‌هاست- دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی افراد است که از راه جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری به‌دست می‌آید- دانش عمومی در مقابل دانش علمی از ارزش ناچیزی برخوردار است.

۲۲۵- کدام گزینه با نگاهی که همه دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند، سازگار است؟

- (۱) دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود، بلکه دانش‌های فراتجربی مانند دانش‌های عقلانی و وحیانی را نیز شامل می‌شود.
- (۲) دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند، بلکه خلق و بازسازی آن هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند.
- (۳) دانش علمی به دلیل امکان اعتباریابی، نسبت به دانش عمومی از اعتبار بیشتری برخوردار است.
- (۴) دانش عمومی و دانش علمی رابطه متقابل دارند؛ بر یکدیگر اثر گذاشته و از هم اثر می‌پذیرند و به مرور متناسب می‌شوند.

منطق و فلسفه

۲۰
زمان پیشنهادی

فلسفه ۲: درس‌های ۲۰۱ ■ فلسفه یازدهم: درس‌های ۲۰۱ ■ منطق: درس‌های ۲۰۱

۲۲۶- با استفاده از کدام گزینه می‌توان یک استدلال ارائه کرد؟

- (۱) کاش علم منطق فقط ابزار نبود و موتور محرک فکر هم بود
- (۲) دو حیطة اصلی منطق که به انواع دانش بشر مربوط است
- (۳) نیاز انسان به استدلال آوری و تعریف کردن صحیح
- (۴) در منطق روش صحیح تعریف کردن بیان می‌شود

۲۲۷- کدام گزینه درست است؟

- (۱) خطاهای ذهنی معمولاً در منطق اتفاق می‌افتند.
- (۲) هیچ انسانی نیست که از قواعد ذهن بی‌نیاز باشد.
- (۳) به کار بستن قواعد تفکر از همه خطاهای ذهن جلوگیری می‌کند.
- (۴) با دانستن قواعد منطق می‌توان از خطاهای عمدی اندیشه جلوگیری کرد.

۲۲۸- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) علم منطق مانند علم پزشکی است؛ از این جهت که هر دو، شیوه درست کاری را آموزش می‌دهند.
- (۲) هر انسانی نیازمند دانستن دانش منطق است؛ اگر بخواهد سریع و دقیق عوامل مغالطه‌ها را تشخیص دهد.
- (۳) نتیجه تأکید منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن، قدرت تشخیص مغالطه‌های بی‌شمار از همین طریق است.
- (۴) همه انسان‌ها چه بخواهند و چه نخواهند و چه بدانند و چه ندانند، به صورت تکوینی از قواعد دانش منطق استفاده می‌کنند.

۲۲۹- در همه گزینه‌ها واژه «عهد» یک مثال بدون مغالطه برای «اشتراک لفظ» است، به جز .....

- (۱) گر میسر نشود با توام امکان وصول
- (۲) صبح آمد و مرغ صبحگاهی
- (۳) عهد بستنی و شکستی و ز ما بگسستی
- (۴) دی می‌شد و گفتم صنما عهد به جای آر

۲۳۰- در همه گزینه‌ها حتماً «دلالت التزامی» وجود دارد، به جز .....

- (۱) منم این بی تو که پروای تماشا دارم
- (۲) گر نیارد ایزد پاکت به یاد
- (۳) مشقت نیرزد جهان داشستن
- (۴) بر آن سنگ زد شاه شمشیر تیز

۲۳۱- کدام گزینه درباره منطق نادرست است؟

- (۱) هر مغالطه‌ای همان خطای فکری است و هر خطای فکری همان مغالطه است و به مغالطه، سفسطه هم گفته می‌شود.
- (۲) منطق دانان کوشیده‌اند قواعدی را که باید رعایت کنیم تا دچار خطای فکری نشویم، مشخص کنند، ولی به طور کامل موفق نشده‌اند.
- (۳) اگر منطق را به دانشی که در پی جلوگیری از خطای اندیشه است تعریف کنیم، در این تعریف هدف دانش منطق را بیان کرده‌ایم.
- (۴) مغالطه‌ها و خطاهای اندیشه ممکن است به صورت ارادی اتفاق بیفتند و ممکن است کاملاً غیرارادی و سهوی باشند.

۲۳۲- مصرع دوم کدام بیت، قابلیت مغالطه «توسل به معنای ظاهری» را دارد؟

- (۱) هر که به شب راه رفت صبح به منزل رسید
- (۲) میان ماه من تا ماه گردون
- (۳) ز گریه مردم چشمم نشسته در خون است
- (۴) امشب صدای تیشه از بیستون نیامد

۲۳۳- کدام گزینه درباره «فطرت اول» و «فطرت ثانی» از دیدگاه ملاصدرا قابل استنتاج است؟

- (۱) تفکر که واسطه رسیدن انسان از مجهولات به معلومات است، مربوط به فطرت اول است.
- (۲) هیچ‌گاه برای انسان شایسته نیست که تفکر خود را به امور مربوط به فطرت اول مشغول دارد.
- (۳) تلاش جدی و پیوسته در اندیشیدن به پرسش‌های اساسی از ویژگی‌های «فطرت ثانی» است.
- (۴) کسی که از فطرت اول عبور کند به مرحله‌ای برتر می‌رسد که او را از فطرت اول بی‌نیاز می‌کند.

۲۲۴- از نظر سوفیست‌ها ملاک «حقیقت» چه بود؟

- (۱) واقعیت (۲) فهم شخص (۳) استدلال فلسفی (۴) پیروزی بر رقیب

۲۲۵- دانش فلسفه از جهت ویژگی «غیرمنحصربه‌فرد» خود به کدام دانش شبیه است؟ دانشی که درباره .....

- (۱) مقدار و کمیت حرکت‌ها و تغییرات بحث می‌کند.
(۲) چگونگی کسب فضیلت‌ها و دوری از بدی‌هاست.
(۳) ساختمان مواد و ترکیب میان آن‌هاست.
(۴) راه‌های جلوگیری از خطای اندیشه است.

۲۳۶- کدام گزینه درباره «فلسفه اولی» درست است؟

- (۱) معادل آخرین معنایی است که «فلسفه» در طول تاریخ پیدا کرده است.
(۲) نام دیگری که ارسطو بر آن نهاد، مابعدالطبیعه بود.
(۳) همان بخش ریشه‌ای فلسفه است و شامل شاخه‌های فلسفه نمی‌شود.
(۴) در زمان ارسطو شامل ریاضیات و طبیعیات هم می‌شد.

۲۳۷- عبارت زیر به کدام بخش فلسفه مربوط است؟

«جامعه صرفاً جمع افراد نیست، بلکه با گرد هم آمدن افراد در طول تاریخ و زندگی طولانی آنان با یکدیگر، یک روح جمعی شکل می‌گیرد که می‌تواند بر افراد و جامعه تأثیر بگذارد.»

- (۱) بخشی که از قواعد ریشه‌ای فلسفه در محدوده علوم اجتماعی بحث می‌کند.
(۲) فلسفه اصالت جامعه و سوسیالیسم که از شاخه‌های فرعی دانش فلسفه است.
(۳) بخشی که قوانین تخصصی علوم اجتماعی را به صورت مبنایی به اثبات می‌رساند.
(۴) فلسفه تاریخ که مبنای و زیربنای جامعه بشری در طول تاریخ را بررسی می‌کند.

۲۳۸- کدام گزینه درباره «شاخه‌های دانش فلسفه» نادرست است؟

- (۱) اساس و شالوده فرضیات و نظریات علوم مختلف را در اختیارشان می‌گذارند.
(۲) قوانین بنیادی مربوط به محدوده خاصی از موضوع اصلی فلسفه را بیان می‌کنند.
(۳) موضوعات اصلی دانش‌های خاص را با روش فلسفی مورد بررسی قرار می‌دهند.
(۴) به منزله ستون‌هایی برای علوم هستند که اساس آن‌ها بخش اصلی فلسفه است.

۲۳۹- کدام گزینه درباره مکتب فلسفی «تومیسیم» درست است؟

- (۱) تومیسیم متکی بر دیدگاه‌های فلسفه‌های حس‌گرا و تجربه‌گرا است.
(۲) آشنایی مجدد فیلسوفان غربی با فلسفه ارسطویی از طریق مکتب تومیسیم بود.
(۳) توماس آکوئیناس از تلیف فلسفه ابن‌رشد با فلسفه ابن‌سینا، مکتب تومیسیم را پایه‌گذاری کرد.
(۴) مکتب تومیسیم در مخالفت با تجربه‌گرایی قرن ۱۶ میلادی به وسیله توماس آکوئیناس تأسیس شد.

۲۴۰- بنا بر عقیده ابن‌سینا، زمانی که می‌گوییم «هستی» و «چیستی» دو جنبه یک چیزند، به این معناست که ...

- (۱) جدایی ناپذیرند.
(۲) ذهنی هستند و در خارج وجود ندارند.
(۳) دو مفهوم مختلف از یک موجود واحدند.
(۴) دو جزء از یک چیزند که با هم ترکیب شده‌اند.
۲۴۱- کدام گزینه درباره گزاره «متوازی الاضلاع شکلی است که هر ضلع آن با یک ضلع دیگرش موازی است» درست است؟
(۱) حمل از نوع شایع صناعی است.
(۲) بین موضوع و محمول هیچ‌گونه تفاوتی نیست.
(۳) بین موضوع و محمول رابطه ذاتی برقرار است.
(۴) دلیل حمل محمول بر موضوع، عقلی محض است.

۲۴۲- کدام گزینه از ویژگی‌های «واجب‌الوجود بالغیر» است؟

- (۱) علتی خارج از ماهیتش دارد که واجب‌الوجود است.
(۲) هر موجودی مصداقی برای آن است.
(۳) بین ماهیت و وجود آن رابطه ضروری برقرار است.
(۴) اگر ذاتاً ضرورت پیدا کند، می‌تواند پا به اقلیم وجود بگذارد.

۲۴۳- با قرار دادن کدام کلمه در جای خالی، نسبت میان موضوع و محمول، وجوبی خواهد بود؟

«کاکتوس ..... است.»

- (۱) موجود مادی (۲) جسم (۳) مخلوق (۴) رشدکننده در بیابان

۲۴۴- از اینکه «کلاغ می‌تواند موجود باشد و می‌تواند موجود نباشد» کدام گزینه قابل استنتاج است؟

- (۱) کلاغ ذاتاً واجب‌الوجود نیست، اما واجب‌الوجود بالغیر است.
(۲) حمل چیستی و ذاتیات کلاغ بر خودش به دلیل نیاز ندارد.
(۳) موجود بودن کلاغ، اجمال آن و تعریفش، گستردگی آن است.
(۴) میان «چیستی» کلاغ و «وجود» آن، رابطه جدایی‌ناپذیر برقرار نیست.
۲۴۵- ماهیتی که در آن، نه ضرورت وجود می‌بینیم و نه امتناع وجود، .....

- (۱) در حال حاضر، مصداق موجودی ندارد.
(۲) تنها بعد از ایجاد شدن، ضروری می‌شود.
(۳) با نظر به عوامل دیگر، یا واجب‌الوجود است یا ممتنع‌الوجود.
(۴) تا امکان ذاتی‌اش برقرار است، موجود نخواهد شد.

۲۴۶- کدام یک از گزینه‌های زیر در حیطه «فرایندهای ذهنی» قرار نمی‌گیرد؟

- (۱) هیجان (۲) ادراک (۳) عشق (۴) محبت کردن

۲۴۷- کدام عبارت در ارتباط با مفاهیم موجود در تعریف روان‌شناسی نادرست است؟

- (۱) رفتار به هر نوع فعالیت موردمشاهده جاندار گفته می‌شود.
(۲) فرایندهای ذهنی به صورت غیرمستقیم قابل مشاهده هستند.
(۳) مطالعه رفتار در روان‌شناسی محدود به رفتار انسان است.
(۴) فرایندهای ذهنی را به واسطه نتایجی که دربردارد، استنباط می‌کنیم.

۲۴۸- از منظر کتاب درسی، چرا روان‌شناسان در استفاده از روش علمی همواره با محدودیت‌هایی مواجهند؟

- (۱) ناتوانی در عملیاتی کردن مفاهیم روان‌شناختی
(۲) عدم تکرارپذیری یافته‌های علم روان‌شناسی
(۳) رعایت مسائل اخلاقی و پیچیدگی‌های پژوهش‌های مربوط به انسان
(۴) خصوصی بودن بسیاری از موضوعات روان‌شناختی و رعایت حریم شخصی

۲۴۹- «حسین در یک آزمون هوش شرکت کرده که توسط اساتید دانشگاه طراحی شده است و در حقیقت استعداد تحصیلی را می‌سنجد.» در مورد

این مثال می‌توان گفت آزمون موردنظر .....

- (۱) آزمون دقیقی نیست؛ زیرا آنچه را برای آن ساخته شده است، نمی‌سنجد.
(۲) آزمون دقیقی نیست؛ زیرا احتمالاً در دفعات متعدد اجرا، نمره یکسان یا تقریباً یکسانی نمی‌دهد.
(۳) آزمون دقیقی است؛ زیرا توسط افراد متخصص (اساتید دانشگاه) طراحی شده است.
(۴) آزمون دقیقی است؛ زیرا احتمالاً در دفعات متعدد اجرا، نمره یکسان یا تقریباً یکسانی می‌دهد.

۲۵۰- با توجه به مراحل شکل‌گیری شناخت، «تفکر» به چه چیز نیاز دارد و کدام مورد جزء شناخت پایه نیست؟

- (۱) حافظه- احساس (۲) حافظه- توجه (۳) استدلال- تصمیم‌گیری (۴) استدلال- ادراک

۲۵۱- در کدام گزینه، به دلایل اصلی وجود تعاریف مختلف در روان‌شناسی اشاره شده است؟

- (۱) گذشت زمان- پیشرفت دانش- تغییر اطلاعات
(۲) گذشت زمان- پیشرفت دانش- زاویه نگاه دانشمندان
(۳) پیشرفت دانش- پیچیدگی پدیده‌ها- تغییر اطلاعات
(۴) پیچیدگی پدیده‌ها- تغییر اطلاعات- زاویه نگاه دانشمندان

۲۵۲- کدام عبارت درباره پاسخ‌هایی که به پرسش‌های روان‌شناختی داده می‌شود، نادرست است؟

- (۱) برای آگاهی یافتن از صحت پاسخ‌ها باید آن‌ها را با واقعیت‌های تأیید شده علم روان‌شناسی مطابقت دهیم.
(۲) پاسخ‌های ارائه شده‌ای که با واقعیت‌های تأیید شده هم‌خوانی ندارند، باید رد شوند.
(۳) اگر با پاسخی مواجه شویم که دانشی در آن زمینه وجود نداشته باشد، بهتر است آن را کنار بگذاریم.
(۴) هر فرد غیرمتخصص می‌تواند به این پرسش‌ها پاسخ دهد، اما پاسخ‌های دقیق و معتبر، با ارزش است.

۲۵۳- «خلق موقیبت ناشناخته» توسط دانشمند با کدام بیان علمی اتفاق می‌افتد و تفاوت دانشمند با فرد عادی در مواجهه با پدیده‌ها در چیست؟

- (۱) فرضیه- قاعده‌مند بودن (۲) فرضیه- هدفمندی (۳) مسئله- هدفمندی (۴) مسئله- قاعده‌مند بودن

۲۵۴- بر اساس متن کتاب، به ترتیب «چگونگی اجرا و تفسیر کدام روش جمع‌آوری اطلاعات باید به‌همراه سایر روش‌ها باشد.» و «از نتایج کدام روش

باید با احتیاط استفاده کرد؟»

- (۱) پرسش‌نامه- مشاهده (۲) پرسش‌نامه- آزمون (۳) آزمون- پرسش‌نامه (۴) آزمون- مصاحبه بدون ساختار

۲۵۵- کدام عبارت در زمینه «تعریف عملیاتی» نادرست است؟

- (۱) در روش علمی، جهت یکپارچه‌سازی و شکل‌دهی مفاهیم مشترک، متغیر موردنظر باید به صورت دقیق و عینی تعریف شود.
(۲) تعریف عملیاتی به‌گونه‌ای است که افراد با مطالعه آن به برداشت یکسان یا تقریباً یکسانی می‌رسند.
(۳) «رژیم غذایی سالم باید حاوی کربوهیدرات زیاد و چربی کم باشد»، این عبارت نمونه‌ای از تعریف عملیاتی است.
(۴) هرچه متغیر دقیق‌تر تعریف شود، اندازه‌گیری هم دقیق‌تر است. بنابراین تعریف عملیاتی باعث سهولت اندازه‌گیری می‌شود.

۲۵۶- محقق برای بررسی «میزان شیوع افسردگی در نوجوانان خانواده‌های ازهم‌گسیخته»، باید ابتدا افسردگی را تعریف عملیاتی کند. برای این

منظور بهتر است کدام یک از روش‌های جمع‌آوری اطلاعات را به کار بگیرد؟

- (۱) مشاهده (۲) مصاحبه ساختاریافته (۳) مصاحبه بدون ساختار (۴) آزمون

۲۵۷- روان‌شناسی می‌خواهد در رابطه با رفتار عدالت‌طلبی در کودکان، تحقیقاتی انجام دهد. او متوجه می‌شود که قبلاً پژوهشی در این حوزه

انجام نشده است. کدام یک از روش‌های جمع‌آوری اطلاعات، برای او مناسب‌تر است؟

- (۱) مشاهده (۲) پرسش‌نامه (۳) مصاحبه (۴) آزمون

۲۵۸- در کدام یک از عبارات زیر، پدیده مورد نظر «توصیف» شده است؟

- (۱) به آن دسته از تغییراتی که به آمادگی زیستی وابسته است و طبق یک برنامه طبیعی انجام می‌گیرد، رشد می‌گویند.
- (۲) عواملی همچون سن مادر، کیفیت تغذیه، فشار روانی و استفاده از داروها، بر چگونگی رشد قبل از تولد تأثیر می‌گذارد.
- (۳) رشد هیجانی در انسان نسبت به حیوانات در اثر تعامل با محیط بازتر و متنوع‌تر، رشد یافته‌تر است.
- (۴) تحریک‌پذیری نوجوانان به دلیل تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی افزایش می‌یابد.

۲۵۹- در عبارات زیر به ترتیب کدام یک از اهداف علم روان‌شناسی مطرح است؟

- الف) انتخاب محرک خاص از بین محرک‌های بی‌شمار پیرامون ما توجه نام دارد.
- ب) برای اینکه تمرکزتان افزایش یابد، باید سعی کنید موضوع مورد مطالعه را از زوایای مختلف ببینید.
- ج) یکنواختی و ثبات نسبی از عواملی است که موجب عدم تمرکز می‌شود.

- (۱) تبیین - کنترل - پیش‌بینی (۲) تبیین - پیش‌بینی - توصیف (۳) توصیف - پیش‌بینی - کنترل (۴) توصیف - کنترل - تبیین

۲۶۰- مهسا برای درک تفاوت عناصر جدول تناوبی به یک پروفیسور شیمی‌دان مراجعه می‌کند. آن پروفیسور یافته‌های علم شیمی را در رابطه با جدول تناوبی در اختیار مهسا می‌گذارد و مثال‌هایی برایش می‌زند تا تفاوت عناصر را بهتر درک کند. مهسا از کدام منبع کسب شناخت استفاده کرده است؟

- (۱) شیوه مبتنی بر سیر و سلوک
- (۲) شیوه خردگرایانه
- (۳) روش علمی
- (۴) استناد به نظر صاحب‌نظران

دفترچه پاسخ‌های تشریحی

آزمون آزمایشی شماره ۱

ویژه داوطلبان آزمون سراسری سال ۱۴۰۰

گروه آزمایشی علوم انسانی

اسامی طراحان سؤال

پاسخ تشریحی درس های عمومی

پاسخ تشریحی درس های اختصاصی

تذکرات مهم:

➡ آزمون آزمایشی مرحله ۲ گزینه دو، در روز جمعه ۱۶ آبان ۹۹ برگزار می گردد.

➡ داوطلب گرامی، جهت استفاده از خدمات طلایی خود مانند کارنامه های هوشمند بعد از آزمون، پیش آزمون های آنلاین، بانک سؤال گزینه دو، رفع اشکال هوشمند، جزوه های کمک آموزشی، آرشیو آزمون های گزینه دو و...، با استفاده از شماره داوطلبی (به عنوان نام کاربری) و کد ملی خود (به عنوان رمز عبور) وارد وبسایت گزینه دو به آدرس www.gozine2.ir شوید.

➡ در صورتی که اینترنتی ثبت نام کرده اید، رمز عبور شما همان رمزی است که خودتان انتخاب نموده اید.

➡ کارنامه های آزمون آزمایشی مرحله ۱ به صورت کامل، با فاصله زمانی کوتاهی پس از آزمون مطابق اطلاعیه اعلام شده، بر روی پایگاه اینترنتی گزینه دو به آدرس www.gozine2.ir قرار می گیرد. در صورت بروز اشکال در دریافت کارنامه، موضوع را از طریق نمایندگی شهر خود پیگیری نمایید.

داوطلب گرامی، شما می توانید با اسکن تصویر بالا به وسیله گوشی هوشمند و یا تبلت خود، به صفحه اینستاگرام مؤسسه گزینه دو وارد شوید.

gozine2.ir

اسامی هیئت علمی ویژه داوطلبان آزمون سراسری ۱۴۰۰

گروه عمومی

■ مدیر گروه: علی اکبر آخوندی	■ زبان و ادبیات فارسی مستئول درس: افشین محی الدین	ابوالفضل غلامی • افشین محی الدین • علیرضا شجاعی • نرگس موسوی
	■ زبان عربی مستئول درس: پویا رضاداد	مصطفی خاکبازان • بهمن دانشیان ثانی • پویا رضاداد پدرام علیمرادی • محمد مهدی طاهری
	■ دین و زندگی مستئول درس: علی اکبر آخوندی	علیرضا دلشاد • علی اکبر آخوندی • زهرا محمدی
	■ زبان انگلیسی مستئول درس: احسان حیدری	سید میلاد قریشی • جواد عزیززاده • ندا باران طلب

گروه ریاضی

■ مدیر گروه: سید امیرمحمد سید شاکری	■ ریاضیات مستئول درس: سید امیرمحمد سید شاکری	مستئول درس: سید امیرمحمد سید شاکری
	■ گروه ریاضی	مهرداد کیوان • حسین شفیح زاده • یاسر ارشدی علیرضا شریف خطیبی • سید محسن میراسلامی • امیدرضا پورحسینی
	■ گروه تجربی	علی افضل زاده • سعید اکبرزاده
	■ گروه انسانی	مهران موحدی • علی شهربابی فراهانی

گروه علوم

■ مدیر گروه: محمد احسان عبد الهی	■ فیزیک مستئول درس: حمید فدایی فرد	علی نعیمی • بهمن شاهمرادی • احمد رضوانی
	■ شیمی مستئول درس: یاسر عبد الهی	ماشاء الله سلیمانی • بهنام ابراهیم پور • علی فرزاد تبار
	■ زیست شناسی مستئول درس: علی قلی زاده	محمد پازوکی • بهرام میرحبیبی • حسن نشتایی
	■ زمین شناسی	فرزانه رجایی

گروه انسانی

■ مدیر گروه: ریحانه محمدی نژاد	■ اقتصاد مستئول درس: امیر محمد بیگی	میترا چینی ساز
■ مستئول محتوایی گروه: عماد فیض آبادی	■ ادبیات اختصاصی مستئول درس: محمدرضا لمسه چی	ابوالفضل قاضی
	■ عربی اختصاصی مستئول درس: محمدرضا رمضانی زاده	سید اسحق بلند نظر
	■ تاریخ مستئول درس: محمد اسماعیل سلمان پور	زهرا نعمتی
	■ جغرافیا مستئول درس: محمد اسماعیل سلمان پور	محمد صالح فتاحی
	■ جامعه شناسی مستئول درس: عاطفه محمدی	محمد زمان کبیر
	■ منطق و فلسفه مستئول درس: حمید سودیان طهرانی	اکرم صفر نورالله • حمید سودیان طهرانی
	■ روان شناسی مستئول درس: ضحی سکاکی	سیمین زاهدی • نرگس نظر پور

«زبان و ادبیات فارسی»

- ۱- پاسخ: گزینه ۴
▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۵۳ فارسی ۱
در گزینه ۴ معنی واژه «فروغ» نادرست است، فروغ اسم است و به معنی «روشنایی و پرتو»، پس «درخشان» که یک صفت است نادرست است.
- ۲- پاسخ: گزینه ۳
▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۵۳ تا ۱۵۵ فارسی ۱
معنی درست واژه‌ها:
آخره: جنبه گردن، قوس زیر گردن
بنشن: خوار و بار
کرای: کرایه
بهیمه: ستور (بهایم: ستوران، چهارپایان)
- ۳- پاسخ: گزینه ۲
▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۰ تا ۱۴ فارسی ۳
معنی درست واژه‌ها:
قسیم: صاحب جمال
ممد: مددکننده، یاری‌رساننده
سنای: نور و روشنایی (ثنا: ستایش و سپاس)
بنان: انگشت، سرانگشت
- ۴- پاسخ: گزینه ۲
▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۰ تا ۴۵ فارسی ۱
در این گزینه «خورده» نادرست است و شکل صحیح آن «خُرده» است.
توجه: واژه‌هایی که معنی کوچک و ریز می‌دهند همگی بدون «واو» نوشته می‌شوند:
پول خُرَد، خُرده ریزه، خُرده سال، خُرَد و خمیر، خُرده‌های گچ ...
- ۵- پاسخ: گزینه ۱
▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۰، ۱۲ و ۱۳ فارسی ۳
در گزینه ۱ «فضایی» نادرست است و باید به شکل «فزایی» اصلاح شود.
- ۶- پاسخ: گزینه ۲
▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس‌های ۳ و ۵ فارسی ۱ و درس ۱ فارسی ۳
واژه «قریب» به معنای «نزدیک شدن» در عبارت گزینه ۲ غلط املائی است.
- ۷- پاسخ: گزینه ۱
▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۰، ۱۲، ۱۸، ۲۷، ۳۲، ۳۵، ۴۰ و ۴۶ فارسی ۱
«الهی‌نامه، سفرنامه، دیوار، اتاق آبی و ارزیابی شتاب‌زده» تعلیمی نیستند، «الهی‌نامه» منشور نیست و نام پدیدآورنده «دیوار» نادرست آمده است. از میان آثار ذکر شده «قابوس‌نامه و گلستان» منشور و تعلیمی هستند و نام پدیدآورنده‌شان هم درست است.
- ۸- پاسخ: گزینه ۳
▲ مشخصات سؤال: * متوسط * آرایه‌های ادبی جامع
بررسی آرایه‌های هر کدام از گزینه‌ها:
(۱) جناس: مست و است / تشبیه: چشم می‌گون، جام غم، می لعل و می خون است، همگی تشبیه هستند.
(۲) حسن تعلیل: شاعر علت سیاهی لاله را داغ داشتن لاله به خاطر ناکامی فرهاد دانسته است. / تلمیح: به داستان فرهاد و شیرین اشاره دارد.
(۳) تناقض: ندارد. / تشخیص: نسبت دادن بی‌باکی به عشق تشخیص است.
(۴) تضاد: گل و خار / تشبیه: گلزار اتحاد اضافه تشبیهی است.
- ۹- پاسخ: گزینه ۲
▲ مشخصات سؤال: * ساده * آرایه‌های ادبی جامع
در ابیات «الف» و «ب»، «بو شنیدن» و در بیت «ج»، «سخن سرد» حس آمیزی دارند.
- ۱۰- پاسخ: گزینه ۳
▲ مشخصات سؤال: * دشوار * آرایه‌های ادبی جامع
در این گزینه ایهام به کار نرفته است، اما «سپرینجه» کنایه از قدرتمند و زورگوست.
سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱: مجاز: سر (اول) مجاز از قصد و نیت / استعاره: «نرگس» استعاره از چشم است.
گزینه ۲: تناقض: نیک‌نام کسی است که بدنام باشد / تضاد: نیک‌نام و بدنام
گزینه ۴: جناس: پیمان و پیمان / تشخیص: پیمان بستن با می و پیمان
- ۱۱- پاسخ: گزینه ۳
▲ مشخصات سؤال: * دشوار * آرایه‌های ادبی جامع
(الف) ایهام تناسب: «روشن» در بیت به معنی آشکار است، اما در معنی فروزنده و نورانی با شمع ایهام تناسب می‌سازد.
(ب) حسن تعلیل: علت مواج بودن دریا، شنیدن این سخن هولناک است.
(ج) مجاز: فردا مجاز از زمان آینده و امروز مجاز از زمان حال است.
(د) استعاره: «خورشید» استعاره از چهره یار است.
(ه) تشبیه: دام عشق (اضافه تشبیهی)

۱۲- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۲۰ فارسی ۱

فعل جمله اول: شد ← ماضی ساده (خبره در این جمله «مسند» است).

فعل جمله دوم: شده بود ← ماضی بعید

فعل جمله سوم: داشت برمی داشت ← ماضی استمراری (باید دقت کنید آن را دو فعل به حساب نیاورید).

فعل جمله چهارم: کرد ← ماضی ساده

فعل جمله ششم: پریده بود ← ماضی بعید

۱۳- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۴۱ فارسی ۱

واو در واژه‌های «گفت و شنید»، «جوش و خروش» و «بود و نبود» وند است، ولی در گزینه ۴ بین دو فعل «هست» و «نیست» قرار دارد و دو جمله را به هم پیوند می‌دهد و واو ربط به حساب می‌آید.

۱۴- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۴۱ فارسی ۱

صورت مرتب شده بیت چنین است:

خمار (= نهاد) همه ساله (= همیشه = قید) از عشق تو، در سر من است (= وجود دارد)

در دل من (= متمم) همه روزه (= قید)، هوا (= نهاد) به روی تو (= متمم) است (= وجود دارد)

۱۵- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۱۵ فارسی ۱

در گزینه ۲ همه جملات مرتب است و ترتیب اجزای جمله درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در مصراع دوم «به شاهان» متعلق به جمله اول مصراع است و باید قبل از فعل داد بیاید: آنکه آن به شاهان داد، به گدایان این داد.

(۳) مرتب شده بیت به این صورت است: جهان از ره صورت خوش عروسی است لیکن هر که بدو پیوست، عمر خودش را کاوین داد.

(۴) مرتب شده بیت به این صورت است: ای خواجه قوام‌الدین، دل حافظ در کف غصه دوران از فراق رخت خون شد.

۱۶- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۱۵ فارسی ۳

بررسی نقش ضمیر پیوسته در هر کدام از گزینه‌ها:

(۱) «م» در مصراع اول مفعول است: گر زمانه مرا سرافراز و عزیز داشتی / «م» در مصراع دوم مضاف‌الیه است: سریر عزت من آن خاک آستان بودی.

(۲) «م» در مصراع اول مضاف‌الیه است: چو آواز عندهلیب در دل من اثر کرد. / «م» در مصراع دوم متمم است: آن چنان گشتم که هیچ تحملی برای من نماند.

(۳) «م» در مصراع اول و «ت» در مصراع دوم هر دو مفعول هستند: ای مفتی زمان من را از عشق وی منع مکن، تو را معذور دارم، زیرا تو او را ندیده‌ای.

(۴) «م» در مصراع اول مضاف‌الیه است: دل من که گوهر اسرار حسن و عشق در اوست. / «ش» در مصراع دوم مفعول است: اگر او را نکو داری.

۱۷- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۳ و ۱۴ فارسی ۱

مفهوم گزینه ۳ شکایت از دوستان و گله از جفا‌های دشمنان است.

۱۸- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۳۵ فارسی ۱

مفهوم مشترک ابیات الف، ج، د و بیت صورت سؤال این است که موجوداتی به جز انسان نیز حمد و تسبیح خداوند را می‌گویند. مفهوم بیت «ب» نقد زاهدان ربایی تسبیح به دست است و مفهوم بیت «ه» ستایش خداوند در همه لحظات و همه حالات است.

۱۹- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۶ فارسی ۱

مفهوم گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ این است که افتادگی سبب سربلندی و بلندمرتبی است، اما مفهوم گزینه ۳ متفاوت است و سعدی توصیه می‌کند: وقتی نمی‌توانی سروری کنی، لازم است در برابر قدرتمندان افتادگی پیشه کنی.

۲۰- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۸ فارسی ۱

مفهوم گزینه ۲ غنیمت دانستن فرصت است، اما مفهوم سایر گزینه‌ها همانند عبارت صورت سؤال توصیه به محاسبه نفس در همین دنیاست.

۲۱- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۴۵ فارسی ۱

مفهوم مشترک گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ تسلیم نشدن در برابر سختی‌ها است و با عبارت «هرچه بر او تنگ گرفتند، کمربند خود را تنگ‌تر بست» از درس «پیرمرد چشم ما بود» تناسب مفهومی دارند؛ اما مفهوم گزینه ۴ متفاوت است: بدون هلاک کردن خود نمی‌شود به کمال رسید.

۲۲- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۰ فارسی ۳

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه ۱ این است که هر عزت و ذلت و بیش و کمی در دست خداست.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۲) روزی و نعمت خداوند به اندازه است و کم و زیاد نیست.

(۳) عاشقی که خود را در درگاه معشوق خوار و ذلیل کرده است، انتظار دارد که معشوق او را عزیز گرداند.

(۴) کسی که به حق رسیده است به مخلوقات نیاز ندارد.

۲۳- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۲ فارسی ۳

در گزینه ۳ شاعر معتقد است که خدا رزق گناهکاران را کم می‌کند، این نکته، کاملاً مقابل و متضاد عبارت «وظیفه روزی به خطای منکر نبرد» است.

۲۴- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۰ فارسی ۳

مفهوم گزینه ۴ توصیه به درخواست عاقلانه از خدا داشتن است، اما مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها عجز عقل و خرد از وصف و شناخت خداوند است.

۲۵- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۴ فارسی ۳

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه ۴: عاشقان، اسرار عشق را فاش نمی‌کنند.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: دل‌زدگی از ماندن در شهر و میل به سفر (سکوت من به دلیل ماندن در شهر است).

گزینه ۲: بی‌فایده بودن سکوت وقتی آرزوها، راز را فاش می‌کنند.

گزینه ۳: اهل مدرسه (دانش) از بیان سخن عشق ناتوانند. (تقابل عقل و عشق)

“ زبان عربی ”

۲۶- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * ساده * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۱

«خَلَقَ»: فعل است (رد گزینه ۱) (همچنین جعل)

«السَّمَاوَاتِ» و «الظُّلُمَاتِ» جمع (رد گزینه ۲) هستند.

«النُّورِ»: مفرد است (رد گزینه ۳)

«سپاس می‌گویم» نامناسب است. (رد گزینه ۳)

۲۷- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۱

«قدرت علی عدوک: بر دشمنت قدرت یافتی» (چیره شدی) (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «شکراً: به شکرانه» (رد گزینه ۳) / «العفو»: فعل نیست

(رد گزینه‌های ۲ و ۴)

۲۸- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * ساده * درس ۲ عربی، زبان قرآن ۱

«مصادقة: دوستی» (رد گزینه ۱) / «ینفَعک: به تو سود برساند» (رد سایر گزینه‌ها) / «یضربک: به تو زیان می‌رساند» (رد گزینه ۴) / «ولی»

در سایر گزینه‌ها معادل خوبی نیست.

۲۹- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۱

«لماذا: چرا» (رد گزینه ۴) / «لا تفعلون: انجام می‌دهید» (رد گزینه ۱) / «لا یحبُّ: دوست ندارد» (رد گزینه ۴) / «هولاء: این» (رد گزینه ۳)

گزینه ۳ از نظر مفهوم نادرست ترجمه شده است.

۳۰- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳

«لیت: کاش» (رد گزینه ۴) / «لیت و لعل» + مضارع ← التزامی (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «تدعو له: برایش دعا کند» (رد گزینه ۲)

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳

۳۱- پاسخ: گزینه ۱

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) افتخار تنها به خریدی استوار و ادب است. (داشتن نیز زائد است).

(۳) جهان بزرگتر (معرفه) به دور ← درون

(۴) با علم رستگار شو و جایگزینی برای آن نخواه.

۳۲- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۱

«شجرة» نکره است (درختی) / «نمت» ماضی است (رشد کرده است)

۳۳- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * درس ۲ عربی، زبان قرآن ۱

«روز ششم: الیوم السادس» (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «یازده دانش‌آموز: أحد عشر تلميذاً، إحدى عشر تلميذة» (رد گزینه ۴) / «برگزار شد: انعقدت»

(رد گزینه ۱) / «و» در گزینه ۴ زائد است / «کلاس دوم: الصَّف الثاني» (رد گزینه ۱)

۳۴- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳ و درس ۱ عربی، زبان قرآن ۱

ترجمه گزینه صحیح: دانشمند بدون عمل مانند درخت بدون میوه است: برترین دانش آن است که در اعضاء نمایان شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) گویی خشنود ساختن همه مردم هدفی است که به دست نمی‌آید: در عمرت نخواهی توانست کسی را راضی کنی!

(۳) همانا خداوند به همه چیز داناست: همه مردم هرچیزی را می‌دانند.

(۴) دانش را طلب کن گرچه در چین باشد: عاقل علمی را از دور طلب نکرد.

۳۵- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۱

بررسی گزینه‌ها:

(۱) «أنجم و الذرر» هر دو مکسر

(۲) «قادرون» جمع سالم و «النصوص» جمع مکسر

(۳) «الرجال و ألوان» هر دو جمع مکسر

(۴) «عقارب» جمع است و مکسر

«رنگین کمان پدیده‌ای است که به سبب نور منتشر شده از اشعه خورشید تشکیل می‌شود و آن از نوری سفید تولید می‌گردد. هنگام عبور نور خورشید از خلال قطرات آب در پوشش و غلاف جو، برایش شکست اتفاق می‌افتد و سپس نور در قطره آب منعکس می‌شود تا در عکس جهتی که از آن به وجود آمده، حرکت کند. وقتی نور داخل قطره آب می‌شکند، پس در جهت‌های منحنی و نه مستقیم حرکت می‌کند. هنگام ایجاد پدیده رنگین کمان، نور سفید خورشید می‌شکند و به مجموعه‌ای از پرتوهای دارای رنگ‌های مختلف تقسیم می‌گردد. این پدیده غالباً در فصل بهار رخ می‌دهد و از ۷ رنگ تشکیل می‌شود!»

۳۶- پاسخ: گزینه ۱
 ترجمه صورت سؤال: «متن از ..... رنگین کمان صحبت نکرد!»
 بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) زیبایی (۲) پدیدار شدن (۳) ایجاد، رخداد (۴) رنگ‌ها
 ۳۷- پاسخ: گزینه ۴
 ترجمه گزینه‌ها:

۱) رنگ‌های رنگین کمان متفاوت نیستند. (رنگ‌های رنگین کمان شبیه به هم نیستند).
 ۲) رنگین کمان پس از ریزش برف به وجود می‌آید. (پس از ریزش باران به وجود می‌آید، نه برف)
 ۳) رنگین کمان نورش را از خورشید نمی‌گیرد. (از خورشید می‌گیرد)
 ۴) یکی از علت‌های رخ دادن رنگین کمان شکست نورها است.

۳۸- پاسخ: گزینه ۳
 مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳
 وقتی رنگین کمان تشکیل می‌شود: .....
 ترجمه گزینه‌ها:

۱) باران‌ها بعدش به سرعت می‌بارد. (در هنگام توقف باران، رنگین کمان تشکیل می‌شود)
 ۲) ما غالباً در فصل زمستان هستیم (طبق متن غالباً در فصل بهار رخ می‌دهد).
 ۳) نور خورشید می‌شکند. (در متن آمده است)
 ۴) دانه‌هایی به شکل برف فرود می‌آیند. (رنگین کمان بعد از برف تشکیل نمی‌شود)

۳۹- پاسخ: گزینه ۴
 مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳
 بررسی گزینه‌ها:

۱) نور خارج شده از اشعه خورشید یک رنگ دارد!
 ۲) ما ۷ رنگ بعد از شکستن نور می‌بینیم!
 ۳) پدید آمدن رنگین کمان از نور سفید است!
 ۴) شکست نور در قطره‌های آب ۹ رنگ می‌سازد! (۷ رنگ)

۴۰- پاسخ: گزینه ۴
 مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳
 در سایر گزینه‌ها به ترتیب «للمخاطب- فاعله «ظاهرة»»، «متعدّد» و مصدره «تشکیل» نادرست هستند.

۴۱- پاسخ: گزینه ۲
 مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳
 در سایر گزینه‌ها به ترتیب «من باب انفعال، لازم»، «بزیادة حرفین، فاعله «ضوء» و «ی، ت، ج» نادرست هستند.

۴۲- پاسخ: گزینه ۲
 مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۱
 در سایر گزینه‌ها به ترتیب «مبنی، صفة»، «جمعه مظاهر، مصدر من المجرّد الثلاثی، صفة» و «اسم فاعل من مزید ثلاثی» نادرست هستند.

۴۳- پاسخ: گزینه ۳
 مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۱
 نحوه صحیح گزینه‌ها:

۱) «أخ» مذکر است، پس «تکلم» صحیح است!
 ۲) «نجهتهد» صحیح است!
 ۴) «یساعد» صحیح است!

۴۴- پاسخ: گزینه ۳
 مشخصات سؤال: * دشوار * درس ۲ عربی، زبان قرآن ۱
 اولاً عددی که بین ترتیبی و اصلی مشترک باشد، اعداد عقود هستند (رد گزینه‌های ۱ و ۲)
 از طرفی چون اسم «کأن» منصوب و جای خالی دوم مضاف‌الیه و مجرور است، لذا عشرون نامناسب است.

۴۵- پاسخ: گزینه ۱
 مشخصات سؤال: * دشوار * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳
 بعد از لیت و لعل فعل مضارع به صورت التزامی ترجمه می‌شود.
 بررسی گزینه‌ها:

۲) ماضی استمراری و ماضی بعید هر دو جایز است.
 ۳) نفی و نهی هر دو جایز است.
 ۴) أمر و ماضی هر دو جایز است.

۴۶- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۲ عربی، زبان قرآن ۱

الثانی عشر- ثامن- الثانیة و العشرون: ترتیبی

واحد- ألف: اصلی

۴۷- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳

«إِنَّ» نوعی تأکید در عربی است که در ابتدای جمله می‌آید.

ترجمه متن سؤال: همانا پدربزرگم زمانی که به زندگی خود نگاه کرد، گفت: ای کاش ایام جوانی بازگردد، اما هرگز باز نخواهد گشت.

۴۸- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳

اگر امید به وقوع داشته باشیم ← «لعل»

اگر امید به وقوع نداشته باشیم ← «لیت» ← «لیتک یتستغفر»

۴۹- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * ساده * درس ۲ عربی، زبان قرآن ۱

۱) $60 \div 5 = 12$ ✓

۲) $4 \times 14 = 56$ * خمسین و سته (یکان)

۳) $11 + 2 = 13$ * (۲۲)

۴) $90 - 30 = 60$ * (۴۰)

۵۰- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * ساده * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳

«أهم» اسم إن و «حجة» مضاف إليه آن است.

فرهنگ و معارف اسلامی

۵۱- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۱۸ دین و زندگی ۱

اولین گام برای حرکت انسان در این مسیر، شناخت انسان است؛ یعنی شناخت سرمایه‌ها، توانایی‌ها و استعدادها و او و چگونگی به‌کارگیری این سرمایه‌ها و همچنین شناخت موانع حرکت انسان در مسیر تقرب به خداوند و نحوه مقابله یا دوری از این موانع. به همین دلیل است که خودشناسی سودمندترین دانش‌ها شمرده شده است.

۵۲- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۲۳ دین و زندگی ۱

■ دقت کنید که بنا بر سخنان امیرالمؤمنین علیه السلام، دشمن‌ترین دشمن انسان همان نفس اماره است.

نفس اماره، عاملی درونی است که انسان‌ها را برای رسیدن به لذت‌های زودگذر دنیایی، به گناه دعوت می‌کند و از پیروی از عقل و وجدان باز می‌دارد، پس می‌توان آن را در تقابل با عقل و وجدان دانست.

۵۳- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۳۹ دین و زندگی ۱

پیامبران الهی و پیروان آنان مرگ را پایان بخش دفتر زندگی نمی‌پندارند؛ بلکه آن را غروبی برای جسم و تن انسان (بعد مادی) و طلوعی درخشان‌تر برای روح انسان (بعد غیرمادی) می‌دانند یا پلی به حساب می‌آورند که آدمی را از یک مرحله هستی (دنیا) به هستی بالاتر (آخرت) منتقل می‌کند.

۵۴- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۹ و ۲۱ دین و زندگی ۱

به آیه شریفه ﴿و می‌گویند: اگر ما گوش شنوا داشتیم یا تعقل می‌کردیم، در میان دوزخیان نبودیم﴾ دقت کنید. بر اساس این آیه آنچه موجب قرارگیری در زمره دوزخیان شده است، نداشتن گوش شنوا (نسبت به فرامین پیامبران و پیشوایان) و تعقل نکردن است.

۵۵- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۲۰ و ۲۱ دین و زندگی ۱

﴿و لا اقسام بالنفس اللوامة، و سوگند به نفس ملامت‌کننده﴾ با توجه به این آیه، خداوند متعال به نفس سرزنشگر یا ملامت‌کننده که در مقابل گناه واکنش نشان می‌دهد، قسم خورده است.

اما باید به یاد داشته باشیم که گرایش به نیکی‌ها و زیبایی‌ها که در آیه ﴿فالهههما فجورها و تقواها﴾ به آن اشاره شده است، سبب می‌شود که انسان در مقابل گناه و زشتی واکنش نشان دهد.

۵۶- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲۴ دین و زندگی ۱

با توجه به آیه شریفه ۲۵ سوره مبارکه محمد، به آسانی می‌توان پاسخ این سوال را داد.

﴿کسانی که بعد از روشن شدن هدایت برای آنها، پشت به حق کردند، شیطان اعمال زشتشان را در نظرشان زینت داده و آنان را با آرزوهای طولانی فریفته است.﴾

۵۷- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۴ و ۵ دین و زندگی ۱

■ آنچه از مولوی در صورت سؤال نقل شده، بیانگر اهمیت توجه به هدف است. در عالم آن‌چه را که نباید فراموش کرد، هدف خلقت می‌باشد.
■ گزینه ۱ اشاره به بی‌پهوده و بی‌هدف نبودن خلقت دارد که حکمت خدا را به تصویر می‌کشد و بیانگر هدفمندی خلقت و ضرورت توجه به این هدفمندی است.

- ۵۸- پاسخ: گزینه ۲
 ﴿لا تدرکه الا بصار، چشم‌ها او را در نمی‌یابند﴾ نشان می‌دهد که نمی‌توان خدا را با چشم سر و چشم ظاهر دید. گزینه ۲ هم بیان می‌کند که دیدن خدا با چشم ظاهر ممکن نیست، پس چشم‌ها را زحمت نده.
- ۵۹- پاسخ: گزینه ۴
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۰ دین و زندگی ۳
 از آنجا که خداوند غنی است و وجود مطلق است و نابودی و فنا در او راه ندارد، هیچ‌کس نمی‌تواند وجود او را بگیرد و نابودش کند.
- ۶۰- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۰ و ۱۱ دین و زندگی ۱
 ■ دقت کنید که پاسخ‌گویی به میل بی‌نهایت طلب و تنوع استعدادها، ویژگی اهداف جامع انسان است.
 ■ جامع‌ترین هدف برای انسان که روح بی‌نهایت طلب او را آرام می‌کند، خدا است که سرچشمه همه خوبی‌ها و زیبایی‌ها است.
 ■ انتخاب خدا به‌عنوان هدف، ضامن خوشبختی انسان است، اما همت بزرگ و اراده محکم می‌طلبد.
- ۶۱- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۲ دین و زندگی ۳
 اگر قدم پیش گذاریم و با عزم و تصمیم قوی حرکت کنیم، به یقین خداوند نیز کمک خواهد کرد و لذت معرفت عمیق و والا (دیدن خدا در هرچیز) را به ما خواهد چشاند.
- ۶۲- پاسخ: گزینه ۱
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲ دین و زندگی ۳
 ■ اندیشه و تفکر (علت)، بهار جوانی را پرطراوت و زیبا می‌سازد، استعدادها را شکوفا می‌کند و امید به آینده‌ای زیباتر را نوید می‌بخشد. (معلول)
 ■ دقت کنید که حدیث شریف «افضل العبادۃ ادمان التّفکر...» به ضرورت تفکر به‌خصوص درباره خدا اشاره دارد.
- ۶۳- پاسخ: گزینه ۴
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۱ دین و زندگی ۱ و ۱۰ تا ۱۲ دین و زندگی ۳
 بررسی آیات:
 بیت اول: عبارت «صد نرگس تر سازد»، به سرچشمه یا همان هدف جامع اشاره دارد.
 بیت دوم: عبارت «دلی کز معرفت نور و صفا دید» به پاکی و صفای قلب اشاره می‌کند که لازمه دیدن خدا در هرچیز می‌باشد.
 بیت سوم: عبارت «دم‌به‌دم» به نیاز لحظه‌به‌لحظه و همواره به خدا اشاره دارد که همان نیاز در بقا است.
- ۶۴- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۰ و ۱۱ دین و زندگی ۳
 ■ انسان‌های ناآگاه نسبت به نیاز دائمی انسان به خداوند، بی‌توجه‌اند؛ اما انسان‌های آگاه دائماً سایه لطف و رحمت خدا را احساس می‌کنند و خود را نیازمند عنایات پیوسته او می‌دانند. هرچه معرفت انسان به خود و رابطه‌اش با خدا بیشتر شود، نیاز به او را بیشتر احساس و ناتوانی و بندگی خود را بیشتر ابراز می‌کند.
 ■ عبارت «اللهم لا تکلنی الی نفسی...» بیانگر اوج بندگی و عرض نیاز رسول خدا ﷺ است که نتیجه درک بهتر فقر می‌باشد که در میان آیات مطرح شده، گزینه ۲ بیانگر نیازمندی و فقر انسان به خداوند به‌خصوص در بقا می‌باشد.
 ■ خودشناسی ↑ ← درک فقر ↑ ← بندگی ↑
- ۶۵- پاسخ: گزینه ۱
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۳۰ و ۳۱ دین و زندگی ۱
 ■ منظور عطار از بیت زیر این است که «بلند» همان بعد روحانی و غیرمادی انسان است و «پست» همان بعد جسمانی و مادی انسان می‌باشد.
 چون بلند و پست با هم یار شد
 آدمی اعجوبه اسرار شد
 از تدبّر در آیات قرآن کریم به‌دست می‌آید که وجود انسان از دو بُعد جسمانی و روحانی تشکیل شده است؛ بُعد جسمانی و مادی انسان، مانند سایر اجسام و مواد، تجزیه و تحلیل می‌پذیرد و سرانجام فرسوده و متلاشی می‌گردد و به مکان و زمان نیازمند و محدود است. در مقابل، بُعد روحانی و غیرجسمانی انسان تجزیه و تحلیل نمی‌پذیرد، متلاشی نمی‌شود و بعد از مرگ بدن، باقی می‌ماند و آگاهی و حیات خود را از دست نمی‌دهد.
 ■ دقت کنید که روح تغییرات معنوی می‌پذیرد.
- ۶۶- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۷ دین و زندگی ۳
 با توجه به مقدمه دوم نیازمندی جهان به خدا در پیدایش: پدیده‌ها، که وجودشان از خودشان نیست، برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده‌ای هستند که خودش پدیده نباشد، بلکه وجودش از خودش باشد.
 ذات نایافته از هستی، بخش
 خشک ابری که بود ز آب تهی
 چون تواند که بود هستی‌بخش
 نایب از وی صفت آب‌دهی
 در آفرینش نیز، یک موجود فقط در صورتی در وجود خود نیازمند به دیگری نیست که خودش ذاتاً موجود باشد. در این صورت، چنین چیزی دیگر پدیده نیست و نیاز به پدیدآورنده نخواهد داشت؛ همواره بوده است و همواره خواهد بود.
- ۶۷- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۲ دین و زندگی ۳
 ■ لازمه شناخت هرچیزی احاطه و دسترسی به آن است. در واقع ما به‌دلیل محدود بودن ذهن خود نمی‌توانیم ذات امور نامحدود را تصور کنیم و چگونگی وجودشان را دریابیم. خداوند حقیقتی نامحدود دارد؛ در نتیجه، ذهن ما نمی‌تواند به حقیقت او احاطه پیدا کند و ذاتش را شناسایی نماید.
 ■ دقت کنید که فهم ذات و چیستی و ماهیت و حقیقت خدا ناممکن است، اما هستی (حضور او) و کیستی (صفات او) را می‌توان شناخت.
- ۶۸- پاسخ: گزینه ۱
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۷ و ۸ دین و زندگی ۱
 طبق آیه ۱۹ سوره اسراء، ﴿آن کس که سرای آخرت را بطلبد و برای آن سعی و کوشش کند و مؤمن باشد، پاداش داده خواهد شد﴾، راه پاسخ به این سؤال مهیا می‌شود.

۶۹- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۳۱ تا ۳۳ دین و زندگی ۱

بررسی اشکالات موارد نادرست:

(ب) این جمله کاملاً برعکس است. یعنی «من ثابت» مبنای پذیرش قوانین و روابط بین فردی است.

(ج) رؤیاهای صادقانه خبر از حوادث گذشته یا آینده می‌دهد.

۷۰- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۴۲ دین و زندگی ۱

﴿و قالوا ما هی آلا حیاتنا الدنیا﴾ نشان‌دهنده محدود دانستن زندگی به دنیا یا همان انکار معاد است. به نظر خداوند متعال، اعتقاد این گروه

﴿و ما لهم بذلک من علم ان هم آلا یظنون﴾ است. یعنی این افراد علم ندارند و دیدگاهشان صرفاً ظن و وهم و گمان است.

۷۱- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۴۳ دین و زندگی ۱

گروهی از منکرین معاد (کسانی که مرگ را نابودی می‌دانند) که نمی‌توانند فکر مرگ را از ذهن خود بیرون برانند، همین زندگی چند روزه نیز

برایشان بی‌ارزش می‌شود؛ در نتیجه به یأس و ناامیدی دچار می‌شوند و شادابی و نشاط زندگی را از دست می‌دهند؛ از دیگران کناره می‌گیرند و

به انواع بیماری‌های روحی دچار می‌شوند.

۷۲- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۳۹ تا ۴۱ دین و زندگی ۱

■ هنگامی که انسان چشم از این دنیا فرو می‌بندد، اگر پرونده زندگی چندین ساله‌اش با مرگ برای همیشه بسته شود و او به یک‌باره راهی دیار

فنا و نیستی شود، داستان زندگی انسان پایانی اندوهناک خواهد داشت.

■ نداشتن هراس و بیم و نگرانی از آثار اعتقاد به معاد است که با عمل به مصادیق آیه شریفه ﴿مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ...﴾ ممکن خواهد

بود، یعنی ایمان به خدا و آخرت همراه با عمل صالح موجب دور شدن ترس و اندوه از انسان می‌شود.

۷۳- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۱۰ دین و زندگی ۳

﴿کلّ یوم هو فی شأن، او همواره دست‌اندر کار امری است﴾ این مطلب بیانگر فیض‌رسانی و فاعلیت مستمر خداست که نتیجه عرض نیاز دائمی و

همواره مخلوقات به خداست که عبارت ﴿یسأله...﴾ بیانگر این مطلب است.

۷۴- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۹ دین و زندگی ۳

رابطه مسجد (مصنوع) با بنای آن (صانع)، با رابطه مخلوقات با خالق متفاوت است (رد گزینه ۱) و علت آن این است که بنا به مسجد هستی

نبخشیده، بلکه صرفاً به آن نظم داده است (رد گزینه ۳) و این تفاوت در آن است که مصنوع در بقا نیازمند صانع نیست. (رد گزینه ۴)

۷۵- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۴۰ دین و زندگی ۱

■ ﴿و ما هذه الحیاة الدنیا آلا لهو و لعب و... لو كانوا یعلمون، این زندگی دنیا جز سرگرمی و بازی نیست و سرای آخرت، زندگی حقیقی است. اگر

می‌دانستند،﴾

■ با توجه به آیه مذکور، شرط درک لهو و لعب بودن دنیا و حقیقی بودن (حیوان بودن) آخرت، ﴿لو كانوا یعلمون﴾ یا داشتن مستمر و مداوم علم

و آگاهی است.

“ زبان انگلیسی ”

۷۶- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲۹ زبان انگلیسی ۱

ترجمه: وقتی آن تصاویر زیبایی که گرفتید از چاپخانه برگردد می‌خواهید آن‌ها را کجا بگذارید؟

توضیح: گوینده دارد در مورد تصمیم و برنامه‌ریزی برای کاری سؤال می‌پرسد، پس **going to** را به **will** ترجیح می‌دهیم. در جمله به تصاویری

اشاره شده که هنوز نرسیده‌اند، یعنی اشاره به دور، پس **those** را به **these** ترجیح می‌دهیم.

۷۷- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه‌های ۲۷ و ۲۹ زبان انگلیسی ۱

ترجمه:

A: تصمیم گرفته‌ام تولدم را جشن بگیرم.

B: واقعاً؟ چند نفر را می‌خواهی دعوت کنی؟

توضیح: با توجه به مفهوم جمله باید از زمان آینده استفاده شود (به خاطر کلمه **decide**، **to be going to** را به **will** ترجیح می‌دهیم).

همچنین برای پرسش با کلمات **wh** دار پیرامون غیرفاعل، جمله باید ساختار سؤالی داشته باشد. (رد گزینه ۴)

۷۸- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۳۹ زبان انگلیسی ۱

ترجمه: یکی از معروف‌ترین سایت‌ها **VC Notifier** است، خدمتی که هر زمان که سیستم به هر شکلی بروزسانی شود، یک پیامک یا ایمیل را

برای شما ارسال می‌کند.

توضیح: ابتدا توجه داشته باشید اسم مفرد باید حتماً با یک وابسته پیشرو (حرف تعریف، صفت ملکی، صفت اشاره و...) همراه باشد. در این

سؤال در هر دو قسمت چون از یک مفهوم عام برای خدمات و پیامک استفاده شده و به عبارتی نوع خاصی از آن‌ها اشاره نشده باید از حروف

تعریف **a/an** استفاده شود و همچنین دقت کنید که هنگام انتخاب **a** یا **an** باید دقت کنیم که اسم موردنظر چطور خوانده می‌شود، نه اینکه

چطور نوشته می‌شود.

ترجمه:

A: مشکل چیست؟ سروصداهاى عجیبی از موتور می‌آید.

B: حدس می‌زنم اتومبیل دارد خراب می‌شود. بیا پیاده شویم!

توضیح: از آنجایی که هر دو نفر سوار اتومبیل هستند معلوم است که برای شنونده مشخص است که منظور از «اتومبیل» کدام اتومبیل است، پس قبل از car از حرف تعریف the استفاده می‌کنیم. با وجود اینکه قبل از جای خالی دوم از جمله I guess (حدس می‌زنم) استفاده شده، ولی going to را به will ترجیح می‌دهیم، چون گوینده دارد از نشانه‌های بیرونی (سروصدای موتور) نتیجه می‌گیرد، نه با توجه نظر شخصی خودش.

ترجمه: از بین همه رنگ‌ها، لنزهای خاکستری در عینک آفتابی بیشتر از همه از چشم‌ها در برابر اشعه‌های مضر خورشید محافظت می‌کنند. توجه کنید.

- (۱) تلقی کردن (۲) آسیب رساندن (۳) تزئین کردن (۴) محافظت کردن
- نکته: به ترکیب protect sb from/against sth توجه شود.

ترجمه: به کمک ما پنج نفر در حال کار، امیدوارم که امروز بتوانیم کار را تمام کنیم و همان طور که قول دادیم آن را به‌موقع تحویل دهیم.

- (۱) مفید (۲) امیدوار (۳) علاقه‌مند (۴) متعهد

ترجمه: او در مقاله خود ادعا می‌کند که دانشمندان هنوز به‌اندازه کافی از طبیعت جهان آگاهی ندارند.

- (۱) فشار (۲) طبیعت، ماهیت (۳) دفتر خاطرات (۴) اهدا، بخشش

ترجمه: هزینه غذا و پوشاک در سال‌های اخیر کاهش یافته است. به‌طور مشابه، قیمت سوخت به‌طور قابل توجهی کاهش یافته است.

- (۱) به‌طور ساده (۲) به‌طور ملی (۳) به‌طور امن و ایمن (۴) به‌طور قابل توجه و چشمگیر

ترجمه: اگر می‌خواهید فردی برجسته (ممتاز) شوید، شما نیازمند این هستید که کاری شگفت‌انگیز در زندگی انجام دهید تا همه شما را به خاطر بسپارند.

- (۱) برجسته، ممتاز (۲) متعهد (۳) باتجربه (۴) مسئول

ترجمه: ملت‌های ثروتمند جهان باید حداقل بخشی از بدهی‌های کشورهای در حال توسعه را ببخشند تا ملت‌های فقیر پیشرفت واقعی داشته باشند.

- (۱) تأمین کردن، تهیه کردن (۲) تلقی کردن، در نظر گرفتن (۳) بخشیدن، عفو کردن (۴) بهتر کردن، پیشرفت کردن

ترجمه: افراد همچنین در صورت تنفس قطرات، از شخصی که دارای کووید-۱۹ است و سرفه می‌کند، می‌توانند به کووید-۱۹ وحشتناک مبتلا شوند. به همین دلیل مهم است که بیش از ۱ متر (۳ فوت) از فردی که مریض است فاصله بگیرید.

- (۱) گرفتن، برداشتن (۲) نگه داشتن، مراقبت کردن (۳) گرفتن، به‌دست آوردن (۴) مبتلا شدن، دچار شدن، گرفتن

نکته: به همایند و کالوکیشن (catch a cold/flu/ COVID-19,...) به‌معنی (دچار شدن به سرما، آنفولانزا، کووید-۱۹ و...) دقت کنید.

ترجمه: برای مثال، معلمان غالباً بعد از ارائه یک مطلب مهم مکث می‌کنند تا فهم دانش آموز را بررسی کنند و به آن‌ها زمان می‌دهند تا سؤالاتشان را بپرسند.

- (۱) ثبت کردن، یادداشت کردن (۲) جواب دادن (۳) مکث کردن (۴) حس کردن، فهمیدن

■ ترجمه Cloze Test:

دکتر محمد قریب، ۵ جولای ۱۹۰۹ در تهران، ایران به دنیا آمد. بعد از کامل کردن دبیرستان در سال ۱۹۲۷، او به رنس فرانسه رفت. وی مدرک دکترای پزشکی خود را در سال ۱۹۳۷ دریافت کرد و پس از یک سال تمرین طب اطفال در پاریس، به خانه بازگشت. در ایران، دکتر قریب رئیس مرکز طب اطفال شد، مقامی که او تا زمان مرگش در سال ۱۹۷۵ حفظ کرد. در سال ۱۹۴۱، او نویسنده اولین کتاب فارسی در مورد بیماری‌های کودکان بود. طی یک دوره ۳۷ ساله، قریب، پزشکی اطفال را به هزاران دانشجو آموخت. بسیاری از دانشجویانش به مقام‌های مهمی در دانش پزشکی ایرانی دست یافتند. به‌خاطر تلاش‌ها و نفوذ او، این حوزه در سال ۱۹۵۰ به‌عنوان یک تخصص شناخته شد و یک هیئت تخصصی پزشکان اطفال در سال ۱۹۵۵ تشکیل شد. در سال ۱۹۶۰، او و همکارانش، انجمن پزشکان اطفال ایرانی را تأسیس کردند.

- (۱) کاهش دادن (۲) در نظر گرفتن (۳) برنامه‌ریزی کردن (۴) کامل کردن

۸۹- پاسخ: گزینه ۳

توضیح: یکی از معانی حرف اضافه "on" «درباره یا پیرامون» می‌باشد.

۹۰- پاسخ: گزینه ۲

(۱) میانگین (۲) فاصله و بازه زمانی (۳) عملکرد (۴) لحن

۹۱- پاسخ: گزینه ۳

توضیح: کلماتی همانند .... million, thousand, hundred اگر بدون واسطه همراه اسم بیایند نقش صفت را دارند و جمع بسته نمی‌شوند، اما اگر همراه of قبل از اسم قرار گیرند همانند اسم باید به صورت جمع بیایند. همچنین توجه داشته باشید گزینه ۲ چون عبارتی مانند a/ one قبل از آن نیامده است، صحیح نمی‌باشد.

۹۲- پاسخ: گزینه ۱

(۱) تأسیس کردن (۲) دریغ داشتن، چشم‌پوشی کردن (۳) نابود کردن (۴) شناسایی کردن

■ ترجمه درک مطلب ۱:

در بهار سال ۲۰۰۸، خرس قطبی در فهرست گونه‌های در معرض خطر [انقراض] قرار گرفت. طبق قانون حفاظت از گونه‌های جانوری در معرض خطر [انقراض] در ایالات متحده، گونه در معرض خطر، یک حیوان، گیاه یا هر نوع دیگر از حیات وحش است که احتمال دارد در زیستگاه طبیعی خودش منقرض شود.

خرس قطبی اولین حیوانی است که اساساً به دلیل گرم شدن کره زمین در معرض خطر [انقراض] طبقه‌بندی شده است. گرم شدن کره زمین نوعی از تغییرات آب‌وهوایی است که ناشی از افزایش سطح دی‌اکسید کربن و سایر گازهای گلخانه‌ای که در جو به دام می‌افتند است.

زیستگاه طبیعی خرس قطبی نسبت به بسیاری از گونه‌های دیگر بیشتر در معرض خطر گرم شدن کره زمین است. خرس‌های قطبی عمدتاً بر روی یخ‌های دریای شمالگان زندگی می‌کنند. این یخ‌ها جایی است که آن‌ها ماهی شکار می‌کنند و چربی ذخیره می‌کنند. هنگامی که این یخ‌ها ذوب می‌شوند، بسیاری از خرس‌های قطبی به سمت خشکی‌ها حرکت می‌کنند و از چربی‌های ذخیره شده‌شان تغذیه می‌کنند. بنیاد جهانی حیات وحش تخمین می‌زند که بیش از ۲۵٪ یخ‌های دریای شمالگان در ۳۰ سال گذشته ناپدید شده‌اند.

اینکه حیواناتی از قبیل خرس قطبی در فهرست گونه‌های در معرض خطر [انقراض] قرار بگیرند اهمیت دارد. هنگامی که آن‌ها در این فهرست قرار بگیرند، قوانین و مقرراتی وجود دارد که از این حیوانات در برابر شکار شدن برای غذا یا تفریح محافظت می‌کند. همچنین آژانس‌ها برای محافظت از زیستگاه و نجات این گونه‌ها، پول و ابزار لازم را [دریافت می‌کنند]. از زمان اجرای قانون حفاظت از گونه‌های جانوری در معرض خطر [انقراض] در سال ۱۹۷۳ در ایالات متحده، بسیاری از گونه‌ها به دلیل بیشتر شدن جمعیتشان از این فهرست خارج شده‌اند. در حقیقت، بعید است که گونه‌ای پس از اینکه در این فهرست قرار گرفت منقرض بشود. متأسفانه، گونه‌های بسیاری زمانی که منتظر بررسی (برای قرار گرفتن در فهرست) هستند، منقرض می‌شوند.

۹۳- پاسخ: گزینه ۳

ترجمه: نویسنده در کدام پاراگراف(ها) برای بهتر رساندن منظور خود از تعریف استفاده کرده است؟

(۱) فقط پاراگراف ۱ (۲) فقط پاراگراف ۲ (۳) پاراگراف‌های ۱ و ۲ (۴) پاراگراف‌های ۲ و ۳

۹۴- پاسخ: گزینه ۳

ترجمه: طبق متن خرس‌های قطبی بیش از سایر حیوانات تحت تأثیر گرم شدن کره زمین قرار می‌گیرند، چون .....

(۱) بیشتر ماهی‌هایی که خرس‌های قطبی از آن‌ها تغذیه می‌کنند، یا از قبل مرده‌اند یا دارند می‌میرند.

(۲) آن‌ها کمترین جمعیت و پایین‌ترین نرخ تولد را دارند.

(۳) یخ‌های دریایی که خرس‌ها به آن متکی هستند به طور مداوم در حال از بین رفتن هستند.

(۴) آن‌ها نمی‌توانند با سطح افزایش یافته دی‌اکسید کربن سازگار شوند.

۹۵- پاسخ: گزینه ۴

ترجمه: پاراگراف آخر عمدتاً به چه چیزی می‌پردازد؟

(۱) چگونه آژانس‌ها برای نجات گونه‌های در معرض خطر [انقراض] پول جمع می‌کنند.

(۲) قوانینی که حیوانات در معرض خطر [انقراض] را در برابر شکار شدن بیش از حد محافظت می‌کند.

(۳) گونه‌هایی که در سال‌های گذشته از فهرست در معرض خطر [انقراض] حذف شده‌اند.

(۴) اهمیت قراردادن حیواناتی که در معرض خطر انقراض، قرار دارند در لیست گونه‌های در معرض خطر.

۹۶- پاسخ: گزینه ۴

ترجمه: در متن اطلاعات کافی برای پاسخ‌دادن به کدام یک از سؤالات زیر فراهم شده است؟

(۱) کدام گونه در جهان بیشتر از بقیه شکار می‌شود؟

(۲) چگونه می‌توان گونه‌های در معرض خطر [انقراض] را از گرم شدن کره زمین نجات داد؟

(۳) آخرین حیوانی که در فهرست گونه‌های در معرض خطر [انقراض] قرار گرفت چه بود؟

(۴) قانون حفاظت از گونه‌های جانوری در معرض خطر انقراض، احتمالاً چه تأثیری در جمعیت خرس‌های قطبی دارد؟

تا چندی پیش، تقریباً هر دانشجویی که موفق به گذراندن دوره دانشگاهی یا مدرک دیپلم می‌شد، قادر بود یک حرفه خوب را به راحتی پیدا کند. شرکت‌ها با مراجعه به مؤسسات دانشگاهی، با یکدیگر برای جذب فارغ‌التحصیلان رقابت می‌کردند. با این حال، آن روزها حتی در هنگ کنگ نیز از بین رفته‌اند و امروزه فارغ‌التحصیلان غالباً با رقابت شدید برای یافتن شغل روبه‌رو هستند. اکثر سازمان‌های شغلی سه مرحله را برای فارغ‌التحصیلان برجسته تر می‌کنند تا بتوانند روند کار مناسب را دنبال کنند: شناخت توانایی‌ها، تطبیق این موارد با فرصت‌های شغلی موجود و ارائه مناسب آن‌ها به کارفرمایان آینده‌نگر. افراد جویای شغل باید برآورد دقیقی از توانایی‌های خود داشته باشند. یکی از حوزه‌های ارزیابی باید از صلاحیت‌های تحصیلی آن‌ها باشد که شامل مهارت‌های ویژه در حوزه رشته تحصیلی‌شان است. فارغ‌التحصیلان همچنین باید ارزش‌ها و نگرش‌های شخصی خودشان یا میزان ارتباط خودشان در مورد موضوعاتی چون پول، امنیت، رهبری و مراقبت از دیگران را در نظر بگیرند. همچنین باید با تفکر در مورد علایق و توانایی‌های شخصی مانند مهارت‌های خلاقانه یا علمی و مهارت‌های به دست آمده از تجربه کاری یک ارزیابی صادقانه به عمل آورند.

۹۷- پاسخ: گزینه ۲

بر اساس متن، افراد جویای شغل بهتر است .....

- (۱) تلاش کنند تا به کارفرمایان نشان دهند که آن‌ها تعدادی در توانایی‌ها (قابلیت‌ها) دارند.
- (۲) در مورد توانایی‌های خود در رابطه با آنچه کارفرما در جست‌وجوی آن هستند، گفت‌وگو کنند.
- (۳) هدفشان ارائه گزارش متعادل از آنچه کارفرمایان نیاز دارند باشد.
- (۴) در پردازش کلمات تجربه به دست آورند.

۹۸- پاسخ: گزینه ۴

«که» در متن زیر آن خط کشیده شده، اشاره دارد به لغت .....

(۱) مهارت‌های ویژه	(۲) ارزش‌های شخصی
(۳) مهارت‌های علمی	(۴) صلاحیت‌های دانشگاهی (تحصیلی)

۹۹- پاسخ: گزینه ۱

- نویسنده با گفتن این روزها، حتی در هنگ‌کنگ نیز از بین رفته است، پیشنهاد می‌کند که .....
- (۱) در گذشته، پیدا کردن شغل خوب در هنگ‌کنگ از جاهای دیگر آسان تر بود.
  - (۲) پیدا کردن شغل خوب در هنگ‌کنگ سخت تر از سایر کشورها بود.
  - (۳) در گذشته، مردم از نظر جسمی و روحی سالم تر بودند.
  - (۴) در حال حاضر، هر کسی در هنگ‌کنگ شانس برابری برای پیدا کردن یک شغل خوب دارد.

۱۰۰- پاسخ: گزینه ۳

متن به طور ضمنی بیان می‌کند که فارغ‌التحصیلان بهتر است .....

- (۱) اطلاعات مربوط به نگرش و ارزش‌های شخصی را در تقاضاهای شغلی خود درج کنند.
- (۲) برای هر شغلی در رشته تحصیلی خودشان واجد شرایط باشند.
- (۳) مشاغلی را بررسی (دنبال) کنند که به عنوان یک فرد برای آن‌ها مناسب است (به آن علاقه دارند).
- (۴) در نظر بگیرند که آن‌ها چقدر خوش‌شانس هستند که می‌توانند مشاغلی را پیدا کنند که چنین مواردی را ارائه می‌دهد.

پاسخ تشریحی درس‌های اختصاصی آزمون شماره ۱ (گروه آزمایشی علوم انسانی)

ریاضی

۱۰۱- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه‌های ۱۸ و ۱۹ ریاضی و آمار ۱

نکته: هر کسر به صورت $\frac{A(x)}{B(x)}$ که در آن $A(x)$ و $B(x)$ یک چندجمله‌ای باشند، یک عبارت گویا است.

همه گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم:

به خاطر $|x|$ ، عبارت گویا نیست. $\rightarrow \frac{|x|+2}{x^2-3}$

به خاطر $\sqrt{x}$ ، عبارت گویا نیست. $\rightarrow \frac{\sqrt{x}+1}{x-1}$

عبارت گویا است. $\rightarrow$ صورت رو مخرج چندجمله‌ای هستند. $\rightarrow \frac{x+\sqrt{2}}{2-x}$

به خاطر $\sqrt{x}$ ، عبارت گویا نیست. $\rightarrow \frac{(\sqrt{x}-1)^2}{x+4} = \frac{x+1-2\sqrt{x}}{x+4}$

۱۰۲- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۱۲ ریاضی و آمار ۱

نکته: مثلث خیام به صورت روبه‌رو است:

	۱						
	۱	۱					
	۱	۲	۱				
	۱	۳	۳	۱			
	۱	۴	۶	۴	۱		
	۱	۵	۱۰	۱۰	۵	۱	
	۱	۶	۱۵	۲۰	۱۵	۶	۱

■ در مثلث خیام، اعداد سمت راست و چپ در هر سطر، ۱ هستند.

■ مجموع هر دو عدد کنار هم برابر با عدد سطر بعدی است که وسط آن‌ها قرار می‌گیرد.

با توجه به سطر داده‌شده که به صورت روبه‌رو است:

نتیجه می‌گیریم، سطر موردنظر، دارای ۷ عدد است که متناظر با سطر هفتم مثلث خیام است:

$$1 \quad x \quad y \quad z \quad y \quad x \quad 1$$

$$1 \quad 6 \quad 15 \quad 20 \quad 15 \quad 6 \quad 1$$

$$\begin{matrix} \downarrow & \downarrow & \downarrow \\ x & y & z \end{matrix}$$

$$x+y+z=6+15+20=41$$

بنابراین:

۱۰۳- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه‌های ۱۸ و ۲۴ ریاضی و آمار ۱

نکته: هر عبارت گویا برحسب x ، به‌ازای مقادیری از x که مخرج کسر را صفر می‌کند، تعریف نمی‌شود.

$$\text{نکته: } (x+y)(x-y) = x^2 - y^2$$

مخرج را مساوی صفر قرار می‌دهیم:

$$x^2(x^2-1)=0 \Rightarrow x^2(x-1)(x+1)=0 \Rightarrow \begin{cases} x=0 \\ x=1 \\ x=-1 \end{cases}$$

پس این عبارت گویا به‌ازای سه مقدار x ، یعنی $\{-1, 0, 1\}$ تعریف نمی‌شود. دقت کنید که به‌دست آوردن مقادیر تعریف‌نشده یک کسر قبل از ساده‌سازی کسر است.

۱۰۴- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۳ ریاضی و آمار ۱

$$(a \pm b)^3 = a^3 \pm 3a^2b + 3ab^2 \pm b^3$$

نکته: صورت کلی اتحاد مکعب دو جمله‌ای به‌شکل روبه‌رو است:

با توجه به نکته، حاصل عبارت را به‌دست می‌آوریم:

$$(2x^2 - 3x)^3 = (2x^2)^3 - 3(2x^2)^2(3x) + 3(2x^2)(3x)^2 - (3x)^3 = 8x^6 - 36x^5 + 54x^4 - 27x^3$$

$\downarrow$
ضریب x^4

$$\text{نکته (اتحاد جمله مشترک): } (x+a)(x+b) = x^2 + (a+b)x + ab$$

مخرج کسر سوم را با اتحاد جمله مشترک، تجزیه می‌کنیم:

$$\frac{7}{x-3} - \frac{1}{x+1} - \frac{2x+22}{x^2-2x-3} = \frac{7}{x-3} - \frac{1}{x+1} - \frac{2x+22}{(x-3)(x+1)}$$

مخرج مشترک می‌گیریم:

$$\frac{7(x+1)}{(x-3)(x+1)} - \frac{1(x-3)}{(x+1)(x-3)} - \frac{2x+22}{(x-3)(x+1)} = \frac{7x+7-x+3-2x-22}{(x-3)(x+1)} = \frac{4x-12}{(x-3)(x+1)} = \frac{4(x-3)}{(x-3)(x+1)} = \frac{4}{x+1}$$

نکته: برای پیدا کردن کوچک‌ترین مضرب مشترک دو چندجمله‌ای $P(x)$ و $Q(x)$ ابتدا هریک از چندجمله‌ای‌ها را تجزیه می‌کنیم؛ سپس حاصل ضرب عبارتهای مشترک با بزرگ‌ترین توان در عبارتهای غیرمشترک را به دست می‌آوریم.

$$\text{نکته: } a^3 \pm b^3 = (a \pm b)(a^2 \mp ab + b^2) \text{ و } (a \pm b)^2 = a^2 \pm 2ab + b^2$$

ابتدا هر دو چند جمله‌ای را تجزیه می‌کنیم:

$$P(x) = x^2 + 4x + 4 = (x+2)^2$$

$$Q(x) = x^3 + 8 = (x+2)(x^2 - 2x + 4)$$

$$(x+2)^2(x^2 - 2x + 4)$$

کوچک‌ترین مضرب مشترک P و Q برابر است با:

$$(a \pm b)(a \mp ab + b^2) = a^3 \pm b^3$$

نکته: صورت کلی اتحاد مجموع و تفاضل مکعبات دو جمله‌ای به صورت روبه‌رو است:

$$\text{نکته (اتحاد جمله مشترک): } (x+a)(x+b) = x^2 + (a+b)x + ab$$

$$x^4 \frac{(x^2 + 6x - 7)}{(x-1)(x+7)} - x^2 \frac{(7x^2 - 8)(x-1)}{(x-1)(x+7)} \xrightarrow{\text{فاکتوراز } x^2(x-1)} x^2(x-1)(x^2(x+7) - (7x^2 - 8))$$

$$= x^2(x-1)(x^3 + 7x^2 - 7x^2 + 8) = x^2(x-1)(x^3 + 8) = x^2(x-1)(x+2)(x^2 - 2x + 4)$$

در بین گزینه‌ها فقط عامل $x+2$ وجود دارد.

$$(a \pm b)^3 = a^3 \pm 3a^2b + 3ab^2 \pm b^3$$

نکته: صورت کلی اتحاد مکعب دو جمله‌ای به شکل روبه‌رو است:

$$A+B \text{ و } A-B \text{ هر دو ساده می‌شوند:}$$

$$A+B = (x^3 + 3x) + (3x^2 + 1) = x^3 + 3x^2 + 3x + 1 = (x+1)^3$$

$$A-B = (x^3 + 3x) - (3x^2 + 1) = x^3 - 3x^2 + 3x - 1 = (x-1)^3$$

$$(A+B)(A-B) = (x+1)^3(x-1)^3 = ((x+1)(x-1))^3 = (x^2-1)^3$$

بنابراین:

نکته: اگر بتوان عملی را به m طریق و عمل دیگری را به n طریق انجام داد و این دو عمل را نتوان با هم انجام داد، در این صورت به $(m+n)$

طریق می‌توان عمل اول «یا» عمل دوم را انجام داد. (اصل جمع به بیش از دو عمل نیز قابل تعمیم است.)

طبق اصل جمع داریم:

$$\begin{array}{c} \text{تعداد گوشی‌ها} \\ \uparrow \\ \text{تعداد انتخاب‌ها} = 3 + 2 + 4 = 9 \\ \downarrow \quad \downarrow \\ \text{تعداد لب‌تاپ‌ها} \quad \text{تعداد تبلت‌ها} \end{array}$$

نکته: اگر عملی طی دو مرحله اول و دوم انجام پذیرد، طوری که در مرحله اول به m طریق «و» در مرحله دوم هر کدام از این m طریق به n

روش انجام پذیر باشند، در کل آن عمل به $m \times n$ طریق انجام پذیر است.

به دو طریق می‌توانیم از A به C برویم:

$$\frac{4}{B \text{ به } A} \times \frac{2}{C \text{ به } B} = 8$$

(۱) اول از A به B ، سپس از B به C :

$$\frac{1}{D \text{ به } A} \times \frac{2}{C \text{ به } D} = 2$$

(۲) اول از A به D ، سپس از D به C :

پس در کل به $8 + 2 = 10$ حالت می‌توانیم از A به C برویم.

با خانه‌ای شروع می‌کنیم که محدودیت بیشتری دارد. چون قرار است، عدد زوج باشد، باید رقم یکان آن زوج باشد، پس یکان آن یکی از ۳ رقم ۲ یا ۴ یا ۶ است، یکی از این ۳ رقم زوج استفاده شده، پس ۶ رقم برای صدگان می‌ماند، از کل ۷ رقم تا الان ۲ رقم استفاده شده، پس ۵ رقم برای دهگان می‌ماند:

$$\frac{6}{\text{یکان دهگان صدگان}} \times \frac{5}{\text{دهگان}} \times \frac{3}{\text{یکان}} = 90$$

نکته: تعداد انتخاب‌های r شیء از بین n شیء (که جابه‌جایی یا ترتیب انتخاب مهم باشد) را با نماد P(n, r) نشان می‌دهیم و طبق دستور زیر محاسبه می‌کنیم:

$$P(n, r) = \frac{n!}{(n-r)!}$$

$$P(7, 4) = \frac{7!}{(7-4)!} = \frac{7!}{3!} = 7 \times 6 \times 5 \times 4 = 840$$

پس تعداد جایگشت‌های ۴ شیء از ۷ شیء برابر است با:

برای کاشی‌ها شماره می‌گذاریم:

۱	۲	۳	۴
---	---	---	---

کاشی ۱، ۳ حالت دارد:

۱	۲	۳	۴
---	---	---	---

↓
حالت ۳

کاشی ۲، ۲ حالت دارد (باید هم‌رنگ کاشی ۱ نباشد):

۱	۲	۳	۴
---	---	---	---

↓ ↓
حالت ۲ × حالت ۳

کاشی ۳، ۲ حالت دارد (باید هم‌رنگ کاشی ۲ نباشد):

۱	۲	۳	۴
---	---	---	---

↓ ↓ ↓
حالت ۲ × حالت ۲ × حالت ۳

کاشی ۴ هم ۲ حالت دارد (باید هم‌رنگ کاشی ۳ نباشد):

۱	۲	۳	۴
---	---	---	---

↓ ↓ ↓ ↓ = ۲۴
حالت ۲ × حالت ۲ × حالت ۲ × حالت ۳

$$n! = 1 \times 2 \times 3 \times \dots \times n$$

نکته: n فاکتوریل را با نماد n! نشان می‌دهیم و برابر با حاصل ضرب اعداد طبیعی از ۱ تا n است: برای ساده کردن کسر داده شده در صورت از ۷! و در مخرج از ۴!، فاکتور می‌گیریم:

$$A = \frac{9! - 8! + 7!}{6! - 5! + 4!} = \frac{9 \times 8 \times 7! - 8 \times 7! + 7!}{6 \times 5 \times 4! - 5 \times 4! + 4!} = \frac{7!(9 \times 8 - 8 + 1)}{4!(6 \times 5 - 5 + 1)} = \frac{7! \times 65}{4! \times 2} = \frac{7 \times 6 \times 5 \times 4! \times 5}{4! \times 2} = 7 \times 3 \times 5 \times 5 = 525$$

چون پاسخ دادن به سوالات اجباری است، پس به هر سؤال ۴ گزینه‌ای به ۴ حالت و به هر سؤال ۲ گزینه‌ای به ۲ حالت می‌توان پاسخ داد:

$$\underbrace{4 \times 4 \times \dots \times 4}_{\text{تا ۸}} \times \underbrace{2 \times \dots \times 2}_{\text{تا ۴}} = 4^8 \times 2^4 = (2^2)^8 \times 2^4 = 2^{16} \times 2^4 = 2^{20}$$

سوالات چهارگزینه‌ای   سوالات دوگزینه‌ای

۱۱۶- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲ تا ۴ ریاضی و آمار ۳

حرف A در یکی از ۳ جایگاه باید قرار گیرد، پس در سه حالت، تعداد رمزها را حساب می‌کنیم:
(۱) حرف اول A باشد:

$$\begin{array}{c} A \text{ و } S \text{ نباشد فقط } A \\ \uparrow \quad \quad \uparrow \\ 1 \times 4 \times 3 = 12 \end{array}$$

(۲) حرف وسط A باشد:

$$\begin{array}{c} \text{فقط } A \text{ و } S \text{ نباشد} \\ \uparrow \quad \quad \uparrow \\ 4 \times 1 \times 3 = 12 \end{array}$$

(۳) حرف آخر A باشد:

$$\begin{array}{c} \text{فقط } A \text{ و } S \text{ نباشد} \\ \uparrow \quad \quad \uparrow \\ 4 \times 3 \times 1 = 12 \end{array}$$

تعداد کل حالات برابر است با:

$$12 + 12 + 12 = 36$$

۱۱۷- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۶ ریاضی و آمار ۳

رقم صدگان باید ۳ تا ۹ باشد، یعنی ۷ حالت دارد.

حالات یکان و دهگان به هم بستگی دارد. حالت‌هایی که مجموع ارقام یکان و دهگان ۶ می‌شود را می‌نویسیم:

دهگان	یکان
۰	۶
۱	۵
۲	۴
۳	۳
۴	۲
۵	۱
۶	۰

⇒ حالت ۷

پس تعداد حالات برابر است با:

$$\frac{7}{\text{صدگان}} \times \frac{7}{\text{یکان و دهگان}} = 49$$

۱۱۸- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه‌های ۶ و ۷ ریاضی و آمار ۳

افراد هر خانواده را در یک بسته قرار می‌دهیم:

عکس به یکی از دو صورت زیر است:

در هر کدام از حالت‌ها، اعضای هر خانواده به ۳! حالت می‌توانند جابه‌جا شوند، پس تعداد کل حالات برابر است با:

جابه‌جایی اعضای خانواده اول

$$\uparrow$$

$$2! \times 3! \times 3! = 2 \times 6 \times 6 = 72$$

↓ جابه‌جایی اعضای خانواده دوم   ↓ جابه‌جایی جای خانواده‌ها

۱۱۹- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۸ ریاضی و آمار ۳

نکته: تعداد انتخاب‌های r شیء از بین n شیء (که جابه‌جایی یا ترتیب انتخاب مهم باشد) را با نماد P(n, r) نشان می‌دهیم و بنا بر دستور زیر محاسبه می‌کنیم:

$$P(n, r) = \frac{n!}{(n-r)!}$$

با توجه به نکته معادله را ساده می‌کنیم:

$$P(n+2, 3) = 8P(n+1, 2) \Rightarrow \frac{(n+2)!}{(n+2-3)!} = 8 \times \frac{(n+1)!}{(n+1-2)!} \Rightarrow \frac{(n+2)!}{(n-1)!} = 8 \times \frac{(n+1)!}{(n-1)!}$$

$$\Rightarrow (n+2) \times \cancel{(n+1)!} = 8 \times \cancel{(n+1)!} \Rightarrow n+2 = 8 \Rightarrow n = 6$$

برای آنکه عددمان از ۶۰۰۰ بزرگ‌تر باشد، باید هزارگان ۶، ۸ یا ۹ باشد.
حالت‌های زوج و فرد هزارگان را تفکیک می‌کنیم:

(۱) هزارگان فرد باشد (فقط ۹ می‌تواند باشد):

$$\begin{array}{r} \text{فقط } 9 \\ \uparrow \\ 1 \times 4 \times 3 \times 4 = 48 \\ \text{هزارگان} \quad \text{صدگان} \quad \text{دهگان} \quad \text{یکان} \end{array}$$

(۲) هزارگان زوج باشد (۶ یا ۸ می‌تواند باشد):

$$\begin{array}{r} 8 \text{ یا } 6 \\ \uparrow \\ 2 \times 4 \times 3 \times 3 = 72 \\ \text{هزارگان} \quad \text{صدگان} \quad \text{دهگان} \quad \text{یکان} \end{array}$$

$$48 + 72 = 120$$

مجموع دو حالت بالا برابر است با:

«اقتصاد»

الف) در تصویر ساده از حیات انسان با دو مفهوم یعنی «نیازهای انسان» و «منابع و امکانات» روبه‌رو می‌شویم. دانش اقتصاد کمک می‌کند انسان برای رفع نیازها، از منابع و امکانات به بهترین شکل و بهینه استفاده کند و بهترین را انتخاب کند.
ب) انسان‌ها باید با بهترین روش و در بهترین محل استفاده، انتخاب بهینه‌ای را از منابع و امکانات به عمل آورند و بیشترین منافع را برای خود و جامعه تأمین کنند. بدین ترتیب، انسان با یکی از مهم‌ترین مسائل زندگی و موضوع اصلی علم اقتصاد، یعنی انتخاب روبه‌رو می‌شود. دانش اقتصاد کمک می‌کند بهترین‌ها را انتخاب کنیم.

علم اقتصاد، علم انتخاب است و رابطه بین منابع و عوامل تولید کمیاب (که موارد استفاده مختلف دارند) و نیازهای نامحدود بشر را مطالعه و بررسی می‌کند با ارائه بهترین انتخاب‌ها، رفتارهای مختلف فردی و جمعی انسان را مدیریت می‌کند.

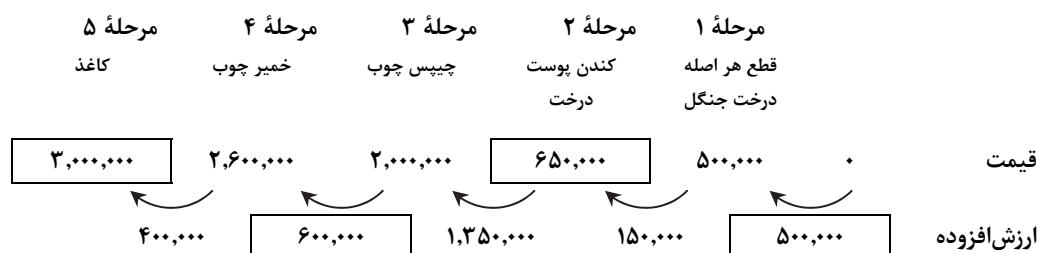
مرحله اول: به حیات مرتبط است زیرا شرکت اول، محصولات آماده طبیعت را مستقیماً استخراج می‌کند، بدون اینکه کاری روی آن انجام دهد. این اقدام را که موجب مالکیت شرکت اول می‌شود، حیات می‌نامند.

مراحل دوم و سوم مربوط به صنعت (نوع دوم تولید) است، زیرا تغییر و تبدیل رخ داده و ایجاد ارزش مصرفی و مبادلاتی صورت گرفته است.
مرحله چهارم: به تولید محصولات نرم یا خدمات (نوع سوم تولید) مربوط است، چراکه به خدمات جابه‌جایی و حمل‌ونقل مسافران توسط تاکسی‌رانان اشاره دارد.

الف) تمام گزینه‌ها درست می‌باشد، به جز گزینه ۴
از نظر اسلام، تلاش برای رفع فقر و رسیدن به رفاه و توانگری مادی پسندیده است. فردی که برای ارتقا سطح زندگی خانواده و یا هم‌نوعانش می‌کوشد همانند کسی که در راه خدا جهاد می‌کند، شایسته تقدیر است.

ب) کشوری که وضعیت اقتصادی آن نابسامان باشد و نتواند پایه‌های کشورهای دنیا در مسیر پیشرفتی همه‌جانبه حرکت کند، بسیار آسیب‌پذیر و از نظر اجتماعی و سیاسی به بحران‌های گسترده دچار می‌شود. چنین جامعه‌ای نمی‌تواند با اتکا به فرهنگ ملی خود، مسیر آینده خویش را تعیین کند و به شدت تحت تأثیر اقتصادهای مهاجم قرار می‌گیرد؛ از این رو، جامعه اسلامی برای حفظ هویت و استقلال سیاسی و فرهنگی خود، باید به رشد و پیشرفت اقتصادی به مثابه یکی از مهم‌ترین ابزارها در این مسیر توجه کند.

ج) به یقین، ملاک «بهترین بودن» این است که با استفاده از این منابع بتوان بیشترین میزان منافع (مانند تولید) را به دست آورد و سطح بالاتری از رفاه را برای انسان فراهم کرد.

قیمت محصول در مرحله نهایی = ۳,۰۰۰,۰۰۰ = ۴۰۰,۰۰۰ + ۶۰۰,۰۰۰ + ۱,۳۵۰,۰۰۰ + ۱۵۰,۰۰۰ + ۵۰۰,۰۰۰ = مجموع ارزش‌های افزوده (ج)

«سود حسابداری» = درآمد - هزینه‌های مستقیم

$$۹۰۰ \times ۷۵۰,۰۰۰ = ۶۷۵,۰۰۰,۰۰۰ \text{ درآمد}$$

$$۴,۰۰۰,۰۰۰ \times ۶ = ۲۴,۰۰۰,۰۰۰ \text{ حقوق ماهیانه کارگران}$$

$$۲۴,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ = ۲۸۸,۰۰۰,۰۰۰ \text{ هزینه حقوق سالیانه کارگران}$$

$$۲۸۸,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۳\% = ۳۷,۴۴۰,۰۰۰ \text{ هزینه استهلاک سالیانه}$$

$$۲۸۸,۰۰۰,۰۰۰ + ۷,۲۵۰,۰۰۰ + ۳۷,۴۴۰,۰۰۰ = ۳۳۲,۶۹۰,۰۰۰ \text{ مجموع هزینه‌های مستقیم}$$

$$۶۷۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۳۳۲,۶۹۰,۰۰۰ = ۳۴۲,۳۱۰,۰۰۰ \text{ سود حسابداری}$$

(ب) در تکمیل فرم اظهارنامه مالیاتی، تولیدکنندگان سود ویژه خود را درج می‌کنند.

سود ویژه = درآمد - هزینه‌های مستقیم + هزینه‌های غیرمستقیم

$$۱۲,۵۰۰,۰۰۰ + ۴۸,۰۰۰,۰۰۰ = ۶۰,۵۰۰,۰۰۰ \text{ مجموع هزینه‌های غیرمستقیم}$$

$$۳۳۲,۶۹۰,۰۰۰ + ۶۰,۵۰۰,۰۰۰ = ۳۹۳,۱۹۰,۰۰۰ \text{ مجموع هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم}$$

$$۶۷۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۳۹۳,۱۹۰,۰۰۰ = ۲۸۱,۸۱۰,۰۰۰ \text{ سود اقتصادی (ویژه)}$$

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۲۷ اقتصاد

۱۳۳- پاسخ: گزینه ۲

این فرد با سرمایه خود عوامل تولیدی را استخدام، اجاره و به کار گرفته است لذا تنها صاحب کسب و کار است و نوع سازمان او سازمان تولید خصوصی است؛ پس عوامل تولید صرفاً بهای خود را دریافت کرده و تمام سود، هزینه‌ها و ریسک‌ها به شخص صاحب کسب و کار مربوط می‌شود.

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۲۷ و ۲۸ اقتصاد

۱۳۴- پاسخ: گزینه ۱

(الف) هزینه‌های تولید به دو گروه مستقیم و غیرمستقیم تقسیم می‌شوند. تمام مبالغ و وجوهی که صرف اجاره، استخدام و به‌کارگیری همه عوامل تولید می‌شود با عنوان هزینه‌های مستقیم در این فرایند معرفی می‌شوند.

(ب) در اقتصاد اسلامی سرمایه مالی یا به صورت قرض الحسنه و برای دریافت اجر الهی و اجتماعی در تولید شرکت می‌کند یا به صورت مشارکتی وارد فعالیت شده و در سود و زیان شریک می‌شود.

اما سرمایه مالی نمی‌تواند مانند سرمایه فیزیکی اجاره بگیرد زیرا با محسوب شده و حرام است.

(ج) تولیدکنندگان برای تأمین سرمایه مالی باید بهای خدمات مشارکت این سرمایه (سود) را به صاحب سرمایه بپردازند و برای تأمین سرمایه فیزیکی یا بهای خدمات سرمایه فیزیکی را به صاحب آن به عنوان اجاره می‌پردازند و یا آن را خریداری می‌کنند.

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۳۰ اقتصاد

۱۳۵- پاسخ: گزینه ۲

۱- پرهیز از استخدام نیروی کار غیرلازم	} کاهش هزینه‌ها	} (الف) برای دوری از وضعیت زیان
۲- صرفه‌جویی در مصرف مواد اولیه و انرژی		
۳- جلوگیری از ریخت و پاش‌ها		
۱- بازاریابی برای دستیابی به بازارهای جدید و فروش بیشتر	} افزایش درآمد	}
۲- تعیین قیمت مناسب		

نکته: صرفه‌جویی در مصرف مواد اولیه به معنای استفاده از مواد اولیه بدون کیفیت نیست. (رد گزینه ۱)

(ب) عملکرد فروشنده یعنی به‌کارگیری عقلانیت محدود و از بین بردن منافع بلندمدت. طی زمان مشتری‌ها از عملکرد نادرست فروشنده مطلع شده و رقیبان با شفاف‌سازی و عملکرد بهتر سهم بیشتری از بازار به خود اختصاص خواهند داد. (رد گزینه ۳)

(ج) بهره‌وری یعنی به‌دست آوردن بیشترین خروجی با کمترین ورودی. بین دو تولیدکننده که عوامل تولید یکسانی دارند، آنکه محصول بیشتری داشته باشد، بهره‌وری بیشتری داشته است. (رد گزینه ۴)

ادبیات اختصامه

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰ علوم و فنون ادبی ۱

۱۳۶- پاسخ: گزینه ۱

از زبان پارتی تا اوایل دوره ساسانی آثاری به‌جا مانده است.

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۴۰ علوم و فنون ادبی ۱

۱۳۷- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۴۳ علوم و فنون ادبی ۱

۱۳۸- پاسخ: گزینه ۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: در نثر این دوره اصطلاحات علمی و... رواج ندارد.

گزینه ۲: نثر این دوره مانند شعر فارسی در عهد سامانی رواج یافت.

گزینه ۴: این گزینه مربوط به شعر این دوره است.

۱۳۹- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۴۳ علوم و فنون ادبی ۱

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: آوردن موعظه و نصیحت در شعر از آغاز قرن چهارم رواج یافت.

گزینه ۳: شعر غنایی با این دو شاعر استحکام یافت.

گزینه ۴: شاعران این عصر معمولاً به مفاهیم کلی اخلاقی توجه داشتند و گامی فراتر از آن نمی‌گذاشتند.

۱۴۰- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۴۰ تا ۴۵ علوم و فنون ادبی ۱

اصل درخت آسوریک پارتی است که مربوط به فارسی میانه است.

۱۴۱- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۱۳ علوم و فنون ادبی ۳

خداوندنامه اثر صبای کاشانی است که او را پرچمدار بازگشت ادبی می‌دانند.

۱۴۲- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه‌های ۱۶ تا ۲۰ علوم و فنون ادبی ۳

۱۴۳- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲۰ علوم و فنون ادبی ۳

منشآت نوشته قائم مقام فراهانی است. او با تغییر سبک نگارش، تصنع و تکلف را از بین برد.

۱۴۴- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۳ تا ۱۷ علوم و فنون ادبی ۳

بررسی موارد نادرست:

(ج) صبای کاشانی

(د) نشاط اصفهانی

۱۴۵- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۹ و ۲۰ علوم و فنون ادبی ۳

در دوره ناصرالدین شاه نمایشنامه‌نویسی رواج پیدا کرد.

۱۴۶- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰ علوم و فنون ادبی ۳

«داستان باستان» در حوزه رمان‌نویسی است. / «شمس و طغرا» در حوزه داستان‌نویسی است.

۱۴۷- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۶ علوم و فنون ادبی ۳

ادیب‌الممالک فراهانی سردبیر روزنامه «مجلس» بود.

۱۴۸- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۶ تا ۲۱ علوم و فنون ادبی ۳

ملک الشعرا بهار، مدیر مجله دانشکده بود. / روزنامه سروش، توسط دهخدا منتشر شد.

۱۴۹- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴ علوم و فنون ادبی ۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: این گزینه از عوامل نهضت بیداری است.

گزینه ۲: «گنجینه نشاط» از آثار منظوم و منثور نشاط اصفهانی است.

گزینه ۳: هدف تأسیس انجمن خاقان بیان شده است.

۱۵۰- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۴۸ علوم و فنون ادبی ۱

در گزینه ۳، هجای «کوه» در کلمه کوهکن کشیده است.

۱۵۱- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۵ علوم و فنون ادبی ۱

ت	ام	مُل	میز	با	غی	رَت	مند	نو	رو	زی
U	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-
ک	نا	یی	دی	گا	کو	تَه	فکر	دل	دا	را
U	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-

۱۵۲- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * درس ۵ علوم و فنون ادبی ۱

نکته: هجای کشیده از نظر امتداد مانند یک هجای بلند و کوتاه است، اما مجموعاً یک هجا محسوب می‌شود، پس در شمارش هجاهای کوتاه شمرده نمی‌شوند.

ه	زا	ر	عق	د	ف	زو	نس	ت	دَر	ر	گ	جا	نم
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
ز	چی	ن	زل	ف	ن	سی	م	گ	ره	گ	شا	ب	ما
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

۱۳ هجای کوتاه دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: گر سا ق یا ن مع نی با زا ه دان ن شی نند	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
می زا ه دا ن ره را در دُ خُ ما ر دا رد	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
گزینه ۳: کُ دا مین دس تِ خا لی دا ش تم تا سب ح گر دا نم	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
ک دس تی ره ن سا غر بو دُ در دس ت سَ بو دس تی	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
گزینه ۴: آن ما ه فَ لک پی ما بن مو د ش بی سی ما	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
چُن آخ ت رَ زان شب ها چشم م ن گَ را نس تی	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

۱۵۳- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۵ علوم و فنون ادبی ۱

ای رو ح شِ کَا رِ دِل بَ رِی گِش تی
 کو زن دِ کُ نَد اُ بَد شِ کَا رِی رَا
 - - U - U - -

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های ۲ و ۴: (-U-U-UU--)
 گزینه ۳: (-UU--UU--UU--)

۱۵۴- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * درس ۵ علوم و فنون ادبی ۱

مصراع اول گزینه ۴ به شکل (U-U-U-U-U-U-U-U)
 و مصراع دوم به شکل (U-U-U-U-U-U-U-U) است.

۱۵۵- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * درس ۶ علوم و فنون ادبی ۱

در گزینه ۱ بین کلمات «سیر و دلیر» سجع مطرف است.

بررسی کلمات سجع در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: دم و عدم (مطرف)

گزینه ۳: ملحوظ و محفوظ (متوازی)

گزینه ۴: درویشان و ایشان (مطرف)

۱۵۶- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * درس ۶ علوم و فنون ادبی ۱

کلمات سجع «مرعوب و مغلوب» است.

۱۵۷- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۶ علوم و فنون ادبی ۱

گزینه ۱: کلمات سجع: «طوار - کار» / سجع مطرف

گزینه ۲: کلمات سجع: «چندان - سلطان - کنعان» / سجع متوازی

گزینه ۳: کلمات سجع: «بیچاره - آواره - سیاره» / سجع متوازی

۱۵۸- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۶ علوم و فنون ادبی ۱

گزینه ۲: کلمات سجع «فروماند و بجنابند» سجع متوازی هستند که ارزش موسیقایی بالاتری دارد.

بررسی کلمات سجع در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «نبخشاید و آید» ← سجع مطرف

گزینه ۳: «آموخت، نیفروخت و بسوخت» ← سجع مطرف

گزینه ۴: «شکسته و بسته» ← سجع مطرف

۱۵۹- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * درس ۶ علوم و فنون ادبی ۱

بررسی کلمات سجع در ابیات:

الف) دگر و جگر ← سجع متوازی است.

ب) رقمی و قلمی ← متوازی و با کلمه «دمی» سجع مطرف است.

ج) عشاق، آفاق و تریاق ← سجع متوازی است. (در مبحث سجع شعر، سجع متوازن را به حساب نمی‌آورند.)

د) شفق و سبق ← متوازی و با کلمه «حق» سجع مطرف است.

۱۶۰- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * جامع علوم و فنون ادبی

واژه‌هایی که نادرست معنی شده است:

مخدوم: سرور، آقا، کسی که به او خدمت می‌شود. برید: پیک، نامه‌رسان

« زبان عربی و »

- ۱۶۱- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۱
«شیئاً چیزی» (رد گزینه ۱) / «لا تَعْلَمُ: نمی دانی» (رد گزینه های ۳ و ۴) / «لا أَعْلَمُ: نمی دانم» (رد گزینه های ۳ و ۴)
- ۱۶۲- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳
«إِنَّمَا هَذَا الْفَخْرُ يُفْسِدُهُمْ ← فقط این فخر آنان را تباه می سازد.» «إِنَّمَا» به معنی «فقط، تنها» می باشد. (رد سایر گزینه ها) / «هذا» این (رد گزینه ۱) / «الفخر ← فخر» فخرشان نادرست است. (رد گزینه ۲)
- ۱۶۳- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳
«أَتَعْتَقِدُ: آیا قبول داری» (رد گزینه ۳) / «لا يُضِيعُ: تباه نمی کند، ضایع نمی کند.» (رد گزینه های ۲ و ۴) / «أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ: پاداش نیکوکاران» (رد گزینه ۳)
- ۱۶۴- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳
معجب بالنفس: خودپسند (رد گزینه های ۲ و ۳) / «أُ لَا تَعْلَمُ: آیا نمی دانی» (رد سایر گزینه ها)
- ۱۶۵- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳
بررسی سایر گزینه ها:
۱) به کاری ← به کارهایی
۳) به اعمال خوبی ← به اعمالی
۴) همه انسان ها ← هر انسانی
- ۱۶۶- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۲ عربی، زبان قرآن ۱
«قُمْ ب...: انجام بده، پرداز» (رد گزینه ۱)
«مَصَاعِب: سختی ها» (رد گزینه های ۳ و ۴)
ضمیر در «واجباتک» ترجمه نشده (رد گزینه ۴)
- ۱۶۷- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳
«إِنَّ» ← ترجمه آن به صورت «که» نادرست است. / «هؤلاء المجذبن: این تلاشگران»
- ۱۶۸- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۱ و درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳
ترجمه گزینه ها:
۱) سخن «می دانم»، نصف علم است. ارتباطی به مفهوم عبارت ندارد.
۲) مفهوم عبارت: سخن مهم است نه گوینده. مفهوم مذکور ربطی به عبارت ندارد.
۳) مفهوم آیه: نباید کاری را که انجام می دهیم، درباره اش بگویم. هرکس علمش را زیاد کند، عملش را محکم می کند.
۴) ما پاداش کسی که کار نیکویی را انجام داده، تباه نمی کنیم. هرکس در راه خدا احسان کند، پس پاداشش نزد پروردگارش است.
- ۱۶۹- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳
«امید است: لعل» (رد گزینه های ۱ و ۳) / «یاد بگیریم: نتعلم» (رد سایر گزینه ها) / «زبان عربی: اللّغة العربیة» (رد گزینه های ۳ و ۴)
- ۱۷۰- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * جامع عربی، زبان قرآن ۳
بررسی سایر گزینه ها:
۲) مثنی ← مفرد (مصدر است)
۳) مزید ثلاثی ← مجرد ثلاثی / جملة اسمیة ← جملة فعلیة
۴) فاعل ← مفعول
- ۱۷۱- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * جامع عربی، زبان قرآن ۳
بررسی سایر گزینه ها:
۱) فعل مضارع ← فعل أمر / للمتکلم وحده ← للمخاطب
۳) اسم الفاعل ← اسم المفعول
۴) اسم المفعول من المزيد الثلاثی ← اسم المفعول من المجزء الثلاثی
- ۱۷۲- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * جامع عربی، زبان قرآن ۳
بررسی سایر گزینه ها:
۱) مبني ← معرب
۲) مجرد ثلاثی ← مزید ثلاثی من باب افعال / فعل و فاعله «مَنْ» ← فعل مع فاعله («مَنْ» مفعول است)
۳) علی الصّلاة: خبر إنّ نیست.

- ۱۷۳- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * جامع عربی، زبان قرآن ۳
«ثمانین» نادرست است و «ثمانین» درست آن است.
- ۱۷۴- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳
«فستان» لباس زنانه است.
- ۱۷۵- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۱
«كانتا تنصحان ← هما» (رد گزینه ۱) / «ما طردنا ← هو» (رد گزینه ۲) / «لا تندمي ← أنت» (رد گزینه ۳)
- ۱۷۶- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۲ عربی، زبان قرآن ۱
اشتباه سایر گزینه‌ها:
- (۲) ثامنة (۳) ذلک، تسعة (۴) مقالات
- ۱۷۷- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * درس ۲ عربی، زبان قرآن ۱
بررسی گزینه‌ها:
- (۱) اربعون (۴۰) ناقص (منهای) (۱۰) = عشرين (۲۰) نادرست است. (۴۰ - ۱۰ = ۳۰)
(۲) ثمانون (۸۰) ناقص (منهای) (۲۰) = (۶۰) صحیح است. (۸۰ - ۲۰ = ۶۰)
(۳) سبعة و ستون (۶۷) زائد (به اضافه) عشرين (۲۰) = (۷۸) نادرست است. (۶۷ + ۲۰ = ۸۷)
(۴) اثنان و ثمانون (۸۲) (تقسیم) بر (۲) = (۳۱) نادرست است. (۸۲ ÷ ۲ = ۴۱)
- ۱۷۸- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۲ عربی، زبان قرآن ۱
معدود اعداد بالای ۱۰ به صورت مفرد می‌آید. (أربعة و ثمانین یوما)
- ۱۷۹- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * درس ۲ عربی، زبان قرآن ۱
الرابع عشر طالباً ← اربعة عشر طالباً (رد گزینه ۱)
اربعة سنة ← اربع سنوات (رد گزینه ۲)
اثنین کتابین ← کتابین اثنین (رد گزینه ۳)
- ۱۸۰- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳
«لکن» برای رفع ابهام است و «کأن» برای تشبیه به کار می‌رود.

« تاریخ »

- ۱۸۱- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۲ درس ۱ تاریخ ۱
رویدادهای تاریخی، مجزا و مستقل نیستند و با یکدیگر رابطه علت و معلولی دارند.
- ۱۸۲- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۲۵ درس ۳ تاریخ ۱
مرحله حفاری، نیازمند دانش، تجربه و دقت فراوان است؛ زیرا ممکن است با کوچک‌ترین اشتباه، آسیب بزرگی به آثار تاریخی در حال کاوش وارد شود.
- ۱۸۳- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۳ درس ۲ تاریخ ۱
گاه‌شماری جلالی یکی از دقیق‌ترین گاه‌شماری‌های جهان است و گاه‌شماری خورشیدی که از سال ۱۳۰۴ در ایران رسمیت یافت، بر اساس آن تنظیم شده است.
- ۱۸۴- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۳۴ درس ۴ تاریخ ۱
ابداع کشاورزی، رویدادی مهم و سرنوشت‌ساز در زندگی انسان به‌شمار می‌رود. برخی از باستان‌شناسان از این پدیده با عنوان «انقلاب کشاورزی» یاد می‌کنند و اهمیت و تأثیر آن را در تاریخ بشر همچون «انقلاب صنعتی» در قرن هجدهم می‌دانند.
- ۱۸۵- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۳۷ درس ۴ تاریخ ۱
سارگن، فرمانده قوم اکدی، بر کشور - شهرهای سومر مسلط شد و سرتاسر بین‌النهرین را زیر فرمان خود آورد.
توجه: نخستین سند قانون‌گذاری جهان به حمورابی پادشاه حکومت بابل قدیم منسوب است.
- ۱۸۶- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۳۷ درس ۴ تاریخ ۱
پس از آنکه حکومت بابل قدیم (اموری‌ها) دچار ضعف و زوال شد، آشوریان که قومی جنگجو در شمال بین‌النهرین بودند، به قدرت رسیدند.
- ۱۸۷- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۳ درس ۱ تاریخ ۱
قدیمی‌ترین متن تاریخی که تاکنون کشف شده، سنگ‌نوشته‌ای به خط کهن مصری است که بیش از ۴ هزار سال قدمت دارد. در این سنگ‌نوشته نام تعدادی از فراعنه و برخی حوادث دوران آنان ذکر شده است.

- ۱۸۸- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۱۵ درس ۲ تاریخ ۱
از آنجا که در گاه‌شماری اوستایی، سال را ۳۶۵ روز می‌گرفتند، در هر ۴ سال، یک شبانه‌روز و در هر ۱۲۰ سال، ۳۰ روز از سال حقیقی عقب می‌افتاد. برای رفع این مشکل بعد از هر ۱۲۰ سال، یک ماه به دوازده ماه سال اضافه می‌کردند.
توجه: در گاه‌شماری اوستایی، سال به ۱۲ ماه خورشیدی ۳۰ روزه تقسیم می‌شد، سپس پنج روز اضافی را به نام «اندرگاه» (پنجه) به ماه دوازدهم اضافه می‌کردند.
- ۱۸۹- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۲ درس ۱ تاریخ ۳
تاریخ‌نگاران سنتی بیشتر به ثبت وقایع شاهان و امور آن‌ها همت داشتند و توجه به ویژگی‌های فرهنگی و اجتماعی حیات انسانی از ویژگی‌های تاریخ‌نگاری معاصر است.
- ۱۹۰- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۳ درس ۱ تاریخ ۳
جنگ‌های ایران و روسیه در دوران پادشاهی فتحعلی‌شاه قاجار، توجه زمامداران و نخبگان ایران را به دنیای غرب جلب کرد.
- ۱۹۱- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۶ درس ۱ تاریخ ۳
ترجمه و نشر کتاب‌ها و مقاله‌های علمی فراوان، تأثیر بسزایی در گسترش و ارتقای «روش» تاریخ‌نگاری معاصر در ایران داشته است. سایر گزینه‌ها در «بینش» مورخان ایرانی تأثیر داشته‌اند.
- ۱۹۲- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۲ درس ۱ تاریخ ۳
نخستین روزنامه ایران با نام «کاغذ اخبار» را میرزا صالح شیرازی در تهران منتشر کرد.
- ۱۹۳- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۵ درس ۱ تاریخ ۳
میرزا فتحعلی آخوندزاده، در رساله ایراد، شیوه تاریخ‌نویسی رضا قلی خان هدایت را به دلیل استفاده از شعر در بیان رویدادها و به کاربردن الفاظ مصنوع ادبی موردانتقاد قرار داده است.
- ۱۹۴- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۴ درس ۱ تاریخ ۳
یکی از پیشگامان انتقاد به تملق و متکلف‌نویسی، خاوری شیرازی مورخ مشهور زمان فتحعلی شاه و نویسنده تاریخ ذوالقرنین است که به حقیقت‌نویسی و مختصرنویسی علاقه نشان داد و تملق‌گویی را نکوهش کرد.
- ۱۹۵- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۵ درس ۱ تاریخ ۳
میرزا محمدجعفر خورموجی، از مورخان عصر ناصری و مؤلف کتاب «حقایق الاخبار ناصری» که از منتقدان تملق‌گویی بوده، نخستین کسی است که واقعیت قتل امیرکبیر را بازناب داده است.

«جغرافیا»

- ۱۹۶- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۸ جغرافیای ایران
سؤال چه کسی یا چه کسانی، روابط متقابل انسان و محیط را موردتوجه قرار می‌دهد: کدام فعالیت و برنامه‌ها بر پدیده اثر داشته است؟
سؤال چه چیز، بر ماهیت هر پدیده یا مسئله، دلالت دارد: چه اتفاقی افتاده است؟
سؤال چطور، به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد: زمینه‌های به‌وجودآورنده پدید چیست؟
- ۱۹۷- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۲ جغرافیای ایران
پس از جمع‌آوری، استخراج و طبقه‌بندی اطلاعات، مرحله پردازش یعنی حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش و تجزیه و تحلیل اطلاعات آغاز می‌شود.
- ۱۹۸- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۱۰ جغرافیای ایران
در مرحله بیان مسئله پژوهشگر از خود می‌پرسد «انجام این پژوهش چه اهمیتی دارد؟».
- ۱۹۹- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۱ جغرافیای ایران
عکس هوایی، نقشه، عکس ماهواره‌ای، سالنامه آماری و... همگی از منابع کتابخانه‌ای هستند و در مقابل، مصاحبه، پرسش‌نامه و مشاهده مستقیم (نه مشاهده از طریق عکس) از جمله روش‌های میدانی در مرحله جمع‌آوری اطلاعات به حساب می‌آیند.
- ۲۰۰- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۳ جغرافیای ایران
فناوری اطلاعات از جمله علوم مرتبط با «فنون جغرافیایی» است.
- ۲۰۱- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲ جغرافیای ایران
تعریف جغرافیا به‌عنوان علم مطالعه روابط متقابل انسان و محیط، تعریف جغرافی دانان امروزی از این علم است. اراتوستن جغرافیا را علم مطالعه زمین به‌عنوان جایگاه انسان تعریف می‌کرد.
- ۲۰۲- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۴ جغرافیای ایران
انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیط دست می‌زند (هدف) و در نتیجه محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل می‌شود. (پیامد)
- ۲۰۳- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۷ جغرافیای ایران
چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است، سبب می‌شود جغرافی دان با دید ترکیبی یا کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی کند.

۲۰۴- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۱۰ جغرافیا ۳

یکی از مهم‌ترین تغییرات فضای جغرافیایی در قرن بیستم و بیست‌ویکم، افزایش شهر و شهرنشینی در جهان است. منظور از اصطلاح شهرنشینی، افزایش نسبت جمعیت شهرهای یک کشور یا ناحیه به روستاهای آن است.

۲۰۵- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۳ جغرافیا ۳

با افزایش شهرنشینی (گزینه ۱) و گسترش حمل‌ونقل (گزینه ۳) و وسایل ارتباطی (گزینه ۴)، به تدریج حومه‌ها در اطراف شهرها، به‌ویژه شهرهای بزرگ و پرجمعیت، شکل گرفتند.

۲۰۶- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۱۱ جغرافیا ۳

سطح شهرنشینی در نواحی توسعه‌یافته صنعتی آمریکای شمالی و اروپا و استرالیا بسیار بیشتر از آسیا و آفریقا است، اما سرعت گسترش شهرنشینی در آسیا و آفریقا بیشتر از سایر نواحی جهان است و همچنان ادامه دارد.

۲۰۷- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴ جغرافیا ۳

به‌طور کلی، مادرشهر (متروپل) بزرگترین و مهمترین شهر یک ناحیه، استان یا یک کشور است. معمولاً به مادرشهر، کلان‌شهر نیز گفته می‌شود. برخی نیز معتقدند کلان‌شهر ترجمه و معادل واژه مگاسیتی است. با افزایش جمعیت مادرشهرها و گسترش حومه‌های آن‌ها به تدریج منطقه مادرشهری به‌وجود می‌آید. در برخی از بخش‌های جهان، در نتیجه گسترش فوق‌العاده زیاد دو یا چند مادرشهر در امتداد مسیرهای ارتباطی و حمل‌ونقل، زنجیره‌ای از مادرشهرها یا کلان‌شهرها پدید آمده‌اند که به آن‌ها مگالاپلیس (منطقه ابرشهری) گفته می‌شود.

۱- مادرشهر / متروپل / کلان‌شهر / مگاسیتی ۲- منطقه مادرشهری ۳- مگالاپلیس / منطقه ابرشهری

۲۰۸- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲ جغرافیا ۳

در کشور ایران دسترسی به آب، قلعه‌های دفاعی (گزینه ۲)، بازارهای محلی (گزینه ۳) و قرار گرفتن در تقاطع راه‌ها (گزینه ۴) از مهمترین عوامل شکل‌گیری هسته اولیه روستاها و شهرها بوده است.

۲۰۹- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه‌های ۲ و ۳ جغرافیا ۳

الف) غلط: منظور از موقعیت یک شهر یا روستا، وضعیت آن سکونتگاه نسبت به پدیده‌های پیرامون خود و همچنین جایگاه آن در سطح ناحیه است. این پدیده‌ها و جایگاه ممکن است عوامل انسانی و طبیعی باشند.

ب) غلط: موقعیت یک شهر یا روستا در ادامه حیات یا گسترش آن سکونتگاه و یا حتی نابودی و زوال آن نقش مهمی ایفا می‌کند.

ج) غلط: سرآغاز مطالعه و شناخت یک سکونتگاه روستایی و شهری مقر (مکان، جایگاه) و موقعیت آن است.

۲۱۰- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۶ جغرافیا ۳

گزینه ۱ به مهمترین ملاک تمایز شهر و روستا یعنی فعالیت اقتصادی اشاره دارد.

گزینه ۲ به ملاک وسعت و فضای سکونت و فعالیت اشاره دارد.

گزینه ۳ به ملاک جمعیت که متداول‌ترین ملاک تشخیص شهر و روستا است اشاره دارد.

گزینه ۴ به ملاک فرهنگ و مناسبات اجتماعی اشاره دارد.

“علوم اجتماعی”

۲۱۱- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه‌های ۳، ۴، ۶ و ۷ جامعه‌شناسی ۱

■ در علوم انسانی به فعالیتی که انسان انجام می‌دهد، کنش و به انجام‌دهنده آن، کنشگر می‌گویند. کنش ویژگی‌هایی دارد که آن را از فعالیت مخلوقات دیگر متمایز می‌کند.

■ کنش به اراده انسان وابسته است؛ یعنی تا اراده و خواست انسان نباشد، انجام نمی‌شود.

■ در بسیاری از موارد، آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند و از انجام برخی کنش‌ها به‌دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می‌کنند.

■ آدمی در گروه عمل خویش است؛ این آیه قرآن کریم اشاره دارد به اینکه انسان باید به پیامدهای کنش و عمل خود توجه داشته باشد و در گروه عمل خود بودن یعنی به عاقبت و سرانجام کنش خود فکر کردن است.

۲۱۲- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۹ و ۱۰ جامعه‌شناسی ۱

الف) با در نظر گرفتن دیگران، کنش فردی شما به یک کنش اجتماعی تبدیل می‌شود.

ب) در کنش اجتماعی، آگاهی و اراده کنشگر، ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن‌هاست.

ج) کنش اجتماعی، تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی‌گیرد.

د) رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی در نیمه شب و به دور از چشم دیگران و حتی دوربین مخفی، کنش اجتماعی است.

ه) برای شناخت عمیق‌تر کنش اجتماعی، لازم است کمی بیشتر به واژه دیگران بیندیشید.

۲۱۳- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۱۲ جامعه‌شناسی ۱

ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق می‌یابند و پدیده‌های جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی را ضروری می‌سازند تا از طریق تعلیم و تربیت، تشویق و تنبیه؛ ارزش‌ها و هنجارها را به افراد منتقل کنند. افراد با عمل کردن بر اساس ارزش‌ها و هنجارها، به آن‌ها تداوم می‌بخشند.

۲۱۴- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۶ جامعه‌شناسی ۱

جهان اجتماعی مانند یک موجود زنده، اعضای مختلفی دارد و این اعضا در ارتباط با هم، از نوعی نظم برخوردارند. عبارت سؤال سه بعد شباهت جهان اجتماعی با موجود زنده را مدنظر قرار داده است، پس گزینه ۳ درست است.

۲۱۵- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۲۰ و ۲۸ جامعه‌شناسی ۱

■ ورود پدیده‌های طبیعی به جهان اجتماعی باعث گسترش آن می‌شود.
 ■ هریک از موجوداتی که بیرون جهان اجتماعی قرار دارند؛ یعنی موجودات طبیعی و ماورای طبیعی به‌واسطه ارتباطی که با زندگی اجتماعی انسان پیدا می‌کنند، در گستره جهان اجتماعی قرار می‌گیرند.
 ■ وقتی اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی را در ارتباط با هم در نظر بگیریم، نهادهای اجتماعی آشکار می‌شوند.

۲۱۶- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۲۵ جامعه‌شناسی ۱

قبلاً دانستید تمامی پدیده‌های اجتماعی، هویتی معنایی و ذهنی دارند؛ از این رو هیچ‌یک از اجزای جهان اجتماعی فاقد معنا نیستند؛ اما همه پدیده‌های اجتماعی، بعد محسوس و عینی ندارند.

۲۱۷- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۲ جامعه‌شناسی ۳

آدمی از همان ابتدای تولد صداها را می‌شنود. کم‌کم چشم باز می‌کند، اطراف خود را می‌بیند و به مرور اشیاء و افراد را از هم تشخیص می‌دهد. بعد از مدتی با کلمات آشنا می‌شود، سخن می‌گوید و با سخن گفتن، روند آگاه شدن او از جهان اطرافش سرعتی شگرف می‌یابد. تا قبل از اینکه بتواند سخن بگوید، از راه حس (لمس کردن، شنیدن، دیدن و...) می‌فهمید؛ اما وقتی زبان می‌گشاید، راه جدیدی برای ارتباط با جهان و فهم آن، پیش رویش باز می‌شود. از آن پس به دریافتهای حسی خویش بسنده نمی‌کند و برای شناخت جهان اطراف خود، از دانسته‌های دیگران نیز بهره می‌برد. پرسش و پاسخ از دیگران، بازهم راه دیگری برای فهم جهان هستی به روی او می‌گشاید. راهی که در میان موجودات دنیا، تنها برای آدمی گشوده شده است. انسان با تفکر و تعقل، از دیده‌ها، شنیده‌ها و خواننده‌هایش فراتر می‌رود، معنای پدیده‌های اطراف خود را درک می‌کند و به آگاهی گسترده‌تر و عمیق‌تری از عالم و آدم می‌رسد و ...

۲۱۸- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۳ جامعه‌شناسی ۳

هرآنچه افراد از تجربه‌های فردی و اجتماعی خود، مطالعات مدرسه‌ای، دانشگاهی و... می‌آموزند، ذخیره آگاهی یا ذخیره دانشی آن‌ها را شکل می‌دهد. هر فرد، گروه، قوم، جامعه و امتی یک ذخیره دانشی دارد. این ذخیره دانشی، راهنمای زندگی آن‌هاست.

۲۱۹- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۴ جامعه‌شناسی ۳

دانش عمومی، گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ماست. ما درباره دانش عمومی کمتر می‌اندیشیم؛ بیشتر از آن استفاده می‌کنیم و در تعامل با یکدیگر آن را به کار می‌بریم. دانش عمومی برای زندگی اجتماعی، مانند هوا برای انسان است. انسان همواره از هوا استفاده می‌کند، اما اغلب متوجه آن نیست و از اهمیت آن غافل است. او هنگامی متوجه وجود هوا می‌شود که تغییری در آن رخ دهد و تنفس را با مشکل مواجه نماید.
 ■ نکته: ما عموماً به دانش عمومی توجه نمی‌کنیم و از آن غافل هستیم. لذا بدون وجود دانش عمومی زندگی اجتماعی تقریباً غیرممکن است نه بدون توجه به آن!

۲۲۰- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۵ جامعه‌شناسی ۳

کسی که دانش علمی دارد، به درک عمیقی از دانش عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسد؛ آسیب‌ها و اشکالاتی را که به دانش عمومی راه پیدا کرده‌اند، شناسایی می‌کند و قدرت پیدا می‌کند که از حقایق موجود در دانش عمومی دفاع کند.

۲۲۱- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۵ جامعه‌شناسی ۳

دانش علمی با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی، شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند؛ یعنی هر وقت در یک جامعه، مسئله خاصی مطرح می‌شود، زمینه برای پیدایش و رشد دانش علمی درباره آن نیز فراهم می‌گردد.

۲۲۲- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۷ جامعه‌شناسی ۳

در اوایل قرن بیستم میلادی عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای «موضوع» بر «روش» علوم تأکید کردند. آن‌ها روش تجربی را تنها روش کسب علم دانستند و گفتند که همه علوم باید از یک روش یعنی روش تجربی استفاده کنند. آن‌ها با این گفته به تدریج به این برداشت دامن زدند که فقط «علم تجربی» علم است. آنان سایر علوم مانند فلسفه، اخلاق و علوم دینی را غیرعلمی دانستند و علوم انسانی و اجتماعی را فقط در صورتی که از روش تجربی استفاده کنند، علم تلقی کردند.

■ نکته: این گروه روشی غیر از روش تجربی می‌شناختند، اما قبول نداشتند و آن‌ها را علمی نمی‌دانستند!

ایده علوم انسانی و اجتماعی بومی (اسلامی و ایرانی) در کشور ما در ارتباط با چنین مشکلاتی مطرح شده است. ما دانشی می‌خواهیم که؛

■ همسو با هویت فرهنگی خودمان و ناظر به حل مسائل جامعه ما باشد.

■ همچنین دغدغه کشف واقعیت و تشخیص درست و غلط داشته باشد.

یعنی از سویی در حل مسائل و مشکلات بومی ما مفید و کارآمد باشد و از سوی دیگر به زبان و منطق جهان شمول سخن بگوید و در گشودن مرزهای دانش علمی به روی جهانیان مشارکت داشته باشد.

در این دیدگاه، تفاوت دانش علمی با دانش عمومی در روش آن‌هاست. دانش علمی تنها از راه حس و تجربه و به صورت نظام‌مند به دست می‌آید، ولی دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی افراد است که از راه جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری به دست می‌آید. دانش علمی (تجربی) راه کشف واقعیت و تنها دانش معتبر است. دانش عمومی در مقابل دانش علمی از ارزش ناچیزی برخوردار است. دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند.

این دیدگاه در تقابل با رویکرد اول، این ادعا را که دانش علمی، راه کشف واقعیت و دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی است انکار می‌کند و همه دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند. دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند، بلکه خلق و بازسازی آن هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند. برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌داند و به عکس دانش عمومی را پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی می‌داند. در برخی از نحل‌های این دیدگاه، مرز دانش علمی و دانش عمومی فرومی‌پاشد.

“منطق و فلسفه”

استدلال بر اساس تصدیق‌های معلوم انجام می‌شود. بنابراین در گزینه‌ها باید به دنبال یک تصدیق باشیم.

گزینه ۱: بیان آرزوها یک حکم و قضاوت نیست. بنابراین تصور محسوب می‌شود (در درس ۶ منطق، به این‌گونه جملات، انشائی می‌گوییم، ولی در درس ۱ نام آن‌ها مطرح نیست).

گزینه ۲: یک جمله کامل نیست زیرا عبارت بعد از «که» یک جمله وصفیه است و در حکم صفتی برای «دو حیطة اصلی منطق» است، اما این عبارت گزاره ندارد، پس تصدیق نیست.

گزینه ۳: یک جمله نیست و خبری نمی‌دهد.

گزینه ۴: یک جمله کامل است و حکم و قضاوت دارد. بنابراین یک تصدیق است که با دانستن آن می‌توان یک استدلال را پایه‌گذاری کرد.

خطاهای ذهنی در همه جای زندگی انسان اتفاق می‌افتد، این‌طور نیست که این خطاها معمولاً در منطق اتفاق بیفتند (رد گزینه ۱). چون خطاهای اندیشه در همه شئون زندگی انسان امکان اتفاق افتادن دارند، پس همه انسان‌ها در همه شئون زندگی خود نیازمند قواعد منطق هستند.

گزینه ۳: امکان ندارد بتوان از همه خطاهای فکری جلوگیری کرد. دانستن و به کار بستن قواعد منطق به ما کمک می‌کند که بتوانیم از اغلب این خطاهای فکری جلوگیری کنیم.

گزینه ۴: به کار بستن قواعد منطق باعث جلوگیری از خطاهای اندیشه می‌شود، نه دانستن آن‌ها.

اینکه علم منطق مانند علم پزشکی است کاملاً درست است، اما نه از این جهت که هر دو شیوه درست کاری را آموزش می‌دهند. بلکه از آن جهت که هر دو روش‌های جلوگیری از معضل (بیماری یا مغالطه) را بیان می‌کنند. البته در کنار بیان این روش‌ها، تأکید منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن است تا از این طریق قادر به تشخیص خطاهای ذهن - که بی‌شمارند - باشیم (رد گزینه ۳)، ولی تأکید پزشکی بر آموزش شیوه زندگی سالم نیست، بلکه این کار، وظیفه علوم دیگری مثل علم تغذیه و... است.

گزینه ۲: به کارگیری علم منطق، سریع‌تر و دقیق‌تر می‌توان عوامل لغزش و خطای ذهن را تشخیص داد. از طرفی اگر بخواهیم منطق را به کار بگیریم، نیاز به دانستن قواعد آن داریم.

گزینه ۴: ذهن انسان به صورت طبیعی بر اساس قواعد منطق می‌اندیشد، پس می‌توان آن را از ویژگی‌های تکوینی دانست.

واژه «عهد» دو معنا دارد (۱- دوره، روزگار، عصر و ۲- پیمان و قرار) پس مشترک لفظی است. اگر چنین کلمه‌ای در جمله‌ای به کار رود که هر دو معنایش، در آن جمله قابل قبول باشد، کاربرد صحیحی برای اشتراک لفظ محسوب می‌شود و مغالطه نیست، اما اگر جمله به گونه‌ای باشد که فقط یکی از دو معنا صحیح باشد، یا اشتراک لفظ به کار نرفته است یا اگر کسی به معنای نادرست توجه کند، دچار «مغالطه اشتراک لفظ» شده است. در گزینه ۳ کلمه «عهد» در همه موارد، معنایی جز پیمان نمی‌تواند داشته باشد. در حالی که در گزینه‌های دیگر هر دو معنا امکان برداشت دارند.

۲۳۰- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۴ و ۱۵ منطق

گزینه ۴: کل بیت می‌تواند به دلالت مطابقی معنا شود و برخی مفاهیم آن دلالت تضمینی دارند. بنابراین شاید دلالت التزامی نداشته باشد.

گزینه ۱: «دل باغ و سر صحرا داشتن» به دلالت التزامی یعنی «هوس و خیال هرچیز زیبایی غیر از تو را داشتن».

گزینه ۲: «آب خاکت را دهد ناگه به باد» به دلالت التزامی یعنی «نابود کردن».

گزینه ۳: «گرفتن به شمشیر و بگذاشتن» به دلالت التزامی یعنی «با جنگ به دست آوردن دنیا و سپس با مرگ از دست دادن آن».

۲۳۱- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه‌های ۳ و ۴ منطق

عبارت صحیح گزینه ۲ به این صورت است:

«منطق دانان قواعدی را که باید رعایت کنیم تا دچار خطای فکری نشویم، مشخص کرده‌اند». یعنی منطق دانان به‌طور کامل موفق به این کار شده‌اند. کاری که منطق دانان کوشیده‌اند انجام دهند، ولی به‌طور کامل موفق به انجامش نشده‌اند، این است که با بررسی انواع خطاهای ذهن و دسته‌بندی آن‌ها، راه‌های جلوگیری از آن‌ها را نشان دهند. علت عدم موفقیت کامل آنان در این کار، بی‌شمار بودن انواع مغالطات است.

۲۳۲- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۱۵ منطق

مغالطه توسل به معنای ظاهری وقتی رخ می‌دهد که گوینده دلالت التزامی (یا تضمینی) یک عبارت را موردنظر دارد، ولی مخاطب، عبارت او را به دلالت مطابقی معنا می‌کند، اما اگر گوینده از ابتدا هم دلالت مطابقی و هم دلالت التزامی (یا تضمینی) را موردنظر داشته باشد، طبعاً قابلیت مغالطه «توسل به معنای ظاهری» وجود نخواهد داشت. در بسیاری از اشعار این چنین است که شاعر هر دو دلالت را موردنظر دارد و بنابراین در فضای شعری ممکن است در عین وجود دلالت‌های مختلف، مغالطه «توسل» رخ ندهد، اما در گزینه ۱ مقصود شاعر از «هرکه به شب خواب کرد، خاک به سر می‌کند» صرفاً دلالت التزامی آن است (یعنی هرکس در رسیدن به مقصود سستی کرد، به مقصود نمی‌رسد و بدبخت می‌شود). نه اینکه کسی که شب خوابیده است، روی سر خود خاک می‌ریزد! واضح است که بیشتر انسان‌ها شب‌ها می‌خوابند و خاک هم روی سر خود نمی‌ریزند و شاعر قصد نداشته است این حقیقت واضح را رد کند.

گزینه ۲: «تفاوت از زمین تا آسمان است» هم به معنای تفاوت بسیار زیاد است (دلالت التزامی) و هم به این معنا که ماه من که یک انسان است، روی زمین و ماه گردون در آسمان است. بنابراین بین آن‌ها از زمین تا آسمان فاصله است (دلالت مطابقی). بنابراین شاعر هر دو دلالت را موردنظر داشته است و قابلیت مغالطه «توسل» نیست.

گزینه ۳: «مردمان» دو معنا دارد ۱- انسان‌ها ۲- مردمک‌های چشم (به قرینه مصراع اول). بنابراین «اشتراک لفظ» است، نه کاربرد دلالت‌های مختلف. البته «مغالطه اشتراک لفظ» نیست چون شاعر هر دو معنا را موردنظر دارد.

گزینه ۴: مانند گزینه ۳ «اشتراک لفظ» دارد (در مورد واژه «شیرین») البته مغالطه نیست.

۲۳۳- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه‌های ۴ تا ۶ فلسفه یازدهم

انسان دو مرتبه از تفکر دارد. مرتبه اول همان سؤال‌های معمولی و روزانه است که تفکر غیرفلسفی نامیده می‌شود، اما گاهی انسان از این مرحله تفکر عبور می‌کند و با جدیت و پیوسته به سؤال‌های دسته دوم می‌پردازد؛ در این حالت وارد تفکر مرتبه دوم شده است که می‌توان آن را تفکر فلسفی نامید. ملاصدرا این دو مرتبه تفکر را چنین توضیح می‌دهد: مشغول بودن به امور عادی زندگی و تفکر در آن‌ها فطرت اول و ورود به پرسش‌های اساسی و تفکر در آن‌ها فطرت ثانی، یعنی فطرت دوم است. او ماندن در فطرت اول را شایسته انسان نمی‌داند و از انسان‌ها می‌خواهد که بکوشند از فطرت اول عبور کنند و به فطرت ثانی که مرحله‌ای عالی‌تر و برتر است، برسند.

گزینه ۱: نوع تفکر در فطرت اول و ثانی، از نظر رسیدن از مجهولات به معلومات متفاوت نیست، بلکه تفاوت در بنیادی بودن یا نبودن موضوعات مورد بررسی است.

گزینه‌های ۲ و ۴: درست است که شایسته نیست انسان در فطرت اول باقی بماند، ولی این باقی نماندن در فطرت اول به این معنا نیست که به‌طور کلی از فطرت اول بریده شود. کنار گذاشتن کامل فطرت اول (یعنی امور عادی زندگی) ممکن نیست زیرا این امور برای ادامه حیات ضروری هستند. بنابراین حتی بعد از عبور از فطرت اول هم باز نیاز داریم برای انجام امور عادی زندگی به فطرت اول مراجعه کنیم.

۲۳۴- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۷ فلسفه یازدهم

دغدغه برخی از سوفیست‌ها که بیشتر به تعلیم سخنوری و وکالت اشتغال داشتند، بیان واقع و دفاع از حقیقت نبود؛ این گروه پیروزی بر رقیب را مهم‌ترین هدف می‌دانستند و از این رو در استدلال‌های خود بیشتر از مغالطه کمک می‌گرفتند که به ظاهر درست به نظر می‌رسید، اما در واقع غلط بود. این رویه به تدریج سبب شد که این گروه از دانشمندان برای حقیقت و واقعیت، ارزش و اعتباری قائل نباشند و بگویند هرکس هرچه خودش می‌فهمد، همان حقیقت و واقعیت است. بنابراین از نظر سوفیست‌ها ملاک حقیقت، همان «فهم شخص» است.

۲۳۵- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۹ و ۱۰ فلسفه یازدهم

فلسفه دو ویژگی دارد: موضوع بنیادی و روش عقلی و قیاسی. ویژگی اول منحصر به فرد است، یعنی هیچ دانش دیگری به موضوعات بنیادی نمی‌پردازد، ولی ویژگی دوم غیرمنحصربه‌فرد است، زیرا برخی دانش‌های دیگر مثل ریاضی هم همین روش را دارند.

گزینه ۱: علم فیزیک از این امور بحث می‌کند که روش آن تجربی است و شبیه فلسفه نیست (توجه: دانشی که از خود «مقدار و کمیت» بحث می‌کند، نه مقدار و کمیت حرکت‌ها و تغییرات، ریاضی است که گفتیم روش آن مشابه فلسفه است، ولی در این گزینه موضوع مورد بحث، خود «مقدار و کمیت» نیست).

گزینه ۲: مربوط به دانش اخلاق است که روش آن صرفاً عقلی و قیاسی نیست.

گزینه ۳: مربوط به علم شیمی است که روش آن تجربی است.

گزینه ۴: مربوط به علم منطق است که مانند فلسفه روش عقلی و قیاسی دارد.

۲۳۶- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۷، ۸، ۱۳ و ۱۴ فلسفه یازدهم

امروزه دیگر کلمه «فلسفه» به معنی عام دانش به کار نمی‌رود، بلکه برای همین دانش خاص که «مابعدالطبیعه» یا «فلسفه اولی» باشد، استفاده می‌شود. گزینه ۲: این نام را شاگردان ارسطو بر آن نهادند، نه خود ارسطو.

گزینه ۳: دانش فلسفه امروزی که معادل فلسفه اولی در زمان ارسطو است، دارای یک بخش اصلی و تعدادی بخش‌های فرعی است. گزینه ۴: فلسفه در زمان ارسطو به معنای مطلق دانش بود که به سه شاخه «فلسفه نظری»، «فلسفه عملی» و «فلسفه شعری» تقسیم می‌شد. سپس خود «فلسفه نظری» به سه شاخه «فلسفه اولی»، «فلسفه وسطی» (ریاضیات) و «فلسفه سفلی» (طبیعیات) تقسیم می‌شد. بنابراین فلسفه اولی شامل ریاضیات و طبیعیات نبود، بلکه در کنار آنان فلسفه نظری را تشکیل می‌داد.

۲۳۷- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶ فلسفه یازدهم

عبارت مورد نظر پاسخی به یک پرسش بنیادی در حوزه علوم اجتماعی است. یعنی این پرسش که آیا فرد اصالت دارد یا جامعه. بنابراین در بین گزینه‌ها باید به دنبال توصیفی برای فلسفه علوم اجتماعی باشیم (رد گزینه‌های ۲ و ۴).

فلسفه دارای یک بخش اصلی و ریشه‌ای است که به بررسی اصل و حقیقت وجود و مسائل پیرامون آن می‌پردازد. بخش اصلی فلسفه شامل وجودشناسی و معرفت‌شناسی است. علاوه بر بخش اصلی، دانش فلسفه دارای شاخه‌هایی است که قوانین بنیادی وجودشناسی و معرفت‌شناسی را در محدوده‌های خاص مورد بررسی قرار می‌دهند، یعنی هر شاخه از فلسفه قوانین بنیادی یک محدوده مشخص از وجود را بیان می‌کنند. مثلاً فلسفه علوم اجتماعی، از قواعد ریشه‌ای فلسفه در محدوده علوم اجتماعی بحث می‌کند (تأیید گزینه ۱). این شاخه‌ها، فلسفه‌های مضاف را می‌سازند که درباره علوم و دانش‌های دیگر است و مبانی و زیربنای علوم مختلف را مورد بررسی قرار می‌دهند، نه اینکه قوانین تخصصی آن‌ها را بررسی کنند (رد گزینه ۳).

۲۳۸- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶ فلسفه یازدهم

موضوعات اصلی هر دانشی در خود آن دانش بررسی می‌شوند، نه در فلسفه مربوط به آن دانش (شاخه‌های فلسفه).

گزینه ۱: مبانی و زیربنای علوم در فلسفه‌های مضاف (شاخه‌های فلسفه) قرار دارند و آنچه در فلسفه‌های مضاف پذیرفته می‌شود، اساس و شالوده نظریات در علوم قرار می‌گیرد. چون هر نظریه‌ای قبل از اثبات، یک فرضیه بوده است بنابراین می‌توان گفت اساس و شالوده فرضیات هم به همین نحو مشخص می‌شوند.

گزینه ۲: شاخه‌های دانش فلسفه، آن دسته از دانش‌های فلسفی هستند که قوانین بنیادی وجودشناسی و معرفت‌شناسی را به محدوده‌های خاص منتقل می‌کنند و قوانین بنیادی آن محدوده از وجود (موضوع اصلی فلسفه) را بیان می‌کنند.

گزینه ۴: بخش اصلی فلسفه به منزله ریشه و اساس و بخش‌های فرعی در حکم شاخه‌ها و ستون‌ها هستند. چون مبانی و زیربنای علوم در بخش‌های فرعی فلسفه (فلسفه‌های مضاف) پذیرفته می‌شوند، می‌توان گفت که شاخه‌های فلسفه ستون‌هایی برای علوم هستند.

۲۳۹- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه‌های ۶ و ۷ فلسفه دوازدهم

یکی از فیلسوفان بزرگ اروپا به نام توماس آکوئیناس، مکتب فلسفی «تومیسیم» را در اروپا پایه‌گذاری کرد که هنوز هم به نام وی در جریان است. او که در قرن ۱۳ میلادی زندگی می‌کرد، فلسفه‌ای را در اروپا پایه‌گذاری کرد که بیشتر متکی به دیدگاه‌های ابن‌سینا و تا حدودی ابن‌رشد بود، بنابراین تومیسیم این دو فلسفه را با هم تلفیق نکرده است (رد گزینه ۳). همین امر فرصتی را فراهم کرد تا فلاسفه غربی از طریق ابن‌سینا و ابن‌رشد مجدداً با فلسفه ارسطویی آشنا شوند. گرچه از قرن ۱۶ میلادی با رشد تجربه‌گرایی، این دیدگاه‌ها جای خود را به فلسفه‌های حس‌گرا و تجربه‌گرا دادند و فرصت رشد و گسترش بیشتر را پیدا نکردند. بنابراین فلسفه تومیسیم نه حس‌گرا و تجربه‌گرا بود و نه در مخالفت با تجربه‌گرایی به وجود آمد. تجربه‌گرایی چند قرن پس از تومیسیم پدید آمد (رد گزینه‌های ۱ و ۴).

۲۴۰- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۴ فلسفه دوازدهم

بنا بر عقیده ابن‌سینا زمانی که می‌گوییم هستی و چپستی، دو جنبه یک چیزند، به این معنا نیست که آن‌ها دو جزء از یک چیزند که با هم ترکیب یا جمع شده‌اند (رد گزینه ۴)، بلکه منظور این است که دو مفهوم مختلف و متفاوت از یک موجود واحدند، پس در ذهن از هم جدا می‌شوند (رد گزینه ۱) ولی صرفاً ذهنی نیستند و در خارج هم مصداق دارند (رد گزینه ۲).

۲۴۱- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۵ فلسفه دوازدهم

وقتی می‌گوییم «متوازی‌الاضلاع شکلی است که هر ضلع آن با یک ضلع دیگرش موازی است»، محمول، همان تعریف حقیقی و ذات «متوازی‌الاضلاع» را نشان می‌دهد. هنگامی که تعریف حقیقی یک موضوع بر آن حمل می‌شود، مفهوم محمول همان مفهوم موضوع است که فقط در گستردگی و اجمال با آن تفاوت دارد. یعنی تعریف حقیقی یک موضوع، گسترده شده همان مفهوم موضوع است (رد گزینه ۲) و بین آن‌ها رابطه ذاتی برقرار است. بنابراین در این گزاره، حمل از نوع اولی ذاتی است، نه شایع صناعی (رد گزینه ۱). در چنین حمل‌هایی، حمل محمول بر موضوع به دلیل نیاز ندارد (رد گزینه ۴).

۲۴۲- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۱ فلسفه دوازدهم

در حال حاضر، همه اشیا پیرامون ما که موجودند، واجب‌الوجود هستند، اما به واسطه علت‌هایی که خارج از ماهیت آن‌ها قرار دارند. به عبارت دیگر: این‌ها «واجب‌الوجود بالغیر» هستند. بنابراین چون علت‌های آن‌ها (همان‌غیری که به آن‌ها وجوب وجود داده است) هم موجودند، پس آن علت‌ها هم حتماً واجب‌الوجود هستند (یا بالغیر یا بالذات) چون هیچ چیزی تا واجب‌الوجود نباشد، موجود نخواهد بود.

باید توجه داشت که اشیا موجود پیرامون ما در ذات و ماهیت خود ممکن‌الوجودند. یعنی با «وجود»، رابطه امکانی دارند (رد گزینه ۳) و اگر علت آن‌ها فراهم شود، ضرورتاً پا به اقلیم وجود می‌گذارند. بنابراین یک ماهیت موجود، در عین اینکه واجب‌الوجود بالغیر است، ولی در ذات و ماهیت خود، ممکن‌الوجود است (رد گزینه ۴).

گزینه ۲: هر موجودی واجب‌الوجود بالغیر نیست. یک موجود یا واجب‌الوجود بالغیر است که علت آن خارج از ماهیتش قرار دارد یا واجب‌الوجود بالذات است که بی‌نیاز از علت است و وجوب ذاتی دارد. این موجود واجب بالذات همان خداوند است و مصداق دیگری ندارد.

۲۴۳- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۹ تا ۱۱ فلسفه دوازدهم

نسبت میان موضوع و محمول در یک قضیه سه حالت می‌تواند داشته باشد:

- ۱- وجوب: یعنی حمل محمول بر موضوع، عقلاً ضروری است و سلب آن منجر به تناقض عقلی می‌شود؛ مثل «مس فلز است»
- ۲- امکان: یعنی موضوع از نظر عقل، هم می‌تواند محمول را بپذیرد و هم می‌تواند نپذیرد؛ مثل «طرف مسی است»
- ۳- امتناع: یعنی حمل محمول بر موضوع عقلاً محال است؛ مثل «مس حیوان است».

گزینه ۱: موجود بودن برای «کاکتوس» ضرورت عقلی ندارد، یعنی اگر «کاکتوس» موجود نبود هم دچار تناقض عقلی نمی‌شدیم.

گزینه ۲: کاکتوس و هر گیاه دیگری حتماً جسم هستند و ممکن نیست گیاهی داشته باشیم که جسم نباشد. چون این مطلب در تعریف گیاه (جسم رشد کننده) قرار دارد.

گزینه ۳: اگر خداوند کاکتوسی خلق نکرده بود، کاکتوس مخلوق نبود و هیچ تناقضی هم به‌وجود نمی‌آمد.

گزینه ۴: «رشد کننده» جزء حقیقت «کاکتوس» است و رابطه آن وجوبی است، ولی «رشد کننده در بیابان» رابطه وجوبی ندارد، زیرا اگر کاکتوس در جنگل هم رشد می‌کرد، تناقضی در کار نبود.

۲۴۴- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۵ و ۱۱ فلسفه دوازدهم

آنچه از عبارت حاضر قابل استنتاج است، این است که میان کلاغ به‌عنوان یک «چیستی» و «وجود»، رابطه ذاتی و جدایی‌ناپذیر برقرار نیست. به عبارتی «وجود» داخل در تعریف و ماهیت «کلاغ» نیست، زیرا اگر بود، از ماهیت آن جدایی‌ناپذیر می‌شد و کلاغ نمی‌توانست موجود نباشد. گزینه ۱: اینکه کلاغ «واجب‌الوجود بالغیر» است، از این عبارت برنمی‌آید، چون درباره علت آن که می‌تواند به آن وجوب بالغیر بدهد، سخنی گفته نشده است.

گزینه ۲: اینکه حمل ماهیت و اجزای آن بر خودش، به دلیل نیاز ندارد، از این عبارت قابل استنتاج نیست. چون یک ماهیت، فارغ از حالت امکانی‌اش هم این ویژگی را دارد.

گزینه ۳: درست است که «تعریف حقیقی» یک موضوع، مفهوم گسترده آن است، ولی چنین نیست که «موجود بودن» آن، اجمالش باشد. بلکه اجمال یک ماهیت، همان نام آن است. مثلاً «کلاغ» مفهوم اجمالی برای ماهیت کلاغ و تعریف حقیقی کلاغ، مثلاً «پرنده غارگارکننده»، مفهوم گسترده آن است.

۲۴۵- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه‌های ۹ تا ۱۲ فلسفه دوازدهم

ماهیتی که از طرف ذات خود نه واجب‌الوجود است و نه ممتنع‌الوجود، ممکن‌الوجود است و با وجود، رابطه امکانی دارد، اما همین رابطه امکانی به او اجازه می‌دهد که اگر علت وجودش فراهم شود، وجودش ضروری شود (واجب‌الوجود بالغیر شود) و یا به اقلیم وجود بگذارد (رد گزینه ۴) و اگر علتش فراهم نباشد، وجودش محال باشد (ممتنع‌الوجود بالغیر باشد) و موجود نشود. بنابراین یک ماهیت ممکن، بسته به عوامل دیگری غیر از ماهیتش، یعنی اینکه علت وجودش فراهم باشد یا نباشد، یا واجب‌الوجود و موجود است یا ممتنع‌الوجود و ناموجود.

گزینه ۱: چون اطلاعاتی در مورد وجود یا عدم‌وجود علت آن نداریم، نمی‌توانیم بگوییم مصداق موجودی ندارد. شاید علتش فراهم و لذا مصداقش موجود باشد.

گزینه ۲: وقتی علت بیاید، ماهیت از ناحیه علت، ضروری می‌شود و موجود می‌گردد که به چنین ضرورتی، وجوب بالغیر می‌گویند، پس اینگونه نیست که بعد از ایجاد شدن، ضروری شود.

“ روان‌شناسی ”

۲۴۶- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲۰ روان‌شناسی

به هر نوع فعالیت موردمشاهده جاندار، «رفتار» می‌گویند. محبت کردن (گزینه ۴) یک رفتار قابل‌مشاهده است. بسیاری از رفتارها به‌صورت مستقیم قابل‌مشاهده نیستند که از جمله آن‌ها «فرایندهای ذهنی» است. فرایندهای ذهنی را به‌واسطه نتایجی که دربردارد، استنباط می‌کنیم. هیجان، ادراک و عشق از جمله فرایندهای ذهنی هستند. (رد گزینه‌های ۱، ۲ و ۳)

۲۴۷- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۲۰ روان‌شناسی

رفتار به هر نوع فعالیت موردمشاهده جاندار (اعم از انسان و غیرانسان) گفته می‌شود. بنابراین مطالعه رفتار محدود به انسان نیست، بلکه همه موجودات زنده را شامل می‌شود، مانند حرکت جمعی پرندگان، لانه‌سازی برخی حیوانات.

۲۴۸- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۹ روان‌شناسی

در برخی موارد روان‌شناسان نمی‌توانند به‌راحتی همانند فیزیک‌دانان عمل کنند. به‌دلیل رعایت مسائل اخلاقی و نیز پیچیدگی پژوهش‌های مربوط به انسان، روش علمی همواره با محدودیت‌هایی مواجه است.

۲۴۹- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۲۹ روان‌شناسی

آزمون‌ها، ابزاری برای کمی کردن ویژگی‌های روان‌شناختی هستند. آزمون‌ها باید دقیقاً چیزی را بسنجند که برای آن طراحی شده‌اند. علاوه بر این، آزمون‌ها در دفعات متعدد اجرا باید نمره یکسان یا تقریباً یکسانی به ما بدهند.

در مثال مطرح شده، اگر آزمون هوش به‌جای هوش، استعداد تحصیلی را بسنجد، معتبر و دقیق نیست، زیرا دقیقاً آنچه را برای آن ساخته شده است، نمی‌سنجد. مانند ترازویی که به‌جای اندازه‌گیری وزن، حجم را اندازه‌گیری کند.

- ۲۵۰- پاسخ: گزینه ۱
اندیشمندان سعی می‌کنند با بازنمایی آنچه در حافظه است، به مراتب بالاتر شناخت دست یابند. فرایند بازنمایی اطلاعات موجود در حافظه «تفکر» نام دارد. بنابراین برای داشتن تفکر نیازمند وجود حافظه هستیم. (رد گزینه‌های ۳ و ۴)
دقت کنید که شناخت پایه شامل: توجه، ادراک و حافظه است. (رد گزینه‌های ۲ و ۴)
تحریک گیرنده‌ها و احساس اصلاً جزو شناخت محسوب نمی‌شود.
- ۲۵۱- پاسخ: گزینه ۲
▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۹ و ۲۰ روان‌شناسی
گذشت زمان و پیشرفت دانش، باعث تغییر اطلاعات ما می‌شود. در نتیجه از پدیده‌ها فهم دقیق‌تری خواهیم داشت. به علاوه پدیده‌های جهان چنان پیچیده است که دانشمندان مجبورند از زوایای گوناگون به آن نگاه کنند. همین امر موجب پیدایش نظریه‌های مختلف می‌شود. بنابراین دلایل اصلی وجود تعاریف مختلف در روان‌شناسی، گذشت زمان و پیشرفت دانش از یک سو و زاویه نگاه دانشمند از سوی دیگر است.
- ۲۵۲- پاسخ: گزینه ۳
▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۱ روان‌شناسی
اگر با پاسخی مواجه شدیم که دانشی از آن وجود نداشت، باید آن پاسخ با روش‌های علمی قابل بررسی باشد تا صحت آن تأیید شود. (نه اینکه کنار گذاشته شود).
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: آگاهی از درستی یا نادرستی پاسخ باید آن‌ها را با واقعیت‌های تأیید شده علم روان‌شناسی مطابقت دهیم.
گزینه ۲: در صورت ناهمخوانی پاسخ پذیرفته نیست.
گزینه ۴: هر فردی می‌تواند به این پرسش‌ها پاسخ دهد، اما پاسخ‌های دقیق و معتبر، باارزش است.
- ۲۵۳- پاسخ: گزینه ۴
▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۸ روان‌شناسی
روش علمی تابع قواعد مشخصی است که به صورت منظم طی می‌شود. مهم‌ترین تفاوت دانشمند با فرد عادی در این است که هرچند هر دو با مسئله مواجه می‌شوند، اما مواجهه دانشمند برخلاف فرد عادی، منظم و قاعده‌مند است.
دانشمند به دنبال ابهام‌زدایی و روشن‌سازی است. دانشمند با طرح مسئله، موقعیت ناشناخته را خلق می‌کند و به واسطه روش علمی، موقعیت ناشناخته روشن می‌شود.
- ۲۵۴- پاسخ: گزینه ۳
▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۲۸ و ۲۹ روان‌شناسی
پرسش‌نامه‌ها به صورت‌های مختلف نمره‌گذاری می‌شود. از نتایج پرسش‌نامه‌ها باید با احتیاط استفاده کرد.
استفاده از آزمون‌ها، چگونگی اجرا و تفسیر آن باید به همراه سایر روش‌ها باشد.
- ۲۵۵- پاسخ: گزینه ۳
▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۸ و ۱۹ روان‌شناسی
منظور از «تعریف عملیاتی» این است که در روش علمی متغیر موردنظر باید به صورت عینی و دقیق تعریف شود. به گونه‌ای که همه افراد با مطالعه تعریف متغیر موردنظر به برداشت یکسان یا تقریباً یکسانی برسند.
تعریف گزینه ۲، تعریف عملیاتی از رژیم غذایی سالم نیست. برای تبدیل کردن آن به تعریف عملیاتی باید مقدار مصرف مواد غذایی روزانه، به طور دقیق اندازه‌گیری شده و به صورت عدد ارائه گردد.
مشابه کاری که متخصصان تغذیه هنگام دادن رژیم غذایی انجام می‌دهند. یعنی مقدار کالری هریک از مواد غذایی را تعیین می‌کنند و مقدار مصرف آن را هم بیان می‌کنند.
- ۲۵۶- پاسخ: گزینه ۴
▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲۹ روان‌شناسی
در تعریف عملیاتی، متغیر موردنظر (افسردگی) باید به صورت دقیق، عینی و کمی بیان شود. به گونه‌ای که بتوانیم آن را اندازه‌گیری کنیم.
آزمون‌ها ابزاری برای کمی کردن ویژگی‌های روان‌شناختی هستند. این ابزار دارای دو ویژگی مهم است:
باید دقیقاً چیزی را اندازه‌گیری کند که برای آن ساخته شده است. علاوه بر این آزمون‌ها در دفعات متعدد اجرا باید نمره یکسان یا تقریباً یکسانی به ما بدهند.
بنابراین محقق برای اینکه بتواند افسردگی را به دقت تعریف عملیاتی (کمی) کند، باید از آزمون‌ها استفاده کند.
- ۲۵۷- پاسخ: گزینه ۱
▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۲۷ روان‌شناسی
در مراحل اولیه پژوهش، بررسی آزمایشگاهی امکان‌پذیر نیست؛ در نتیجه از راه مشاهده، موضوع مورد مطالعه بررسی می‌شود. در این مثال گفته شده که تا به حال پژوهشی در این حوزه انجام نشده است. یعنی در مراحل اولیه پژوهش درباره عدالت‌طلبی هستیم. بنابراین بهترین روش، روش مشاهده است.
- ۲۵۸- پاسخ: گزینه ۱
▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۱۴ روان‌شناسی
در گزینه ۱ مفهوم «رسش» تعریف شده است، پس توصیف محسوب می‌شود.
در سایر گزینه‌ها «تبیین» وجود دارد. چون عوامل (علل) مؤثر در بروز پدیده یا به عبارت دیگر چرایی آن‌ها بیان شده است.
- ۲۵۹- پاسخ: گزینه ۴
▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۱۴ روان‌شناسی
بررسی موارد:
الف) پدیده «توجه» را تعریف می‌کند، بنابراین «توصیف» است.
ب) برای «افزایش تمرکز» راهکار ارائه شده تا آن را بهبود بخشد، پس «کنترل» است.
ج) به یکی از علل عدم وجود تمرکز اشاره شده است، پس «تبیین» است.
- ۲۶۰- پاسخ: گزینه ۳
▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۱۶ روان‌شناسی
با توجه به توضیحات کتاب درسی چون مهسا به یافته‌های علم شیمی که با روش تجربی به دست آمده، مراجعه کرده است و با کمک مثال‌های مختلف متوجه مفهوم موردنظر شده است، منبع کسب شناخت او روش علمی محسوب می‌شود.
اگر صرفاً نظر این پرفسور شیمی‌دان خاص، برایش ملاک بود، روش او استناد محسوب می‌شد.